

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w ust. 1:
  - a) pkt 18c otrzymuje brzmienie:

„18c) efekty kształcenia – zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskiwanych w procesie kształcenia w systemie studiów;”,
  - b) pkt 18e otrzymuje brzmienie:

„18e) profil kształcenia – profil praktyczny lub profil ogólnoakademicki;”,
  - c) po pkt 18e dodaje się pkt 18ea i 18eb w brzmieniu:

„18ea) profil praktyczny – profil programu kształcenia obejmującego moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, realizowany przy założeniu, że ponad połowa programu studiów określonego w punktach ECTS obejmuje zajęcia praktyczne kształtujące te umiejętności i kompetencje, w tym umiejętności uzyskiwane na zajęciach warsztatowych, które są prowadzone przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią;

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich, ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o służbie zastępczej, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, ustawę z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej oraz ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544 oraz z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650.

- 18eb) profil ogólnoakademicki – profil programu kształcenia obejmującego moduły zajęć powiązane z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi, realizowany przy założeniu, że ponad połowa programu studiów określonego w punktach ECTS obejmuje zajęcia służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy;”,
- d) po pkt 18m dodaje się pkt 18n i 18o w brzmieniu:
- „18n) efekty uczenia się – zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskiwanych w procesie uczenia się poza systemem studiów;
- 18o) potwierdzanie efektów uczenia się – formalny proces weryfikacji posiadanych przez daną osobę efektów uczenia się, mający na celu przyjęcie jej na studia;”;
- e) pkt 22 otrzymuje brzmienie:
- „22) uczelnia akademicka – uczelnię prowadzącą badania naukowe, w której co najmniej jedna jednostka organizacyjna posiada uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora;”;
- f) w pkt 34 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 35 i 36 w brzmieniu:
- „35) komercjalizacja bezpośrednia – sprzedaż praw własności intelektualnej do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych oraz oddawanie do używania tych praw, w szczególności na podstawie umowy licencyjnej, najmu oraz dzierżawy;
- 36) komercjalizacja pośrednia – obejmowanie lub nabywanie udziałów lub akcji w spółkach w celu wdrożenia lub przygotowania do wdrożenia wyników badań naukowych lub prac rozwojowych.”;
- 2) w art. 6 w ust. 1:
- a) w pkt 4 lit. b otrzymuje brzmienie:
- „b) ustalania programów kształcenia uwzględniających efekty kształcenia zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, zwanymi dalej „Krajowymi Ramami Kwalifikacji”, dla obszarów kształcenia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2;”;
- b) dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
- „7) potwierdzania efektów uczenia się na zasadach określonych w ustawie.”;

3) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo od działalności, o której mowa w art. 13 i art. 14, w zakresie i formach określonych w statucie, w szczególności w formie spółek kapitałowych.”;

4) w art. 8 ust. 3–6 otrzymują brzmienie:

„3. Senat uczelni publicznej określa, w drodze uchwały, liczbę miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych na dany rok akademicki, kierując się zasadą odpowiedzialności za jakość kształcenia oraz możliwościami zapewnienia finansowania ich ze środków publicznych, a także strukturę kierunków studiów zgodną z misją uczelni.

4. Zwiększenie ogólnej liczby przyjęć studentów na studia stacjonarne w uczelni publicznej powyżej 2% liczby studentów przyjętych na studia stacjonarne w poprzednim roku akademickim następuje, na wniosek rektora, w drodze decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego albo w drodze decyzji właściwego ministra nadzorującego uczelnię, o którym mowa w art. 33 ust. 2, podjętej w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, uwzględniającej:

- 1) strukturę kierunków studiów w uczelni i liczbę studentów na poszczególnych kierunkach studiów, w tym kierunkach priorytetowych dla rozwoju kraju;
- 2) osiągnięcia uczelni w określonych dziedzinach nauki i związany z nimi zakres kształcenia;
- 3) oceny jakości kształcenia dokonane przez Polską Komisję Akredytacyjną;
- 4) zasadę równomiernego dostępu do studiów nieodpłatnych na obszarze kraju;
- 5) zapotrzebowanie rynku pracy na absolwentów poszczególnych kierunków studiów;
- 6) liczbę studentów przyjętych na studia stacjonarne w poprzednim roku akademickim.

5. Zwiększenie ogólnej liczby przyjęć studentów na studia stacjonarne w uczelni publicznej nadzorowanej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego nie wymaga decyzji, o której mowa w ust. 4.

6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, tryb podejmowania decyzji, o których mowa w ust. 4, termin składania wniosków, o których mowa w ust. 4, i zakres danych zawieranych we wnioskach, niezbędnych do podjęcia tych decyzji, w szczególności informacje o możliwości zapewnienia udziału studentów kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

w badaniach naukowych prowadzonych przez podstawową jednostkę organizacyjną oraz informacje o liczbie miejsc przewidzianych dla studentów kierunku studiów o profilu praktycznym biorących udział w obowiązkowych praktykach zawodowych, mając na względzie strukturę kształcenia i zapotrzebowanie rynku pracy na absolwentów poszczególnych kierunków studiów.”;

5) art. 8a otrzymuje brzmienie:

„Art. 8a. Studia podyplomowe trwają nie krócej niż dwa semestry. Program kształcenia powinien umożliwiać uzyskanie przez słuchacza co najmniej 30 punktów ECTS. Uczelnia jest obowiązana do określenia efektów kształcenia oraz sposobu ich weryfikowania i dokumentowania.”;

6) w art. 9:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego ogłasza, w formie komunikatu, na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra, wzorcowe efekty kształcenia dla wybranych kierunków studiów, uwzględniając poziom i profil kształcenia w poszczególnych obszarach kształcenia.”,

b) w ust. 3:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) warunki, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne, aby prowadzić studia na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, a w szczególności:

- a) liczbę nauczycieli akademickich, posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy lub osób, które nabyły uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, zaliczanych do minimum kadrowego,
- b) proporcje liczby pracowników, o których mowa w lit. a, do liczby studentów na danym kierunku studiów,
- c) zakres informacji objętych wnioskiem o nadanie podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni, o której mowa w art. 11 ust. 2 i 4, uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku,

- poziomie i profilu kształcenia, składanym w formie elektronicznej do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego
- uwzględniając zasady określone w art. 9a i art. 112a, potrzeby rynku pracy, a także mając na celu zapewnienie wysokiej jakości kształcenia;”;
- po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
- „1a) kierunki studiów, które są prowadzone jako jednolite studia magisterskie, kierunki studiów, które są prowadzone jako studia drugiego stopnia, oraz kierunki studiów, które mogą być prowadzone jako jednolite studia magisterskie, uwzględniając zróżnicowane kwalifikacje absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz potrzeby rynku pracy;”;
- pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
- „3) kryteria i szczegółowy zakres oceny programowej, o której mowa w art. 48a ust. 3, uwzględniając:
- a) spełnianie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia,
  - b) akredytacje lub certyfikaty instytucji międzynarodowych,
  - c) działanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia,
  - d) organizację procesu dydaktycznego,
  - e) współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
  - f) umiędzynarodowienie procesu kształcenia,
  - g) funkcjonowanie procesu potwierdzania efektów uczenia się
- mając na uwadze zapewnienie wysokiej jakości kształcenia;
- 4) kryteria i szczegółowy zakres oceny instytucjonalnej, o której mowa w art. 48a ust. 4, uwzględniając:
- a) funkcjonowanie i doskonalenie systemów zapewnienia jakości kształcenia,
  - b) akredytacje lub certyfikaty instytucji międzynarodowych,
  - c) wyniki oceny programowej kierunków studiów prowadzonych w podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni,
  - d) zgodność działania podstawowej jednostki organizacyjnej z misją i strategią rozwoju uczelni
- mając na uwadze zapewnienie wysokiej jakości kształcenia;”;

7) w art. 9a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni zalicza do minimum kadrowego nauczyciela akademickiego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie złożonego przez niego oświadczenia, o którym mowa w art. 112a, z tym że nauczyciele akademicy zaliczani do minimum kadrowego kierunków studiów o profilu praktycznym na zasadach, o których mowa w ust. 2 i 3, posiadający doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, mogą być zatrudnieni w wymiarze nie mniejszym niż 25% pełnego wymiaru czasu pracy.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Podstawowe jednostki organizacyjne uczelni prowadzące wspólnie kierunek studiów interdyscyplinarnych, o których mowa w art. 10a ust. 1, mogą utworzyć wspólne minimum kadrowe dla tego kierunku studiów.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca studia pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym może zaliczyć do minimum kadrowego, w miejsce nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub osoby, która nabyła uprawnienie równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, dwie osoby posiadające stopień naukowy doktora i znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów.”;

8) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. 1. Podstawowe jednostki organizacyjne dwóch lub więcej uczelni, spełniające warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1, mogą na podstawie uchwał senatów tych uczelni prowadzić wspólnie kierunek studiów interdyscyplinarnych na określonym poziomie i profilu kształcenia, jeżeli posiadają uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, każda w ramach innej dyscypliny naukowej lub artystycznej odpowiadającej kierunkowi studiów interdyscyplinarnych.

2. Sposób prowadzenia studiów, o których mowa w ust. 1, i ich organizację oraz zasady finansowania tych studiów i rozliczania kosztów ich prowadzenia, określa umowa zawarta między uczelniami.

3. Absolwent kierunku studiów interdyscyplinarnych otrzymuje wspólny dyplom ukończenia studiów, spełniający wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 167 ust. 3.”;

9) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni posiadająca uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego i spełniająca warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1 i 2 może prowadzić studia o profilu ogólnoakademickim oraz studia o profilu praktycznym na określonym przez senat uczelni, w drodze uchwały, kierunku studiów i poziomie kształcenia, w ramach obszarów kształcenia oraz dziedzin odpowiadających uprawnieniom do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego. Uchwała senatu uczelni określa efekty kształcenia, do których są dostosowane programy studiów, w tym plany studiów, odpowiednio do poziomu i profilu kształcenia. W przypadku kierunków studiów wymienionych w art. 9b uchwała senatu uwzględnia standardy kształcenia określone dla tych kierunków.

2. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni nieposiadająca uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w obszarze kształcenia i dziedzinie, do których jest przyporządkowany kierunek studiów, spełniająca warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1 i 2, a także na podstawie art. 9c – w przypadku kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, która:

- 1) posiada uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora w obszarze kształcenia i dziedzinie, do których jest przyporządkowany kierunek studiów – może uzyskać uprawnienie do prowadzenia, zgodnie z opisem efektów kształcenia określonym przez senat uczelni:
  - a) studiów o profilu praktycznym na tym kierunku i określonym poziomie kształcenia,
  - b) studiów o profilu ogólnoakademickim na tym kierunku i określonym poziomie kształcenia;

2) nie posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w obszarze kształcenia i dziedzinie, do których jest przyporządkowany kierunek studiów – może uzyskać uprawnienie do prowadzenia zgodnie z opisem efektów kształcenia określonym przez senat uczelni:

- a) studiów o profilu praktycznym na określonym kierunku i poziomie kształcenia,
- b) studiów o profilu ogólnoakademickim na określonym kierunku i poziomie kształcenia, jeżeli:
  - prowadzone na tym kierunku studia pierwszego lub drugiego stopnia o profilu praktycznym uzyskały co najmniej pozytywną ocenę jakości kształcenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej,
  - zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej ośmiu nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub osoby, które nabyły uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, dla których uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy, reprezentujących dziedzinę nauki lub sztuki związaną z danym kierunkiem studiów,
  - prowadzi badania naukowe w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów.

3. Podstawowym jednostkom organizacyjnym uczelni, o których mowa w ust. 2, uprawnienie do prowadzenia studiów nadaje, na wniosek rektora, w drodze decyzji, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego po zasięgnięciu opinii:

- 1) Polskiej Komisji Akredytacyjnej – dotyczącej efektów kształcenia określonych przez senat uczelni oraz spełniania warunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1 i 2, a także na podstawie art. 9c – w przypadku kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela;
- 2) właściwego ministra nadzorującego uczelnię, o którym mowa w art. 33 ust. 2.

4. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni nieposiadająca uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w obszarze kształcenia i dziedzinie, do których jest przyporządkowany kierunek studiów, spełniająca warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1 i 2 oraz art. 9b, może uzyskać uprawnienie do prowadzenia studiów na kierunku, o którym mowa w art. 9b, na

podstawie decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, wydanej po zasięgnięciu opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej i właściwego ministra nadzorującego uczelnię, o którym mowa w art. 33 ust. 2, oraz ministra właściwego do spraw zdrowia – w przypadku uprawnienia do prowadzenia studiów na kierunku lekarskim, lekarsko-dentystycznym i kierunku farmacja.

5. Warunkiem wydania decyzji, o której mowa w ust. 4, uprawniającej do prowadzenia studiów na kierunkach pielęgniarstwo lub położnictwo jest uzyskanie akredytacji ministra właściwego do spraw zdrowia na podstawie art. 59 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 174, poz. 1039, z późn. zm.³⁾).

6. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca kształcenie na określonym kierunku studiów i poziomie kształcenia o profilu praktycznym jest obowiązana uwzględnić w programie kształcenia co najmniej trzymiesięczne praktyki zawodowe. Jednostka ta może organizować kształcenie przemiennie w formie zajęć dydaktycznych realizowanych w uczelni i w formie praktyk odbywanych u pracodawcy, uwzględniając realizację wszystkich efektów kształcenia przewidzianych w programie kształcenia dla tego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.

7. W publicznej uczelni zawodowej opis efektów kształcenia określa senat po zasięgnięciu opinii konwentu.

8. Do prowadzenia studiów przez jednostki międzyuczelniane lub jednostki wspólne, a także jednostki organizacyjne związku uczelni stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1–6 i art. 10a.”;

10) w art. 11a:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku wątpliwości co do spełniania warunków do prowadzenia studiów określonych w art. 9a oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1 i 2 oraz art. 9b lub art. 9c przez podstawowe jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 11, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, po otrzymaniu zawiadomienia rektora o uruchomieniu kształcenia, występuje do Polskiej Komisji Akredytacyjnej z wnioskiem o dokonanie oceny.”,

---

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 1456 oraz z 2013 r. poz. 940, 1245, 1287, 1645 i 1650.

b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. W przypadku nieuruchomienia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia w okresie dwóch lat od dnia uzyskania uprawnienia, o którym mowa w art. 11 ust. 2 i 4, uprawnienie to wygasa z mocy prawa.

5. W przypadku gdy uczelnia nie przeprowadziła rekrutacji na dany kierunek, poziom i profil kształcenia w okresie dwóch lat od końca semestru, w którym przeprowadzono ostatnią rekrutację, rekrutacja na ten kierunek jest wstrzymana do końca cyklu kształcenia, a uprawnienie do prowadzenia studiów wygasa z mocy prawa z dniem zakończenia cyklu kształcenia na tym kierunku, poziomie i profilu kształcenia.”;

11) w art. 11b:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Rektor niezwłocznie zawiadamia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, właściwego ministra nadzorującego uczelnię, o którym mowa w art. 33 ust. 2, i Polską Komisję Akredytacyjną o zaprzestaniu spełniania przez podstawową jednostkę organizacyjną warunków do prowadzenia studiów, w tym o zmianach w stanie zatrudnienia wpływających na posiadanie uprawnienia do prowadzenia studiów.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może podjąć decyzję o cofnięciu albo zawieszeniu podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni uprawnienia do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia w przypadku zaprzestania spełniania przez tę jednostkę warunków do prowadzenia studiów, w tym zmian w stanie zatrudnienia wpływających na posiadanie uprawnienia do prowadzenia studiów.

3. W przypadku negatywnej oceny jakości kształcenia dokonanej przez Polską Komisję Akredytacyjną minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, uwzględniając w szczególności rodzaj i zakres stwierdzonych naruszeń, może podjąć decyzję o cofnięciu albo zawieszeniu podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni uprawnienia do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego powiadamia właściwego ministra nadzorującego uczelnię, o którym mowa w art. 33 ust. 2,

ministra właściwego do spraw zdrowia w przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 11 ust. 4, oraz Polską Komisję Akredytacyjną o podjętych decyzjach w sprawie zawieszenia lub cofnięcia podstawowej jednostce organizacyjnej uprawnień do prowadzenia studiów oraz przywrócenia zawieszonych uprawnień.”;

12) w art. 11c:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W okresie zawieszenia podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni uprawnienia do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia zostają wstrzymane przyjęcia studentów na ten kierunek, poziom i profil kształcenia.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Wszczęcie postępowania w sprawie przywrócenia zawieszonych uprawnień do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia następuje na wniosek uczelni złożony do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. W przypadku niezłożenia przez uczelnię wniosku przed upływem dwunastu miesięcy od dnia doręczenia decyzji o zawieszeniu uprawnienia, o której mowa w art. 11b ust. 2 i 3, uprawnienie to wygasa z mocy prawa z upływem ostatniego dnia tego terminu.”,

d) ust. 3–5 otrzymują brzmienie:

„3. Polska Komisja Akredytacyjna w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące od dnia doręczenia jej wniosku, o którym mowa w ust. 2a, wydaje opinię dotyczącą przywrócenia zawieszonych uprawnień.

4. Po uzyskaniu opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczącej wniosku uczelni, o którym mowa w ust. 2a, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego wydaje decyzję o przywróceniu albo cofnięciu zawieszonych uprawnień.

5. W przypadku cofnięcia albo wygaśnięcia uprawnienia do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, o których mowa w ust. 2a i 4 oraz w art. 11b ust. 2 i 3, rektor uczelni zapewnia studentom możliwość kontynuowania studiów na tym samym kierunku albo innym kierunku związanym z dyscypliną, do której był przyporządkowany dotychczas prowadzony kierunek studiów.”,

e) uchyla się ust. 6,

f) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku cofnięcia albo wygaśnięcia uprawnienia do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia z wnioskiem o przyznanie podstawowej jednostce organizacyjnej, o której mowa w art. 11 ust. 2 i 4, uprawnienia do prowadzenia studiów na tym samym kierunku, poziomie i profilu kształcenia uczelnia może wystąpić po upływie dwudziestu czterech miesięcy od dnia wygaśnięcia uprawnienia albo doręczenia decyzji o cofnięciu uprawnienia.”,

g) dodaje się ust. 8–10 w brzmieniu:

„8. W przypadku cofnięcia albo wygaśnięcia uprawnienia do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni, o której mowa w art. 11 ust. 1, uczelnia może utworzyć w tej jednostce ten sam kierunek studiów po upływie dwudziestu czterech miesięcy od dnia wygaśnięcia uprawnienia albo doręczenia decyzji o cofnięciu uprawnienia.

9. W przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o cofnięciu albo zawieszeniu podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni, o której mowa w art. 11 ust. 2 i 4, uprawnienia do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia uczelnia może wystąpić z wnioskiem o przyznanie tej jednostce uprawnienia do prowadzenia studiów na innym kierunku, poziomie i profilu kształcenia po upływie dwunastu miesięcy od dnia doręczenia decyzji o cofnięciu albo zawieszeniu uprawnienia.

10. W przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o cofnięciu albo zawieszeniu podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni, o której mowa w art. 11 ust. 1, uprawnienia do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia uczelnia może utworzyć w tej jednostce inny kierunek studiów po upływie dwunastu miesięcy od dnia doręczenia decyzji o cofnięciu albo zawieszeniu uprawnienia.”;

13) w art. 11d:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku połączenia podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni lub zmiany nazwy podstawowej jednostki organizacyjnej, uprawnienia do

prowadzenia kierunków studiów na określonym poziomie i profilu kształcenia zachowuje nowo utworzona podstawowa jednostka organizacyjna lub podstawowa jednostka organizacyjna o nowej nazwie, jeżeli spełniają one warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1 i 2.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku podziału podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni każde posiadane uprawnienie do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia może zachować tylko jedna z nowo utworzonych podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, jeżeli spełnia ona warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1 i 2.”,

d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3c w brzmieniu:

„3a. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 3, uprawnienia do prowadzenia kierunków studiów na określonym poziomie i profilu kształcenia nie mogą być przenoszone poza siedzibę uczelni na jednostki zamiejscowe, o których mowa w art. 85 ust. 1.

3b. W przypadku utworzenia jednostki zamiejscowej, o której mowa w art. 85 ust. 1, w wyniku podziału podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni jednostka zamiejscowa może uzyskać uprawnienie do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, zgodnie z art. 11.

3c. Przepisów ust. 3a i 3b nie stosuje się w przypadku zmiany struktury organizacyjnej uczelni w wyniku połączenia uczelni.”,

e) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Rektor uczelni jest obowiązany zawiadomić ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, ministra nadzorującego uczelnię oraz Polską Komisję Akredytacyjną o zmianie, o której mowa w ust. 1 lub 3, w terminie miesiąca od dnia jej dokonania.”;

14) w art. 13:

a) w ust. 1:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych, świadczenie usług badawczych oraz transfer technologii do gospodarki;”,

– pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału:

- a) w procesie kształcenia,
- b) w badaniach naukowych.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Uczelnia zawodowa prowadząca wyłącznie studia o profilu praktycznym nie jest obowiązana do wykonywania zadań określonych w ust. 1 pkt 3, 4 i 9 lit. b.”;

15) uchyla się art. 13a;

16) po art. 13a dodaje się art. 13b w brzmieniu:

„Art. 13b. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego prowadzi monitoring karier zawodowych absolwentów, zwany dalej „monitoringiem”.

2. Monitoring jest prowadzony na podstawie danych zawartych w wykazie, o którym mowa w art. 170c, oraz danych gromadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na kontach ubezpieczonych lub kontach płatników składek.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego przekazuje w formie elektronicznej Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych raz w roku, w terminie do końca września, dane absolwentów, którzy ukończyli studia w okresie pięciu lat kalendarzowych poprzedzających rok przekazania danych, obejmujące:

- 1) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz kraj wydania dokumentu tożsamości;
- 2) informacje o ukończonych oraz odbywanych studiach, w tym:
  - a) nazwę uczelni,
  - b) nazwę jednostki prowadzącej studia,
  - c) formę studiów oraz kierunek, poziom i profil kształcenia,
  - d) rok i miesiąc rozpoczęcia studiów,
  - e) rok i miesiąc ukończenia studiów.

4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje w formie elektronicznej ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego, w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania danych, o których mowa w ust. 3, dane określone w ust. 3 pkt 2, uzupełnione o:

- 1) kod osoby ubezpieczonej wygenerowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, niepozwalający na identyfikację absolwenta;

- 2) rok urodzenia i płeć osoby ubezpieczonej;
- 3) kod tytułu ubezpieczenia;
- 4) pierwsze trzy cyfry kodu pocztowego adresu zameldowania lub adresu zamieszkania, lub adresu do korespondencji osoby ubezpieczonej;
- 5) kod Polskiej Klasyfikacji Działalności płatnika składek;
- 6) kod płatnika składek wygenerowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, niepozwalający na identyfikację płatnika;
- 7) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe osoby ubezpieczonej lub podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe osoby ubezpieczonej, lub podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

5. Dane, o których mowa w ust. 4, są przekazywane za okres od stycznia roku, w którym dany rocznik absolwentów objętych monitoringiem ukończył studia, do miesiąca przekazania danych, o których mowa w ust. 3, przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Dane są przekazywane w podziale na miesiące tego okresu.

6. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje połączenia danych, o których mowa w ust. 3 i ust. 4 pkt 2–7.

7. W procesie tworzenia zbioru danych, o którym mowa w ust. 4, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zapisuje na trwałym nośniku danych zawierających numer PESEL.

8. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przechowuje dane, o których mowa w ust. 3, do dnia przekazania ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego danych, o których mowa w ust. 4.

9. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego nie upublicznia ani nie udostępnia danych, o których mowa w ust. 4.

10. Wyniki monitoringu w postaci zagregowanej, przedstawiające w szczególności losy zawodowe grup absolwentów po roku, trzech latach i pięciu latach od ukończenia studiów, udostępnia się na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Nie udostępnia się zagregowanych wyników monitoringu obejmujących mniej niż 10 osób.

11. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego przechowuje dane, o których mowa w ust. 4, przez okres pięciu lat od dnia przekazania danych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

12. W celu dostosowania programu kształcenia do potrzeb rynku pracy uczelnia może prowadzić własny monitoring karier zawodowych swoich absolwentów.

13. W celu prowadzenia monitoringu, o którym mowa w ust. 12, uczelnia może przetwarzać dane osobowe absolwentów, obejmujące:

- 1) imiona i nazwisko;
- 2) adres do korespondencji.”;

17) w art. 15 ust. 2–4 otrzymują brzmienie:

„2. Środki finansowe niezbędne do funkcjonowania Polskiej Komisji Akredytacyjnej są zapewniane w części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Środki finansowe niezbędne do funkcjonowania Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, komisji dyscyplinarnej przy tej Radzie, komisji dyscyplinarnej powołanej przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego oraz rzeczników dyscyplinarnych powołanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego są zapewniane w częściach budżetu państwa, których dysponentami są minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i minister właściwy do spraw nauki. Funkcjonowanie Rzecznika Praw Absolwenta jest finansowane w ramach środków przyznanych Radzie.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia członków Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polskiej Komisji Akredytacyjnej, wyznaczanych przez nie recenzentów i ekspertów, członków komisji dyscyplinarnej przy tej Radzie, komisji dyscyplinarnej powołanej przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, rzeczników dyscyplinarnych powołanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego oraz Rzecznika Praw Absolwenta, uwzględniając zasadę, że wysokość wynagrodzenia będzie ustalana w relacji do minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego profesora zwyczajnego, określonej w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli akademickich, w wysokości adekwatnej do wykonywanych zadań.

4. Zwrot kosztów podróży członkom Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polskiej Komisji Akredytacyjnej i wyznaczonym przez nie recenzentom i ekspertom, członkom komisji dyscyplinarnej przy tej Radzie, komisji dyscyplinarnej powołanej przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, rzecznikom dyscyplinarnym powołanym przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego oraz Rzecznikowi Praw Absolwenta następuje na zasadach określonych w przepisach

wydanych na podstawie art. 77⁵ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.⁴⁾).”;

18) w art. 18:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Utworzenie publicznej uczelni akademickiej, jej likwidacja oraz połączenie z inną uczelnią publiczną następują w drodze ustawy, z zastrzeżeniem ust. 6.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Zmiana nazwy publicznej uczelni akademickiej następuje w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, z zastrzeżeniem ust. 1b.

1b. Zmiany nazwy publicznej uczelni akademickiej dokonuje, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, w drodze rozporządzenia:

- 1) Minister Obrony Narodowej – w odniesieniu do uczelni wojskowych;
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych – w odniesieniu do uczelni służb państwowych;
- 3) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – w odniesieniu do uczelni artystycznych;
- 4) minister właściwy do spraw zdrowia – w odniesieniu do uczelni medycznych;
- 5) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej – w odniesieniu do uczelni morskich.”;

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704, z 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700, z 2011 r. Nr 36, poz. 181, Nr 63, poz. 322, Nr 80, poz. 432, Nr 144, poz. 855, Nr 149, poz. 887 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 908 i 1110 oraz z 2013 r. poz. 2, 675, 896 i 1028.

19) w art. 20 w ust. 5 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe;”;

20) po art. 23 dodaje się art. 23a w brzmieniu:

„Art. 23a. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może cofnąć pozwolenie na utworzenie uczelni niepublicznej, w przypadku gdy:

- 1) po dniu wydania decyzji o pozwoleniu na utworzenie uczelni niepublicznej zaistniały przesłanki określone w art. 20 ust. 5 lub 6;
- 2) wszystkie uprawnienia podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni do prowadzenia kierunków studiów zostały cofnięte lub wygasły;
- 3) działania lub zaniechania założyciela uczelni uniemożliwiają jej funkcjonowanie zgodnie z prawem.”;

21) po art. 25 dodaje się art. 25a w brzmieniu:

„Art. 25a. 1. W przypadku połączenia uczelni niepublicznych nowo powstała uczelnia wstępuje w prawa i obowiązki łączonych uczelni, w tym w prawa i obowiązki nabyte przez te uczelnie na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

2. W przypadku włączenia uczelni niepublicznej do innej uczelni niepublicznej przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.”;

22) w art. 26:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Postawienie uczelni niepublicznej w stan likwidacji następuje z mocy prawa z dniem, w którym decyzja o cofnięciu pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej stała się ostateczna; dzień ten jest dniem otwarcia likwidacji.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. W okresie likwidacji uczelnia używa nazwy z dodaniem oznaczenia „w likwidacji”.

2b. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego dokonuje w rejestrze uczelni niepublicznych i związków uczelni niepublicznych wpisu o dodaniu do nazwy uczelni oznaczenia „w likwidacji”.”;

23) w art. 27:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Likwidację uczelni niepublicznej prowadzi likwidator powołany przez założyciela w trybie określonym w statucie, z zastrzeżeniem art. 37 ust. 4.”,

b) w ust. 4 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

„3) uczelnia traci prawo do otrzymywania z budżetu państwa dotacji podmiotowych, o których mowa w art. 94 ust. 4a oraz art. 94b;

4) dotacja podmiotowa na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów, o której mowa w art. 94 ust. 4, jest przekazywana uczelni w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Koszty likwidacji uczelni niepublicznej, w tym wynagrodzenia likwidatora, są pokrywane z jej majątku, z pierwszeństwem przed roszczeniami wierzycieli.”,

d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. W przypadku gdy koszty likwidacji uczelni niepublicznej przekraczają jej majątek, koszty wynagrodzenia likwidatora są pokrywane z majątku założyciela uczelni niepublicznej.”;

24) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. Udzielenie albo odmowa udzielenia pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej lub związku uczelni niepublicznych, cofnięcie pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej lub związku uczelni niepublicznych, nadanie i odmowa nadania uprawnienia do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, zawieszenie i cofnięcie uprawnienia do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, pozwolenie na połączenie uczelni niepublicznych, wpis albo odmowa wpisu uczelni niepublicznej lub związku uczelni niepublicznych do rejestru, zarządzenie wpisu w rejestrze, nakaz likwidacji uczelni niepublicznej lub związku uczelni niepublicznych następują w drodze decyzji administracyjnej.”;

25) art. 32 otrzymuje brzmienie:

„Art. 32. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego ogłasza w wydawanym przez siebie dzienniku urzędowym wykaz uczelni i związków uczelni.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.”;

26) w art. 34 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Do kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy o kontroli w administracji rządowej.”;

27) w art. 34a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego prowadzi System Informacji o Szkolnictwie Wyższym w ramach Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym „POL-on”, zwanego dalej „Systemem POL-on”, obejmujący dane, o których mowa w art. 35 ust. 1 i 2 oraz ust. 3 pkt 2 i 3 oraz art. 100 ust. 3, repozytorium, o którym mowa w art. 167b ust. 1, wykazy, o których mowa w art. 129a, art. 170c i art. 201a, a także wykazy, o których mowa w art. 31a ust. 1 i art. 31b ust. 1, oraz bazę, o której mowa w art. 31d ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. System POL-on jest systemem teleinformatycznym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 235) prowadzonym przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego oraz ministra właściwego do spraw nauki.

1b. Dane osobowe zgromadzone w Systemie POL-on nie są podawane do publicznej wiadomości, z wyłączeniem następujących danych zamieszczonych w:

1) ogólnopolskim wykazie osób, którym nadano stopień doktora i doktora habilitowanego, o którym mowa w art. 31a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki:

a) imion i nazwiska,

b) nadanego stopnia doktora albo doktora habilitowanego,

c) obszaru wiedzy, dziedziny nauki lub sztuki, dyscypliny naukowej lub artystycznej, a także specjalności – jeżeli została określona,

- d) danych jednostki organizacyjnej, która nadała stopień doktora albo doktora habilitowanego;
- 2) ogólnopolskim wykazie osób, którym nadano tytuł profesora, o którym mowa w art. 31b ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki:
  - a) imion i nazwiska,
  - b) daty nadania tytułu profesora,
  - c) obszaru wiedzy i dziedziny nauki albo sztuki;
- 3) ogólnopolskim wykazie nauczycieli akademickich i pracowników naukowych, o którym mowa w art. 129a:
  - a) imion i nazwiska nauczyciela akademickiego lub pracownika naukowego;
  - b) tytułu zawodowego, stopnia naukowego lub tytułu naukowego;
  - c) informacji o podstawowym miejscu pracy i miejscu dodatkowego zatrudnienia.”,
- c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może zlecić instytutowi badawczemu administrowanie bazami danych Systemu POL-on, zapewniając na ten cel środki finansowe.”,
- d) dodaje się ust. 3–6 w brzmieniu:

„3. Dane do Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym wprowadzają, aktualizują, archiwizują i usuwają podmioty, o których mowa w art. 129a ust. 3, art. 167b ust. 4 zdanie pierwsze, art. 170c ust. 2a i art. 201a ust. 3 oraz w art. 31a ust. 3, art. 31b ust. 3 i art. 31d ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, a także Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego oraz uczelnie prowadzone przez kościoły i związki wyznaniowe otrzymujące dotacje i inne środki z budżetu państwa.

4. Rektor uczelni corocznie składa w Systemie POL-on oświadczenie potwierdzające, że dane, o których mowa w ust. 1, wprowadzone do Systemu POL-on są zgodne ze stanem faktycznym. Oświadczenie dotyczące liczby studentów składa się do dnia 15 grudnia według stanu na dzień 30 listopada, oświadczenie dotyczące danych, o których mowa w art. 35 ust. 2 oraz art. 100

ust. 3 – jednocześnie z przekazaniem tych danych w Systemie POL-on, a oświadczenie w pozostałym zakresie – do dnia 15 stycznia według stanu na dzień 31 grudnia.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do Przewodniczącego Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, dyrektora Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, dyrektora instytutu naukowego i pomocniczej jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk, dyrektora instytutu badawczego, dyrektora państwowej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości, prowadzącej działalność naukową i badawczo-rozwojową, oraz dyrektora międzynarodowego instytutu naukowego utworzonego na podstawie odrębnych przepisów, działającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Dostęp do danych zawartych w Systemie POL-on, o których mowa w ust. 1, przysługuje Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego w zakresie wynikającym z przepisów o statystyce publicznej.”;

28) w art. 35:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rektor uczelni przedstawia, w terminie do dnia 30 listopada roku następującego po roku sprawozdawczym, ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego roczne sprawozdanie z działalności uczelni.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Przepis ust. 3 pkt 1 stosuje się odpowiednio do założyciela uczelni niepublicznej w przypadku nadania statutu przez założyciela.”,

c) uchyla się ust. 7,

d) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 2, składa się za pomocą formularzy w Systemie POL-on.”;

29) w art. 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego stwierdza nieważność:

1) uchwały organu kolegialnego uczelni lub decyzji rektora uczelni, z wyłączeniem decyzji administracyjnej – w przypadku stwierdzenia jej niezgodności z przepisami prawa lub statutem uczelni,

2) decyzji założyciela uczelni niepublicznej w sprawie nadania statutu – w przypadku stwierdzenia jej niezgodności z przepisami prawa

– nie później niż w terminie dwóch miesięcy od otrzymania uchwały lub decyzji.

Na rozstrzygnięcie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały lub decyzji służy, w terminie trzydziestu dni od dnia jego doręczenia, skarga do właściwego sądu administracyjnego. Przepisy o zaskarżaniu do sądu administracyjnego decyzji z zakresu administracji publicznej stosuje się odpowiednio.”;

30) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. 1. Jeżeli uczelnia publiczna narusza przepisy ustawy lub statut, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego wzywa organy uczelni do zaprzestania tej działalności i usunięcia jej skutków, wyznaczając w tym celu odpowiedni termin.

2. Przepis ust. 1 stosuje się w przypadku stwierdzenia, że uczelnia publiczna nie zrealizowała wniosków i zaleceń sporządzonych w wyniku kontroli działalności uczelni, o której mowa w art. 34 ust. 1.

3. Jeżeli uczelnia niepubliczna lub jej założyciel naruszają przepisy ustawy, statut lub pozwolenie, o którym mowa w art. 20 ust. 2, lub nie zrealizowali zaleceń lub wniosków sporządzonych w wyniku kontroli działalności uczelni, o której mowa w art. 34 ust. 1, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, po bezskutecznym upływie terminu wyznaczonego na usunięcie stwierdzonych naruszeń, cofa pozwolenie na utworzenie uczelni niepublicznej oraz określa termin na powołanie likwidatora przez założyciela.

4. Jeżeli założyciel uczelni niepublicznej nie powoła w wyznaczonym terminie likwidatora, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego powołuje likwidatora uczelni oraz wyznacza termin zakończenia likwidacji. Koszty likwidacji uczelni i wynagrodzenia likwidatora są pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w art. 27 ust. 6 i 6a.

5. Uprawnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określone w ust. 1 i 2 w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2 w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego.”;

31) w art. 37a ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Uprawnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określone w ust. 1–3 w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2 w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego.”;

32) po art. 37a dodaje się art. 37b w brzmieniu:

„Art. 37b. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego zamieszcza na stronie internetowej obsługującego go urzędu informację o:

- 1) podstawowych jednostkach organizacyjnych uczelni, które uzyskały negatywną ocenę programową na prowadzonych kierunkach studiów;
- 2) wszczęciu postępowania w sprawie zawieszenia lub cofnięcia uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia;
- 3) likwidacji uczelni niepublicznej lub wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego zamieszcza na stronie internetowej obsługującego go urzędu oraz w Systemie POL-on „listę ostrzeżeń” zawierającą informacje o uczelniach dotyczące:

- 1) zawieszonych lub cofniętych uprawnień do prowadzenia studiów na określonych kierunkach, poziomach i profilach kształcenia;
- 2) wygaśnięcia uprawnień do prowadzenia studiów na określonych kierunkach, poziomach i profilach kształcenia;
- 3) cofnięcia pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej lub jej likwidacji.

3. Informację, o której mowa w ust. 1 pkt 1, zamieszcza się w terminie 14 dni od dnia przedstawienia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

4. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, zamieszcza się w terminie 14 dni od dnia wszczęcia postępowania w tych sprawach.”;

33) w art. 38:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może wystąpić do senatu uczelni z wnioskiem o odwołanie rektora w przypadku stwierdzenia naruszenia przez rektora przepisów prawa lub statutu. Senat uczelni po zaopiniowaniu wniosku przekazuje go organowi właściwemu do odwołania rektora

albo założycielowi uczelni niepublicznej, jeżeli jest właściwy do odwołania rektora.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Rektor zostaje zawieszony w pełnieniu funkcji z mocy prawa, w przypadku gdy toczy się przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe.”,

c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Opinie, o których mowa w ust. 5, są przedstawiane w terminie 30 dni od dnia doręczenia wniosku.

5b. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 5a, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.”,

d) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. W sprawach, o których mowa w ust. 1–5b, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267).”;

34) w dziale I w rozdziale 3 po art. 40 dodaje się art. 40a i art. 40b w brzmieniu:

„Art. 40a. 1. Minister Obrony Narodowej może zlecić uczelni wojskowej wykonanie zadania związanego z działaniem uczelni jako jednostki wojskowej, jeżeli zadanie to jest niezbędne ze względu na potrzeby obronności i bezpieczeństwa publicznego, stan klęski żywiołowej lub w celu wykonania zobowiązań międzynarodowych.

2. Środki niezbędne do wykonania zadania, o którym mowa w ust. 1, zapewnia Minister Obrony Narodowej, chyba że umowa o wykonanie tego zadania stanowi inaczej.

3. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, wykonują żołnierze zawodowi, kandydaci na żołnierzy zawodowych lub pracownicy uczelni.

Art. 40b. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może zlecić uczelni służb państwowych wykonanie zadania związanego z działaniem uczelni jako jednostki organizacyjnej właściwej służby, jeżeli zadanie to jest niezbędne ze względu na potrzeby bezpieczeństwa publicznego, ochronę ludności lub w celu wykonania zobowiązań międzynarodowych.

2. Środki niezbędne do wykonania zadania, o którym mowa w ust. 1, zapewnia minister właściwy do spraw wewnętrznych, chyba że umowa o wykonanie tego zadania stanowi inaczej.

3. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, wykonują funkcjonariusze służb państwowych.”;

35) w art. 45 w ust. 3 uchyla się pkt 6;

36) w art. 46 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Nauczyciele akademicy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, reprezentują wszystkie obszary wiedzy, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.”;

37) w art. 46c po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Rada na posiedzeniu plenarnym podejmuje uchwałę w sprawie udzielenia absolutorium przewodniczącemu Rady po każdym roku jego działalności. Zasady udzielania absolutorium określa statut Rady.

1b. W przypadku nieudzielenia absolutorium przewodniczącemu Rady, Rada dokonuje wyboru nowego przewodniczącego.”;

38) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Art. 48. 1. Polską Komisję Akredytacyjną, zwaną dalej „Komisją”, powołuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

2. W skład Komisji wchodzi:

- 1) dziewięćdziesięciu członków powoływanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego;
- 2) przewodniczący Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, który jest członkiem Komisji z mocy prawa.

3. Członkowie Komisji w liczbie 45, w tym przewodniczący Komisji i sekretarz, są powoływani spośród kandydatów zgłoszonych przez Radę, Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, senaty uczelni oraz ogólnokrajowe stowarzyszenia naukowe i organizacje pracodawców. Pozostałych 45 członków Komisji minister powołuje spośród osób pełniących funkcję członka Komisji w dotychczasowej kadencji, uwzględniając ocenę ich pracy dokonywaną przez prezydium Komisji.

4. Członkiem Komisji może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora, zatrudniony w uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

5. Wymagania, o których mowa w ust. 4, nie dotyczą przedstawicieli organizacji pracodawców.

6. Powołując członków Komisji, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego uwzględnia wymóg reprezentowania w składzie Komisji przedstawicieli wszystkich obszarów kształcenia oraz zapewnia co najmniej 30-procentowy udział kobiet w jej składzie.

7. Kandydaci na członków Komisji nie mogą mieć w dniu rozpoczęcia kadencji Komisji więcej niż siedemdziesiąt lat.

8. Do członków Komisji stosuje się odpowiednio przepisy art. 46a ust. 1–3.

9. Przewodniczący Komisji stwierdza wygaśnięcie mandatu członka Komisji z przyczyn określonych w art. 46b ust. 1. Do powołania nowego członka Komisji stosuje się odpowiednio przepis art. 46b ust. 2 zdanie pierwsze.

10. Członek Komisji może być odwołany, na wniosek prezydium Komisji, przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Do powołania nowego członka stosuje się odpowiednio przepis art. 46b ust. 2 zdanie pierwsze.

11. Kadencja Komisji rozpoczyna się dnia 1 stycznia i trwa cztery lata.

12. Rektor, na wniosek członka Komisji będącego nauczycielem akademickim, może zwolnić go całkowicie lub częściowo z obowiązku prowadzenia zajęć dydaktycznych.”;

39) w art. 48a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Komisja dokonuje oceny jakości kształcenia na kierunkach studiów (ocena programowa), mając na uwadze:

- 1) efekty kształcenia odpowiadające Krajowym Ramom Kwalifikacji w zakresie obszarów kształcenia i kierunków studiów;
- 2) spełnianie warunków niezbędnych do prowadzenia studiów, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1–3, art. 9b, a także art. 9c w przypadku kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela;
- 3) funkcjonowanie potwierdzania efektów uczenia się.”;

40) w art. 49:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Komisja przedstawia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego:

- 1) opinie w sprawie utworzenia uczelni oraz przyznania uczelni lub jej podstawowej jednostce organizacyjnej uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia;
- 2) wyniki oceny programowej, w tym kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, oraz oceny instytucjonalnej, a także przestrzegania warunków prowadzenia studiów;
- 3) opinie w sprawie przywrócenia zawieszono uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia;
- 4) opinie w sprawie utworzenia przez uczelnię zagraniczną uczelni lub filii, o których mowa w art. 85 ust. 5.

2. Opinie w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, oraz wyniki ocen, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich Komisja przekazuje również odpowiednio ministrom wskazanym w art. 33 ust. 2.”,

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Na wniosek ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego Komisja, poza przyjętym przez siebie harmonogramem prac, niezwłocznie dokonuje we wskazanej uczelni lub jej jednostce organizacyjnej oceny programowej lub oceny instytucjonalnej, w szczególności w celu ustalenia, czy zachodzą przesłanki do podjęcia decyzji, o której mowa w art. 37 ust. 3.

5. Komisja może, na wniosek zainteresowanej uczelni, dokonywać oceny jakości kształcenia, włączając to zadanie do harmonogramu prac Komisji.”,

c) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7. Opinie w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 4, wraz z uzasadnieniem Komisja przedstawia w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące od dnia doręczenia wniosku. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący Komisji może wystąpić z wnioskiem o przedłużenie tego terminu.

8. Wyniki ocen, o których mowa w ust. 1 pkt 2, wraz z uzasadnieniem Komisja przedstawia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego w terminie nie dłuższym niż siedem dni od dnia podjęcia uchwały.”;

41) w art. 50:

a) w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przewodniczący zespołów, o których mowa w ust. 4 pkt 1;”;

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. W skład Komisji wchodzi:

- 1) zespoły działające w ramach obszarów kształcenia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2;
- 2) zespół odwoławczy.

5. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, wchodzi co najmniej czterech członków Komisji, będących przedstawicielami obszaru kształcenia, w tym co najmniej trzech posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinach lub dyscyplinach naukowych związanych z tym obszarem kształcenia, a także co najmniej jeden przedstawiciel organizacji pracodawców.”;

c) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, wchodzi członkowie Komisji – co najmniej po jednym przedstawicielu każdego obszaru kształcenia. Członkostwa w zespole odwoławczym nie można łączyć z członkostwem w zespole, o którym mowa w ust. 4 pkt 1.”;

42) w art. 51 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przewodniczących zespołów, o których mowa w art. 50 ust. 4 pkt 1 i 2, wybierają ich członkowie spośród swego grona.”;

43) w art. 52:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Prezydium podejmuje uchwały w sprawach, o których mowa w art. 49 ust. 1 i 4, kierując się sprawozdaniem przedłożonym przez jeden z zespołów, o których mowa w art. 50 ust. 4 pkt 1.

2. Strona niezadowolona z uchwały prezydium podjętej w sprawach, o których mowa w art. 49 ust. 1 i 4, może zwrócić się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wniosek kieruje się do Komisji w terminie trzydziestu dni od

dnia doręczenia uchwały. Prezydium podejmuje uchwałę w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od dnia doręczenia wniosku Komisji.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, jest opiniowany przez zespół odwoławczy.”,

b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. W opiniowaniu wniosków, o których mowa w ust. 2, nie mogą brać udziału eksperci Komisji, którzy uczestniczyli w pierwszym opiniowaniu sprawy.

5. Przewodniczący zespołu odwoławczego uczestniczy z prawem głosu w posiedzeniach prezydium, na których są podejmowane uchwały w sprawach wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy.”;

44) w art. 53:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizację i tryb działania Komisji, szczegółowe kompetencje jej organów, szczegółową metodykę oraz tryb dokonywania ocen i sposób wyznaczania recenzentów określa statut uchwalony przez Komisję na posiedzeniu plenarnym.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Statut określa sposób dokonywania oceny spełnienia kryteriów ustalonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 3 i 4, w tym poziom spełnienia tych kryteriów uprawniający do uzyskania ocen, o których mowa w art. 49 ust. 6.

1b. Statut, o którym mowa w ust. 1, zatwierdza minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dyrektora biura powołuje i odwołuje przewodniczący Komisji. Powołanie dyrektora biura następuje po przeprowadzeniu konkursu. Pozostałych pracowników biura zatrudnia dyrektor po przeprowadzeniu otwartego i konkurencyjnego naboru.”;

45) w art. 53a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Komisja zamieszcza na swojej stronie internetowej raporty zespołów oceniających.”;

46) w art. 54 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Uczelnie akademickie, w których kształci się łącznie więcej niż połowa ogólnej liczby studentów studiujących w uczelniach akademickich, mogą utworzyć Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich posiada osobowość prawną.

2. Uczelnie zawodowe, w których kształci się łącznie więcej niż połowa ogólnej liczby studentów studiujących w uczelniach zawodowych, mogą utworzyć Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich. Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich posiada osobowość prawną.”;

47) w art. 57 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Statut publicznej uczelni teologicznej jest uchwalany przez właściwy organ uczelni w porozumieniu z właściwymi władzami kościołów i związków wyznaniowych oraz po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w uczelni. Przepisy art. 56 ust. 1a i 1b stosuje się odpowiednio. Statut wchodzi w życie z dniem określonym w uchwale właściwego organu tej uczelni.”;

48) w art. 63:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W skład konwentu uczelni publicznej, z wyłączeniem publicznej uczelni zawodowej, mogą wchodzić przedstawiciele:

- 1) organów samorządu terytorialnego i zawodowego;
- 2) instytucji i stowarzyszeń naukowych, zawodowych oraz twórczych;
- 3) organizacji pracodawców oraz, jeżeli statut tak stanowi, organizacji samorządu gospodarczego;
- 4) przedsiębiorców i instytucji finansowych;
- 5) uczelni.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W skład konwentu publicznej uczelni zawodowej:

- 1) wchodzi przedstawiciele:
  - a) organów samorządu terytorialnego – nie więcej niż dwóch,
  - b) pracodawców – co najmniej pięciu,
  - c) uczelni;
- 2) mogą wchodzić przedstawiciele:
  - a) organów samorządu zawodowego,

- b) instytucji i stowarzyszeń naukowych, zawodowych oraz twórczych,
  - c) organizacji pracodawców oraz, jeżeli statut tak stanowi, organizacji samorządu gospodarczego,
  - d) instytucji finansowych.”,
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Szczegółowy skład konwentu oraz sposób powoływania jego członków, w tym przedstawiciele wymienionych w ust. 1, 1a i 2, określa statut.”;
- 49) w art. 68 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) uchwalanie, po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu studenckiego, zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez senat uczelni publicznej lub organ kolegium uczelni niepublicznej programów studiów, w tym planów studiów;”;
- 50) w art. 71:
- a) w ust. 1:
    - pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) bierne prawo wyborcze przysługuje nauczycielom akademickim zatrudnionym w uczelni jako podstawowym miejscu pracy, którzy nie ukończyli sześćdziesiątego siódmego roku życia, a w przypadku osób posiadających tytuł profesora – siedemdziesiątego roku życia, pracownikom niebędącym nauczycielami akademickimi, zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, studentom oraz doktorantom;”,
    - po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) wymóg zatrudnienia nie dotyczy kandydatów na rektora;”,
  - b) uchyla się ust. 4;
- 51) w art. 72:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rektorem uczelni może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora, chyba że statut określa wyższe wymagania w tym zakresie. Warunkiem pełnienia funkcji rektora jest zatrudnienie w uczelni jako podstawowym miejscu pracy.”,
  - b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Do konkursu na rektora może przystąpić nauczyciel akademicki, który w roku przeprowadzania konkursu nie ukończył sześćdziesiątego siódmego roku

życia, a w przypadku osób posiadających tytuł profesora – siedemdziesiątego roku życia.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rektor uczelni publicznej niespełniający w chwili powołania wymogu zatrudnienia w uczelni jest zatrudniany z pominięciem konkursu, o którym mowa w art. 118a, najpóźniej w dniu poprzedzającym objęcie funkcji rektora.”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Przewodniczący komisji wyborczej oraz przewodniczący komisji konkursowej są obowiązani niezwłocznie zawiadomić ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego lub właściwego ministra wskazanego w art. 33 ust. 2 o wyborze rektora albo wyłonieniu rektora w drodze konkursu.”;

52) w art. 77:

a) ust. 2 i 2a otrzymują brzmienie:

„2. W uczelni publicznej rektor, prorektor, kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej i jego zastępca nie mogą być powołani do pełnienia tej samej funkcji na więcej niż dwie następujące po sobie kadencje.

2a. W uczelni publicznej ta sama osoba nie może być członkiem senatu lub członkiem konwentu dłużej niż dwie następujące po sobie kadencje. Nie dotyczy to osób wchodzących w skład senatu lub konwentu w związku z pełnieniem funkcji organu jednoosobowego uczelni, a także prorektora, jeżeli zgodnie ze statutem wchodzi on w skład senatu lub konwentu.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Statut uczelni publicznej określa:

- 1) przypadki wygaśnięcia mandatu członka organu kolegialnego przed upływem kadencji;
- 2) przypadki wygaśnięcia mandatu organu jednoosobowego i jego zastępcy przed upływem kadencji;
- 3) tryb wyborów uzupełniających;
- 4) zasady powierzenia obowiązków organu jednoosobowego w przypadku:
  - a) wygaśnięcia mandatu przed upływem kadencji,
  - b) zawieszenia osoby pełniącej funkcję organu jednoosobowego w pełnieniu obowiązków.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku wygaśnięcia mandatu organu jednoosobowego uczelni i jego zastępcy oraz mandatu członka organu kolegialnego w trakcie kadencji dokonuje się na ich miejsce wyboru nowych osób na okres do końca kadencji, a w przypadku osób powołanych w drodze konkursu przeprowadza się ponownie konkurs. Niepełnej kadencji nie wlicza się do okresu, o którym mowa w ust. 1.”;

53) w art. 84 ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. W uczelni w celu organizacji indywidualnych studiów międzyobszarowych, o których mowa w art. 8 ust. 2, może być utworzona międzywydziałowa jednostka organizacyjna uczelni, której rada określa programy studiów, w tym plany studiów.”;

54) art. 84a i art. 84b otrzymują brzmienie:

„Art. 84a. 1. Status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego, zwanego dalej „KNOW”, może uzyskać:

- 1) podstawowa jednostka organizacyjna uczelni;
- 2) centrum naukowe działające w strukturze uczelni;
- 3) centrum naukowe, o którym mowa w art. 31 ust. 1;
- 4) konsorcjum naukowe, o którym mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki.

2. Warunkami ubiegania się o nadanie statusu KNOW przez podstawową jednostkę organizacyjną uczelni są:

- 1) prowadzenie badań naukowych na najwyższym poziomie, potwierdzone posiadaniem kategorii A+ lub A, w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki;
- 2) posiadanie co najmniej jednego uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego lub stopnia doktora habilitowanego sztuki;
- 3) zapewnianie wysokiej jakości kształcenia, potwierdzonej co najmniej pozytywną oceną Komisji;
- 4) prowadzenie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
- 5) przedstawienie planu rozwoju jednostki związanego z nadaniem statusu KNOW.

3. W przypadku ubiegania się o nadanie statusu KNOW przez jednostki, o których mowa w ust. 1 pkt 2–4, warunki, o których mowa w ust. 2, musi spełniać:

- 1) każda jednostka naukowa wchodząca w skład centrum naukowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;

2) każda podstawowa jednostka organizacyjna uczelni wchodząca w skład centrum naukowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 3;

3) każdy podmiot wchodzący w skład konsorcjum naukowego.

4. W przypadku ubiegania się o nadanie statusu KNOW przez centrum naukowe, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, oraz konsorcjum naukowe warunków, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, uważa się za spełniony, jeżeli wysoką jakość kształcenia zapewnia każda jednostka organizacyjna uczelni wchodząca w skład tego centrum lub konsorcjum.

5. O status KNOW mogą ubiegać się jednostki, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, utworzone co najmniej dwa lata przed dniem ogłoszenia konkursu, o którym mowa w ust. 7, oraz składające się z dwóch podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni albo jednej podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni i jednej jednostki naukowej.

6. Status KNOW, na wniosek jednostek, o których mowa w ust. 1, nadaje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, w drodze decyzji, na okres pięciu lat, liczony od dnia 1 stycznia roku następującego po roku ogłoszenia wyników konkursu, o którym mowa w ust. 7.

7. KNOW jest wyłaniany w drodze konkursu ogłaszanego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, przeprowadzanego w dziedzinie lub dziedzinach nauki lub sztuki określonego obszaru lub obszarów wiedzy, w oparciu o kryteria określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 10 oraz plan rozwoju jednostki związany z nadaniem statusu KNOW.

8. Liczba KNOW w jednym obszarze wiedzy nie może być większa niż 3.

9. Konkurs przeprowadza komisja powoływana przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego spośród ekspertów określonych dyscyplin naukowych, w tym ekspertów zagranicznych.

10. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, kryteria konkursu, o którym mowa w ust. 7, tryb przeprowadzania konkursu oraz sposób oceny wniosków, uwzględniając jakość prowadzonych badań naukowych oraz jakość kształcenia i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

11. KNOW jest dofinansowywany z dotacji na zadania projakościowe, o której mowa w art. 94b ust. 1 pkt 1.

12. Status KNOW uwzględnia się przy ubieganiu się o środki z budżetu państwa i środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na finansowanie inwestycji dotyczących infrastruktury badawczej oraz inwestycji związanych z dydaktyką.

Art. 84b. 1. KNOW przekazuje ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego raporty prezentujące osiągnięte wyniki przeprowadzonych badań naukowych i ich powiązania z procesem dydaktycznym, z rozwojem kadry naukowej oraz z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także informację o prowadzonych studiach doktoranckich oraz wydatkowaniu dotacji, o której mowa w art. 94b ust. 1 pkt 1. Raporty przekazuje się za okres trzydziestu miesięcy (raport cząstkowy) oraz po upływie pięciu lat (raport końcowy) od dnia nadania statusu KNOW.

2. Komisja, o której mowa w art. 84a ust. 9, na podstawie raportów dokonuje oceny efektów działania KNOW. Oceny są przekazywane ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może, w drodze decyzji, cofnąć nadany status KNOW, w przypadku gdy:

- 1) KNOW przestał spełniać co najmniej jeden z warunków ubiegania się o nadanie statusu KNOW;
- 2) z oceny raportu cząstkowego, dokonanej przez komisję wynika, że KNOW nie realizuje planu, o którym mowa w art. 84a ust. 2 pkt 5.

4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może, w drodze decyzji, przedłużyć status KNOW na okres kolejnych pięciu lat, jeżeli z oceny raportu końcowego, dokonanej przez komisję wynika, że KNOW realizuje działania określone w planie, o którym mowa w art. 84a ust. 2 pkt 5, a osiągnięte efekty stanowią istotny wkład w rozwój dydaktyki akademickiej i badań naukowych oraz są w wysokim stopniu konkurencyjne w skali międzynarodowej.”;

55) w art. 86:

a) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w formie spółki kapitałowej działa na podstawie dokumentów ustrojowych.”,

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Centrum transferu technologii tworzy się w celu komercjalizacji bezpośredniej.

5. Centrum transferu technologii utworzone w formie jednostki ogólnouczelnianej działa na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez senat uczelni, a w przypadku uczelni niepublicznej – przez organ wskazany w statucie.”,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Dyrektora akademickiego inkubatora przedsiębiorczości lub centrum transferu technologii, działających w formie jednostek ogólnouczelnianych, zatrudnia rektor, po zasięgnięciu opinii senatu uczelni, a w przypadku uczelni niepublicznej – organ wskazany w statucie, spośród kandydatów przedstawionych przez rady nadzorujące tych jednostek.”;

56) w art. 86a:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Uczelnia, w celu komercjalizacji pośredniej, może utworzyć wyłącznie jednoosobową spółkę kapitałową, zwaną dalej „spółką celową”, z zastrzeżeniem art. 86b ust. 1. Na pokrycie kapitału zakładowego spółki celowej uczelnia może wnieść w całości albo w części wkład niepieniężny (aport) w postaci praw własności do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych, będących wynalazkiem, wzorem użytkowym, wzorem przemysłowym lub topografią układu scalonego, wyhodowaną albo odkrytą i wyprowadzoną odmianą rośliny oraz do utworów lub do informacji związanych z tymi wynikami, w szczególności know-how, zwanych dalej „prawami własności intelektualnej”. Spółkę celową tworzy rektor za zgodą senatu uczelni, a w przypadku uczelni niepublicznej – organ wskazany w statucie.

2. Uczelnia, w drodze odpłatnej albo nieodpłatnej umowy, może powierzyć spółce celowej zarządzanie prawami własności intelektualnej w zakresie komercjalizacji bezpośredniej.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Do utworzenia spółki celowej oraz do wykonywania czynności w zakresie komercjalizacji nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. z 2012 r. poz. 1224).”;

57) art. 86b i art. 86c otrzymują brzmienie:

„Art. 86b. 1. Spółka celowa może zostać utworzona przez kilka uczelni publicznych albo kilka uczelni niepublicznych. Uczelnia publiczna może przystąpić do spółki celowej utworzonej przez inną uczelnię publiczną, a uczelnia niepubliczna może przystąpić do spółki celowej utworzonej przez inną uczelnię niepubliczną. Wspólnikami lub akcjonariuszami spółki celowej mogą być wyłącznie uczelnie.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, każda z uczelni może powierzyć spółce celowej zadania, o których mowa w art. 86a ust. 2, w drodze odrębnej umowy.

Art. 86c. 1. Senat, a w przypadku uczelni niepublicznej – organ wskazany w statucie, uchwała regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, który określa:

- 1) prawa i obowiązki uczelni, pracowników oraz studentów i doktorantów w zakresie ochrony i korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej;
- 2) zasady wynagradzania twórców;
- 3) zasady podziału dochodów z komercjalizacji między twórcą będącym pracownikiem, doktorantem lub studentem uczelni publicznej a tą uczelnią;
- 4) zasady i procedury komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych;
- 5) zasady korzystania z majątku uczelni wykorzystywanego do komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenia usług naukowo-badawczych;
- 6) zasady i tryb przekazywania uczelni publicznej przez pracownika, studenta lub doktoranta tej uczelni informacji o wynikach badań naukowych lub prac rozwojowych, zawiadomień w przypadkach, w których tej uczelni przysługuje prawo pierwokupu lub prawo pierwszeństwa, i informacji o uzyskanych dochodach z komercjalizacji oraz zasady przekazywania przez twórcę części przysługujących uczelni dochodów z komercjalizacji.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, może określać zasady współpracy centrum transferu technologii lub spółki celowej z twórcą będącym pracownikiem, doktorantem lub studentem uczelni publicznej w zakresie komercjalizacji praw własności intelektualnej przez tego twórcę.”;

58) po art. 86c dodaje się art. 86d–86i w brzmieniu:

„Art. 86d. 1. Pracownikowi uczelni publicznej przysługują prawa własności intelektualnej do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych powstałych w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tej uczelni.

2. Studentowi oraz doktorantowi uczelni publicznej przysługują prawa własności intelektualnej do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych uzyskanych przez nich w czasie trwania studiów w tej uczelni.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą przypadków, gdy badania naukowe lub prace rozwojowe były prowadzone:

- 1) na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego;
- 2) na podstawie umowy uczelni ze stroną finansującą lub współfinansującą te badania lub prace, przewidującej zobowiązanie do przeniesienia praw własności intelektualnej na rzecz tej strony;
- 3) w ramach umowy uczelni z podmiotem mającym siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile umowa ta nie stanowi inaczej.

Art. 86e. W przypadku utworzenia przez uczelnię publiczną centrum transferu technologii lub spółki celowej, podmioty te są obowiązane do udzielania pracownikowi, doktorantowi lub studentowi tej uczelni, na ich wniosek, wsparcia w zakresie komercjalizacji przez tych twórców wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez nich uzyskanych.

Art. 86f. W przypadku komercjalizacji przez pracownika, doktoranta lub studenta uczelni publicznej wyników badań naukowych lub prac rozwojowych, uczelni przysługuje 25% dochodów uzyskanych przez pracownika, doktoranta lub studenta z komercjalizacji. W przypadku udzielenia pracownikowi, doktorantowi lub studentowi uczelni publicznej wsparcia w zakresie komercjalizacji, o którym mowa w art. 86e, uczelni przysługuje 30% dochodów uzyskanych przez pracownika, doktoranta lub studenta z komercjalizacji.

Art. 86g. 1. W przypadku komercjalizacji polegającej na sprzedaży praw własności intelektualnej uczelni publicznej przysługuje prawo pierwokupu.

2. Pracownik, doktorant lub student zawiadamia uczelnię publiczną o sprzedaży praw własności intelektualnej, nie później niż w ciągu miesiąca od dnia zawarcia umowy sprzedaży.

3. Prawo pierwokupu wykonuje się przez oświadczenie złożone pracownikowi, doktorantowi lub studentowi uczelni publicznej w ciągu miesiąca od dnia otrzymania zawiadomienia o zawarciu umowy sprzedaży. W sprawach nieuregulowanych ustawą stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.⁵⁾) dotyczące prawa pierwokupu.

4. W przypadku komercjalizacji innej niż określona w ust. 1 oraz w przypadku nieodpłatnego udostępnienia praw własności intelektualnej, uczelni publicznej przysługuje prawo pierwszeństwa. Prawo pierwszeństwa nie przysługuje w przypadku komercjalizacji polegającej na udzieleniu licencji niewyłącznej.

5. Pracownik, doktorant lub student zawiadamiają uczelnię publiczną o dokonaniu czynności prawnej, obejmującej komercjalizację inną niż określona w ust. 1 lub nieodpłatne udostępnienie praw własności intelektualnej, nie później niż w ciągu miesiąca od dnia dokonania czynności prawnej.

6. Prawo pierwszeństwa wykonuje się przez oświadczenie o wstąpieniu uczelni w miejsce nabywcy praw własności intelektualnej, złożone pracownikowi, doktorantowi lub studentowi uczelni publicznej w ciągu miesiąca od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5.

7. Czynność prawna między twórcą a nabywcą praw własności intelektualnej dochodzi do skutku pod warunkiem nieskorzystania przez uczelnię publiczną z prawa pierwszeństwa.

8. Prawo pierwokupu lub prawo pierwszeństwa można wykonać w czasie pozostawania pracownika w stosunku pracy, w ramach którego powstały prawa własności intelektualnej, lub w ciągu 2 lat od dnia jego ustania. W przypadku studentów i doktorantów prawo pierwokupu lub prawo pierwszeństwa można wykonać w czasie

---

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166, z 2007 r. Nr 80, poz. 538, Nr 82, poz. 557 i Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 116, poz. 731, Nr 163, poz. 1012, Nr 220, poz. 1425 i 1431 i Nr 228, poz. 1506, z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 79, poz. 662 i Nr 131, poz. 1075, z 2010 r. Nr 40, poz. 222 i Nr 155, poz. 1037 oraz z 2011 r. Nr 80, poz. 432, Nr 85, poz. 458 i Nr 230, poz. 1370.

trwania studiów, podczas których powstały prawa własności intelektualnej, lub w ciągu 2 lat od dnia ich zakończenia.

Art. 86h. Niezależnie od uprawnień wynikających z przepisów odrębnych uczelnia może, bez odrębnego wynagrodzenia, korzystać z wyników badań naukowych lub prac rozwojowych w celach dydaktycznych lub w celu prowadzenia badań naukowych.

Art. 86i. Senat, a w przypadku uczelni niepublicznej – organ wskazany w statucie, uchwała regulamin korzystania z infrastruktury badawczej uczelni, który określa w szczególności:

- 1) prawa i obowiązki uczelni oraz jej pracowników, doktorantów lub studentów w zakresie korzystania z infrastruktury badawczej przy prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych;
- 2) zasady korzystania i wysokość opłat za korzystanie z infrastruktury badawczej do prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych przez podmioty inne niż wskazane w pkt 1.”;

59) w art. 92 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Środki z dotacji z budżetu państwa na zadania ustawowo określone uczelnia niepubliczna gromadzi na odrębnych rachunkach bankowych.”;

60) w art. 94:

a) w ust. 1:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zadania związane z:

- a) kształceniem studentów studiów stacjonarnych, w tym studentów, o których mowa w art. 99 ust. 1a, z wyłączeniem kształcenia, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 1a,
- b) kształceniem uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich,
- c) kształceniem kadr naukowych,
- d) utrzymaniem uczelni, w tym na remonty;”

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zadania uczelni służb państwowych związane z bezpieczeństwem obywateli i ochroną ludności;”

– pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom, będącym osobami niepełnosprawnymi, których niepełnosprawność została

potwierdzona orzeczeniem właściwego organu, warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia.”,

b) ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Uczelnia niepubliczna otrzymuje dotację na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom, będącym osobami niepełnosprawnymi, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem właściwego organu, warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia.”,

c) uchyla się ust. 5,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Przepisy ust. 3, 4 i 4a stosuje się odpowiednio do związku uczelni.”;

61) w art. 94b:

a) w ust. 1:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dofinansowanie podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni posiadających ocenę wyróżniającą na podstawie opinii Komisji, dotyczącej oceny programowej;”,

– uchyla się pkt 3,

– pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4) finansowanie zadań związanych z kształceniem uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich prowadzonych w uczelniach niepublicznych; dotacja nie przysługuje, jeżeli:

a) wydano prawomocną decyzję o cofnięciu uprawnienia do prowadzenia w danej uczelni jednego z kierunków studiów w okresie ostatnich pięciu lat lub

b) uczelnia lub jej podstawowa jednostka organizacyjna uzyskała negatywną ocenę programową;

5) finansowanie zwiększenia wysokości stypendiów doktoranckich, o których mowa w art. 200a, dla nie więcej niż 30% najlepszych doktorantów, w uczelniach publicznych i niepublicznych.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Dotacja, o której mowa w ust. 1, może być także przeznaczona na dofinansowanie podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni w zakresie

wdrażania systemów poprawy jakości kształcenia oraz Krajowych Ram Kwalifikacji.”

c) ust. 2–4 otrzymują brzmienie:

„2. Zadania określone w ust. 1a są finansowane w drodze konkursu.

3. Wydatki budżetu państwa planowane na dotację, o której mowa w ust. 1 i 1a, są waloryzowane corocznie co najmniej o średnioroczny wskaźnik, o którym mowa w art. 93 ust. 2.

4. Dotacja, o której mowa w ust. 1 i 1a, jest udzielana z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.”;

62) art. 94c otrzymuje brzmienie:

„Art. 94c. Środki finansowe przyznawane na finansowanie zadań określonych w art. 94 ust. 1 pkt 1–9 i 11, ust. 4 i 4a oraz art. 94b ust. 1 i 1a są przekazywane w formie dotacji podmiotowej, a środki finansowe na dofinansowanie lub finansowanie kosztów realizacji inwestycji, a także zakupów środków trwałych służących kształceniu studentów i doktorantów, będących osobami niepełnosprawnymi, określone w art. 94 ust. 1 pkt 10, są przekazywane w formie dotacji celowej.”;

63) art. 95 otrzymuje brzmienie:

„Art. 95. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, sposób podziału i tryb przekazywania uczelniom niepublicznym dotacji, o której mowa w art. 94b ust. 1 pkt 4, biorąc pod uwagę liczbę uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i kosztochłonność stacjonarnych studiów doktoranckich w poszczególnych dziedzinach nauki i sztuki, mając na względzie wzmocnienie jakości kształcenia uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich w uczelni niepublicznej.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego przyznaje dotacje, o których mowa w art. 94 ust. 1, 4 i 4a, określając ich wysokość i przeznaczenie. Dotacje, o których mowa w art. 94 ust. 3, przyznaje właściwy minister, określając ich wysokość i przeznaczenie.”;

64) art. 96a otrzymuje brzmienie:

„Art. 96a. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, sposób podziału i tryb przekazywania podmiotowej dotacji na

dofinansowanie zadań projakościowych, o których mowa w art. 94b ust. 1 pkt 1, 2 i 5 oraz ust. 1a, biorąc pod uwagę:

- 1) w zakresie zadań, o których mowa w art. 94b ust. 1 pkt 1 – możliwość ich dofinansowania przez okres posiadania statusu KNOW, uwzględniając dane o liczbie nauczycieli akademickich, a w jednostkach naukowych – pracowników naukowych, a także uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i studentów studiów stacjonarnych w jednostkach organizacyjnych posiadających status KNOW,
- 2) w zakresie zadań, o których mowa w art. 94b ust. 1 pkt 2 – możliwość dofinansowania nie więcej niż dwudziestu pięciu podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni przez okres trzech lat, uwzględniając dane o liczbie nauczycieli akademickich, studentów studiów stacjonarnych i uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich w jednostkach organizacyjnych posiadających ocenę wyróżniającą Komisji,
- 3) w zakresie zadań, o których mowa w art. 94b ust. 1 pkt 5 – dane o liczbie uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich,
- 4) w zakresie zadań, o których mowa w art. 94b ust. 1a – poprawę jakości kształcenia oraz restrukturyzację organizacyjną i programową zgodną z Krajowymi Ramami Kwalifikacji

– uwzględniając jakość badań naukowych i kształcenia.”;

65) w art. 98 w ust. 1:

a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) opłaty za postępowanie związane z potwierdzeniem efektów uczenia się;”;

b) w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) przychody z części dochodów przysługujących uczelni z tytułu komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych dokonanej przez pracowników, doktorantów lub studentów.”;

66) w art. 99:

a) w ust. 1:

– pkt 1b otrzymuje brzmienie:

„1b) kształceniem studentów na studiach stacjonarnych, w przypadku korzystania z zajęć poza limitem punktów ECTS określonym:

a) w art. 164a ust. 2 i art. 170a ust. 2 albo

- b) w przepisach wydanych na podstawie art. 164a ust. 3 i w art. 170a ust. 2;”,
- pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:
    - „4) prowadzeniem zajęć nieobjętych planem studiów, w tym zajęć uzupełniających efekty kształcenia niezbędne do podjęcia studiów drugiego stopnia na określonym kierunku;
    - 5) prowadzeniem studiów podyplomowych, kursów dokształcających oraz szkoleń;”
  - dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
    - „6) przeprowadzaniem potwierdzania efektów uczenia się.”
- b) w ust. 1a pkt 1 otrzymuje brzmienie:
  - „1) studentów, którzy po ukończeniu studiów pierwszego stopnia kontynuują studia do uzyskania tytułu magistra lub równorzędnego, z wyjątkiem jednolitych studiów magisterskich;”
- c) uchyla się ust. 2a,
- d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
  - „3. Senat uczelni publicznej określa zasady pobierania opłat, wiążące rektora przy zawieraniu umowy, o której mowa w art. 160a ust. 1, oraz tryb i warunki zwalniania – w całości lub części – z tych opłat studentów lub doktorantów, w szczególności tych, którzy osiągają wybitne wyniki w nauce, a także tych, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej.”
- e) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:
  - „5. Wysokość opłat za przeprowadzenie potwierdzenia efektów uczenia się nie może przekroczyć kosztów ponoszonych w zakresie świadczenia tej usługi o więcej niż 20%.
  - 6. Informację o wysokości opłat za usługi edukacyjne, o których mowa w ust. 1 i 4, oraz o wysokości kosztów ponoszonych w zakresie niezbędnym do świadczenia tych usług uczelnia zamieszcza na swojej stronie internetowej.”
- 67) w art. 100 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:
  - „2b. W uczelni rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.”

68) w art. 103:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w części, o której mowa w ust. 2 pkt 2–4, przeznaczają się na pokrycie kosztów utrzymania domów i stołówek studenckich, w tym na wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w tych domach i stołówkach studenckich oraz na odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla tych pracowników.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla pracowników, o których mowa w ust. 4, zatrudnionych w uczelni publicznej, jest dokonywany zgodnie z art. 157.”,

c) ust. 5–7 otrzymują brzmienie:

„5. Fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w części, o której mowa w ust. 2 pkt 2–4, może być również przeznaczony na wypłatę stypendiów i zapomóg oraz na remonty i modernizację domów i stołówek studenckich, a także na pokrywanie kosztów, o których mowa w ust. 6.

6. Uczelnia może przeznaczyć część dotacji, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt 7 i ust. 4, w wysokości nieprzekraczającej w danym roku budżetowym 0,2%, na pokrywanie ponoszonych przez uczelnię kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów i zapomóg dla studentów i doktorantów.

7. Niewykorzystane w danym roku budżetowym środki funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów pochodzące ze źródła, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, przechodzą na rok następny do wykorzystania na cele określone w ust. 3, a środki pochodzące ze źródeł określonych w ust. 2 pkt 2–4, na cele określone w ust. 4–6.”,

d) dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Środki funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów wydatkowane z naruszeniem ust. 4 i 7 podlegają zwrotowi do funduszu.

9. Środki funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów pochodzące z dotacji z budżetu państwa wydatkowane z naruszeniem ust. 3 i 7 podlegają zwrotowi do budżetu państwa na zasadach określonych w ustawie z dnia

27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, 938 i 1646).”;

69) po art. 106 dodaje się art. 106a w brzmieniu:

„Art. 106a. 1. W przypadku gdy w uczelni niepublicznej niewykorzystane środki pochodzące z dotacji na dofinansowanie zadania, o którym mowa w art. 94 ust. 4 lub 4a lub art. 94b ust. 1, na koniec poprzedniego roku budżetowego przewyższają kwotę dotacji kalkulacyjnej na dofinansowanie danego zadania na dany rok budżetowy:

- 1) minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego nie przyznaje uczelni dotacji na dofinansowanie danego zadania;
- 2) uczelnia dokonuje zwrotu do budżetu państwa niewykorzystanych środków dotacji na dofinansowanie danego zadania w kwocie stanowiącej różnicę między stanem środków na koniec poprzedniego roku budżetowego a wysokością dotacji kalkulacyjnej.

2. Do zwrotu środków stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dotyczące zwrotu dotacji niewykorzystanej do końca roku budżetowego, z tym że dotacja podlega zwrotowi w terminie 7 dni od dnia otrzymania przez uczelnię od ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego informacji o wysokości dotacji kalkulacyjnej.

3. Wysokość dotacji kalkulacyjnej ustala się dla zadań, o których mowa:

- 1) w art. 94 ust. 4 – biorąc pod uwagę dane o liczbie studentów i doktorantów, w tym znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, oraz liczbie studentów i doktorantów, będących osobami niepełnosprawnymi;
- 2) w art. 94 ust. 4a – biorąc pod uwagę dane o liczbie studentów i doktorantów, będących osobami niepełnosprawnymi;
- 3) w art. 94b ust. 1 pkt 1 – biorąc pod uwagę dane o liczbie nauczycieli akademickich, a w jednostkach naukowych – pracowników naukowych, a także uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i studentów studiów stacjonarnych w jednostkach organizacyjnych posiadających status KNOW, oraz możliwość dofinansowania jednostek organizacyjnych posiadających status KNOW przez okres pięciu lat oraz przedłużenia dofinansowania na kolejny okres pięciu lat;
- 4) w art. 94b ust. 1 pkt 2 – biorąc pod uwagę dane o liczbie nauczycieli akademickich, studentów studiów stacjonarnych i uczestników stacjonarnych

- studiów doktoranckich w jednostkach organizacyjnych posiadających ocenę wyróżniającą Komisji oraz możliwość dofinansowania jednostek organizacyjnych uczelni przez okres trzech lat;
- 5) w art. 94b ust. 1 pkt 4 – biorąc pod uwagę liczbę uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i kosztochłonność stacjonarnych studiów doktoranckich w poszczególnych dziedzinach nauki i sztuki;
- 6) w art. 94b ust. 1 pkt 5 – biorąc pod uwagę dane o liczbie uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich.”;
- 70) w art. 112a ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, składa się przed rozpoczęciem roku akademickiego, nie później jednak niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki lub przed rozpoczęciem semestru w przypadku zmian w zatrudnieniu wpływających na minimum kadrowe.”;
- 71) w art. 118a dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
- „4. Przepisów o postępowaniu konkursowym nie stosuje się w przypadku zatrudnienia na czas określony nauczyciela akademickiego:
- 1) skierowanego do pracy w uczelni na podstawie umowy zawartej z zagraniczną instytucją naukową;
  - 2) będącego beneficjentem krajowego konkursu ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki lub Narodowe Centrum Badań i Rozwoju lub międzynarodowego konkursu na realizację projektu badawczego związanego z obszarem kształcenia;
  - 3) zatrudnianego na czas realizacji projektu finansowanego ze środków pochodzących z Unii Europejskiej;
  - 4) na tym samym stanowisku, jeżeli poprzednia umowa o pracę była zawarta na czas nie krótszy niż trzy lata.”;
- 72) w art. 121:
- a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego osoby pełniącej funkcję rektora uczelni publicznej, z wyłączeniem uczelni wojskowych i uczelni służb państwowych, dokonuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego na wniosek senatu tej uczelni.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Uprawnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określone w ust. 4 w odniesieniu do uczelni artystycznych, medycznych oraz morskich wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2.”;

73) w art. 127 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Stosunek pracy mianowanego nauczyciela akademickiego pełniącego funkcję prorektora, kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej i jego zastępcy, z końcem roku akademickiego, w którym ukończył on 67. rok życia, a w przypadku mianowanego nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora z końcem roku akademickiego, w którym ukończył on 70. rok życia, przekształca się – na czas pozostały do zakończenia pełnienia tej funkcji – w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.”;

74) art. 129a otrzymuje brzmienie:

„Art. 129a. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego prowadzi ogólnopolski wykaz nauczycieli akademickich i pracowników naukowych.

2. W wykazie zamieszcza się następujące dane:

- 1) imiona i nazwisko nauczyciela akademickiego lub pracownika naukowego;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz kraj wydania dokumentu tożsamości;
- 3) kraj pochodzenia – w przypadku cudzoziemców;
- 4) rok urodzenia;
- 5) płeć;
- 6) tytuł zawodowy, stopień naukowy lub tytuł naukowy;
- 7) informacje o uprawnieniach równoważnych z uprawnieniami doktora habilitowanego nabytych na podstawie art. 21a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki;
- 8) informacje o podstawowym miejscu pracy i miejscu dodatkowego zatrudnienia;
- 9) informacje o zaliczeniu do minimum kadrowego.

3. Dane, o których mowa w ust. 2, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy uczelni, dyrektorzy instytutów naukowych i pomocniczych jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk, dyrektorzy instytutów badawczych, dyrektor Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, dyrektorzy państwowych jednostek

organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości, prowadzących działalność naukową i badawczo-rozwojową, oraz dyrektorzy międzynarodowych instytutów naukowych utworzonych na podstawie odrębnych przepisów, działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Dostęp do danych zawartych w wykazie przysługuje:

- 1) właściwym ministrom wskazanym w art. 33 ust. 2, organom Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, Komitetowi Ewaluacji Jednostek Naukowych, Radzie oraz Komisji;
- 2) rektorom uczelni, Prezesowi Polskiej Akademii Nauk, dyrektorom instytutów naukowych i pomocniczych jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk, dyrektorom instytutów badawczych, dyrektorowi Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, dyrektorom państwowych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości, prowadzących działalność naukową i badawczo-rozwojową, oraz dyrektorom międzynarodowych instytutów naukowych utworzonych na podstawie odrębnych przepisów, działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w zakresie danych dotyczących nauczycieli akademickich i pracowników naukowych zatrudnionych w kierowanych przez nich jednostkach.

5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres danych, o których mowa w ust. 2 pkt 7–9, zamieszczanych w wykazie;
- 2) tryb i terminy wprowadzania danych do wykazu oraz aktualizowania, archiwizowania i usuwania tych danych przez uczelnie oraz jednostki, o których mowa w ust. 3;
- 3) tryb i sposób udostępniania danych.

6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 5, uwzględni potrzebę zapewnienia:

- 1) kompletności i aktualności zgromadzonych w wykazie danych służących właściwej realizacji zadań z zakresu polityki kadrowej przez podmioty wymienione w ust. 4;
- 2) odpowiedniego poziomu ochrony przetwarzanych danych.”;

75) w art. 134:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rektor może udzielić nauczycielowi akademickiemu posiadającemu co najmniej stopień doktora, nie częściej niż raz na siedem lat zatrudnienia w danej uczelni, płatnego urlopu naukowego w celu przeprowadzenia badań poza uczelnią w wymiarze nieprzekraczającym roku.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, po przepracowaniu co najmniej dwudziestu lat w uczelni, ma prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia, jeżeli stan jego zdrowia wymaga powstrzymania się od pracy.”,

c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5l w brzmieniu:

„5a. Łączny wymiar urlopu dla poratowania zdrowia w okresie całego zatrudnienia nauczyciela akademickiego nie może przekroczyć jednego roku.

5b. W przypadku gdy urlop dla poratowania zdrowia jest wykorzystywany w częściach, kolejnego urlopu można udzielić nie wcześniej niż po upływie trzech lat od dnia zakończenia ostatnio udzielonego urlopu.

5c. O potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia orzeka lekarz posiadający uprawnienia do wykonywania badań profilaktycznych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, wykonujący działalność w jednostce służby medycyny pracy, z którą uczelnia zawarła umowę, o której mowa w art. 12 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 125, poz. 1317, z późn. zm.⁶⁾), zwany dalej „uprawnionym lekarzem”.

5d. Uprawniony lekarz przeprowadza badania lekarskie na podstawie skierowania wydanego przez rektora na wniosek nauczyciela akademickiego o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia.

5e. Uprawniony lekarz orzeka o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia na podstawie:

1) wyników przeprowadzonego przez siebie badania lekarskiego;

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 141, poz. 1011, z 2008 r. Nr 220, poz. 1416 i Nr 234, poz. 1570 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654.

- 2) wyników badań pomocniczych lub konsultacji specjalistycznych, których wykonanie uzna za niezbędne;
- 3) dokumentacji medycznej z przebiegu dotychczasowego leczenia.

5f. Po przeprowadzeniu badania lekarskiego uprawniony lekarz wydaje orzeczenie lekarskie o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia, zwane dalej „orzeczeniem lekarskim”.

5g. Nauczycielowi akademickiemu oraz uczelni przysługuje odwołanie od orzeczenia lekarskiego do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy właściwego ze względu na miejsce zamieszkania nauczyciela akademickiego lub ze względu na siedzibę uczelni. W przypadku gdy orzeczenie lekarskie zostało wydane przez uprawnionego lekarza zatrudnionego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy, odwołanie od tego orzeczenia wnosi się do instytutu badawczego w dziedzinie medycyny pracy najbliższego ze względu na miejsce zamieszkania nauczyciela akademickiego lub ze względu na siedzibę uczelni.

5h. Odwołanie wraz z uzasadnieniem wnosi się na piśmie w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia lekarskiego, za pośrednictwem uprawnionego lekarza, który wydał orzeczenie lekarskie.

5i. Uprawniony lekarz, za którego pośrednictwem jest wnoszone odwołanie, przekazuje je wraz z dokumentacją badań do podmiotu odwoławczego w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.

5j. Badanie lekarskie w trybie odwoławczym przeprowadza się w terminie 30 dni od dnia otrzymania odwołania.

5k. Orzeczenie lekarskie wydane w trybie odwoławczym jest ostateczne.

5l. Opłaty za badania lekarskie przeprowadzane nie częściej niż raz na trzy lata oraz opłaty za badania lekarskie w trybie odwoławczym ponosi uczelnia.”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres oraz tryb przeprowadzania badania lekarskiego, któremu jest obowiązany poddać się nauczyciel akademicki, oraz wzór orzeczenia lekarskiego,
- 2) wzór skierowania na badania lekarskie,

- 3) sposób prowadzenia dokumentacji medycznej związanej z wydawaniem orzeczeń lekarskich o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia,
- 4) maksymalną wysokość opłat za badania lekarskie oraz badania lekarskie w trybie odwoławczym
– uwzględniając potrzebę ujednoczenia dokumentacji medycznej oraz wysokość rzeczywistych kosztów związanych z przeprowadzeniem badania lekarskiego.”,

e) uchyla się ust. 7 i 8,

f) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Nauczyciel akademicki korzystający z urlopu dla poratowania zdrowia nie może w tym czasie wykonywać pracy zarobkowej ani prowadzić działalności gospodarczej.”;

76) w art. 139:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nauczyciel akademicki podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie uchybiające obowiązkom nauczyciela akademickiego lub godności zawodu nauczyciela akademickiego.”,

b) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Postępowanie dyscyplinarne może być wszczęte również po ustaniu zatrudnienia nauczyciela akademickiego w uczelni. Przepis art. 144 ust. 2a stosuje się odpowiednio.

4. Postępowanie dyscyplinarne toczy się przed komisjami dyscyplinarnymi do spraw nauczycieli akademickich i jest dwuinstancyjne.”;

77) w art. 140:

a) w ust. 1 pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) nagana z pozbawieniem prawa do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelniach na okres od 3 miesięcy do 5 lat;

4) pozbawienie prawa do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego na okres od 5 miesięcy do 5 lat lub na stałe.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Odpis prawomocnego orzeczenia o udzieleniu kary dyscyplinarnej z uzasadnieniem włącza się do akt osobowych nauczyciela akademickiego. Sentencje prawomocnych orzeczeń komisji dyscyplinarnych do spraw nauczycieli

akademickich, o których mowa w art. 142 ust. 1 i art. 142a, orzekające karę, o której mowa w ust. 1 pkt 4, są ogłaszane przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w wydawanym przez niego dzienniku urzędowym.”;

78) w art. 142:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli w toku postępowania zostaną ujawnione okoliczności uzasadniające rozpoznanie sprawy w składzie pięcioosobowym, komisja orzekająca wydaje postanowienie o rozpoznaniu sprawy w takim składzie. Nowych członków składu orzekającego wyznacza przewodniczący uczelnianej komisji dyscyplinarnej do spraw nauczycieli akademickich lub komisji dyscyplinarnej do spraw nauczycieli akademickich przy ministrze albo przy Radzie.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przewodniczącym składu orzekającego powinien być nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy lub stopień naukowy nie niższy niż tytuł naukowy lub stopień naukowy obwinionego.”;

79) po art. 142 dodaje się art. 142a w brzmieniu:

„Art. 142a. 1. W sprawach dyscyplinarnych osób, o których mowa w art. 145 ust. 6, w pierwszej instancji orzeka komisja dyscyplinarna powołana przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego do prowadzenia postępowań dyscyplinarnych wszczynanych na wniosek rzecznika dyscyplinarnego powołanego przez ministra.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, w drugiej instancji orzeka komisja dyscyplinarna, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 2.

3. W skład komisji, o której mowa w ust. 1, minister powołuje 16 członków.

4. Do komisji, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 142 ust. 1 pkt 1, ust. 2, 4 i 5.”;

80) w art. 143:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja dyscyplinarna, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 1, jest wyłaniana w trybie określonym w statucie uczelni.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Osoby pełniące funkcje organów jednoosobowych uczelni mogą być członkami komisji dyscyplinarnej po upływie 4 lat od zaprzestania pełnienia tych funkcji.”,

c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Komisje dyscyplinarne są niezawisłe w zakresie orzekania.

4. Komisje dyscyplinarne rozstrzygają samodzielnie wszelkie zagadnienia faktyczne oraz prawne i nie są związane rozstrzygnięciami innych organów stosujących prawo, z wyjątkiem prawomocnego skazującego wyroku sądu oraz opinii komisji, o której mowa w art. 144a.”,

d) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7. Kadencja komisji dyscyplinarnych, o których mowa w art. 142 ust. 1 pkt 2 i art. 142a, trwa cztery lata i rozpoczyna się w dniu 1 stycznia.

8. Obsługę komisji dyscyplinarnych, o których mowa w art. 142 ust. 1 pkt 2 i art. 142a, wykonują komórki organizacyjne urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.”;

81) w art. 144:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Postępowanie dyscyplinarne komisja dyscyplinarna wszczyna na wniosek rzecznika dyscyplinarnego po przeprowadzeniu przez niego postępowania wyjaśniającego wszczętego z urzędu lub na polecenie organu, który go powołał.

2. Postępowanie wyjaśniające rzecznik dyscyplinarny wszczyna niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu skutkującego możliwością poniesienia odpowiedzialności dyscyplinarnej.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Postępowanie wyjaśniające nie może być wszczęte po upływie pięciu lat od popełnienia czynu, z zastrzeżeniem, że jeżeli czyn zawiera znamiona przestępstwa, postępowanie wyjaśniające może być wszczęte aż do upływu okresu przedawnienia przewidzianego dla tego przestępstwa.

2b. W przypadku niewszczęcia postępowania wyjaśniającego w terminie, o którym mowa w ust. 2, rzecznik dyscyplinarny niezwłocznie informuje o tym rektora i ministra nadzorującego uczelnię.”,

c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające z urzędu, w szczególności w przypadku gdy nauczycielowi akademickiemu zarzuca się popełnienie czynu polegającego na:

- 1) przywłaszczeniu sobie autorstwa albo wprowadzeniu w błąd co do autorstwa całości lub części cudzego utworu albo artystycznego wykonania;
- 2) rozpowszechnieniu, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego utworu w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania;
- 3) rozpowszechnieniu, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego artystycznego wykonania albo publicznym zniekształceniu takiego utworu, artystycznego wykonania, fonogramu, wideogramu lub nadania;
- 4) naruszeniu cudzych praw autorskich lub praw pokrewnych w inny sposób;
- 5) sfalszowaniu badań lub wyników badań naukowych lub dokonaniu innego oszustwa naukowego;
- 6) przyjęciu lub żądaniu korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy w związku z pełnieniem funkcji lub zajmowaniem stanowiska w uczelni;
- 7) powołaniu się na wpływy w uczelni, instytucji państwowej lub samorządowej albo wywoływaniu przekonania innej osoby lub utwierdzaniu jej w przekonaniu o istnieniu takich wpływów i podjęciu się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę;
- 8) udzieleniu albo obietnicy udzielenia korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w uczelni, polegające na wywarceniu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję lub zajmującej stanowisko w uczelni, w związku z pełnieniem tej funkcji lub zajmowaniem stanowiska.

4. Rzecznik dyscyplinarny w terminie trzech miesięcy od dnia wszczęcia postępowania wyjaśniającego powinien skierować do właściwej komisji dyscyplinarnej wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub wydać postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Komisja dyscyplinarna wydaje orzeczenie nie później niż w terminie 2 lat od przekazania wniosku rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania.”,

e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Kary dyscyplinarne określone w art. 140 ust. 1 pkt 1 i 2 ulegają zatarciu po upływie trzech lat, a kary określone w art. 140 ust. 1 pkt 3 i 4, z wyłączeniem kary orzeczonej na stałe, po upływie pięciu lat od dnia doręczenia nauczycielowi akademickiemu prawomocnego orzeczenia o ukaraniu, jeżeli w tym okresie nie został on ponownie ukarany dyscyplinarnie albo ukarany sądownie za przestępstwo umyślne. Odpis orzeczenia o ukaraniu, dołączony do akt osobowych nauczyciela akademickiego, podlega usunięciu z tych akt z dniem zatarcia kary.”,

f) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Komisja dyscyplinarna, która orzekła karę dyscyplinarną, z wyłączeniem kary, o której mowa w art. 140 ust. 1 pkt 4, orzeczonej na stałe, na wniosek ukaranego złożony nie wcześniej niż po upływie dwóch lat od uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu może postanowić o jej zatarciu.”;

82) w art. 145:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rzeczników dyscyplinarnych w uczelni powołuje rektor spośród nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego powołuje 16 rzeczników dyscyplinarnych spośród nauczycieli akademickich, z których:

1) 8 reprezentuje po jednym z obszarów wiedzy określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki i posiada co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego;

2) 8 posiada co najmniej stopień doktora nauk prawnych.”,

c) uchyla się ust. 2,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kadencja rzeczników dyscyplinarnych powoływanych przez rektora trwa cztery lata i rozpoczyna się z dniem 1 stycznia roku następującego po roku będącym początkiem kadencji organów uczelni.”,

e) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego poleca rzecznikom dyscyplinarnym powołanym przez ministra wszczęcie postępowania wyjaśniającego w przypadku powzięcia wiadomości o przewinieniu dyscyplinarnym zarzucanym rektorom, prorektorom, przewodniczącemu komisji, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 1, oraz przewodniczącemu i członkom komisji, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 2 i art. 142a.”;

83) po art. 145 dodaje się art. 145a w brzmieniu:

„Art. 145a. 1. Rzecznicy dyscyplinarni powołani przez ministra tworzą Konwent Rzeczników przy ministrze właściwym do spraw szkolnictwa wyższego.

2. Do zadań Konwentu Rzeczników należy:

- 1) formułowanie opinii i wniosków w sprawach niebędących przedmiotem postępowania dyscyplinarnego, dotyczących dobrych praktyk w nauce i pracy akademickiej, w tym w sprawach kierowanych do ministra właściwego do spraw nauki i ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego;
- 2) formułowanie opinii w sprawach szczególnie skomplikowanych, wynikających z prowadzonych postępowań, na wniosek uczelnianych komisji dyscyplinarnych, z wyłączeniem spraw zastrzeżonych dla komisji, o której mowa w art. 144a;
- 3) współpraca z rzecznikami dyscyplinarnymi w uczelniach;
- 4) inicjowanie projektów określających zasady dobrych praktyk w nauce i szkolnictwie wyższym.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, organizację wewnętrzną Konwentu Rzeczników oraz tryb realizacji zadań przez Konwent Rzeczników, mając na uwadze promowanie dobrych praktyk w nauce i szkolnictwie wyższym oraz zapewnienie wsparcia rzecznikom dyscyplinarnym w uczelniach oraz uczelnianym komisjom dyscyplinarnym.”;

84) w art. 146:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Posiedzenie komisji dyscyplinarnej może odbyć się pod nieobecność obwinionego lub rzecznika dyscyplinarnego, o ile zostali oni prawidłowo zawiadomieni o terminie i miejscu posiedzenia.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Rozprawa dyscyplinarna jest jawna tylko dla pracowników danej uczelni, osoby pokrzywdzonej, przedstawicieli Rady i ministra sprawującego nadzór nad uczelnią, osoby, na żądanie której prowadzi się postępowanie, w przypadku gdy obwiniony zmarł, obrońcy oraz, za zgodą obwinionego, dla przedstawiciela związku zawodowego, którego obwiniony jest członkiem.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Od orzeczenia uczelnianej komisji dyscyplinarnej do spraw nauczycieli akademickich oraz komisji, o której mowa w art. 142a, strony mogą się odwołać do komisji, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 2, w terminie czternastu dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.”;

85) w art. 148 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wynagrodzenie zasadnicze nauczyciela akademickiego w okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków może ulec obniżeniu najwyżej do połowy, a tymczasowo aresztowanego ulega obniżeniu najwyżej do połowy, począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nastąpiło zawieszenie. W okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków nie przysługują dodatki do wynagrodzenia.”;

86) w art. 149:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego w postępowaniu wyjaśniającym i dyscyplinarnym przysługują uprawnienia rektora, jeżeli przewinienie jest zarzucane rektorowi, prorektorom, przewodniczącemu komisji, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 1, oraz przewodniczącemu i członkom komisji, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 2 i art. 142a.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego, w tym przebieg postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego, tryb zawieszania i wznawiania postępowania dyscyplinarnego, sposób i warunki wzywania i przesłuchiwania obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzania innych dowodów, a także sposób wykonywania kar

dyscyplinarnych i ich zatarcia, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia rzetelności, obiektywności, przejrzystości i sprawności rozpatrywania spraw.”;

87) w art. 152 uchyla się ust. 1 i 2;

88) art. 159 otrzymuje brzmienie:

„Art. 159. Studia w uczelni są prowadzone jako studia pierwszego lub drugiego stopnia. Jednolite studia magisterskie są prowadzone na kierunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 oraz art. 9b.”;

89) w art. 160:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Studia w uczelni są prowadzone zgodnie z efektami kształcenia, do których są dostosowane programy studiów, w tym plany studiów.”,

b) uchyla się ust. 3;

90) po art. 160 dodaje się art. 160a w brzmieniu:

„Art. 160a. 1. Warunki pobierania opłat związanych z odbywaniem studiów, o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt 5, oraz opłat za usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 1–6, a także wysokość tych opłat, określa umowa między uczelnią a studentem lub osobą przyjętą na studia, zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

2. Umowa jest zawierana nie wcześniej niż po wydaniu decyzji o przyjęciu na studia i nie później niż w terminie trzydziestu dni od rozpoczęcia zajęć.

3. Umowa jest zawierana na cały przewidywany okres studiów; student nie jest obowiązany do uiszczania opłat innych niż określone w umowie.

4. Opłaty określone w umowie uczelnia może pobierać nie wcześniej niż po jej zawarciu.

5. Wzór umowy określa senat uczelni publicznej, a w przypadku uczelni niepublicznej – organ wskazany w statucie.

6. Uczelnia jest obowiązana zamieścić wzór umowy na swojej stronie internetowej.

7. Roszczenia wynikające z umowy przedawniają się z upływem 3 lat.”;

91) art. 162 otrzymuje brzmienie:

„Art. 162. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, warunki, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach, uwzględniając:

1) czas trwania roku akademickiego,

- 2) warunki i tryb odbywania zajęć dydaktycznych,
- 3) stosowane skale ocen,
- 4) tryb przeprowadzania, na wniosek studenta lub promotora, otwartego egzaminu dyplomowego,
- 5) tryb skreślenia z listy studentów,
- 6) warunki:
  - a) odbywania studiów według indywidualnego programu studiów, w tym planu studiów, z uwzględnieniem opieki naukowej,
  - b) przyznawania urlopów,
  - c) wznawiania studiów,
  - d) zmiany kierunku lub formy studiów,
  - e) składania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń,
  - f) dopuszczenia do egzaminu dyplomowego,
  - g) ukończenia studiów,
- 7) warunki właściwej realizacji procesu dydaktycznego, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb studentów będących osobami niepełnosprawnymi,
- 8) warunki odbywania studiów przez studentów przyjętych na studia w wyniku przeprowadzania procesu potwierdzenia efektów uczenia się, z uwzględnieniem indywidualnego planu studiów i opieki naukowej

– mając na uwadze potrzebę zapewnienia prawidłowego wykonywania praw studenta w toku studiów.”;

92) w art. 164a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wynikającym z programu kształcenia zajęciom zaliczonym przez studenta przypisuje się punkty ECTS.”;

93) w art. 166 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Studia drugiego stopnia trwają od trzech do pięciu semestrów.”;

94) w art. 167 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Osoba, która ukończyła studia pierwszego stopnia, zachowuje prawa studenta do dnia 31 października roku, w którym ukończyła te studia, z wyłączeniem prawa do pomocy materialnej, o której mowa w art. 173.”;

95) po art. 167 dodaje się art. 167a i art. 167b w brzmieniu:

„Art. 167a. 1. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest pozytywna ocena pracy dyplomowej.

2. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego lub artystycznego lub dokonaniem artystycznym prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z danym kierunkiem studiów, poziomem i profilem kształcenia oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.

3. Pracę dyplomową może stanowić w szczególności praca pisemna, opublikowany artykuł, praca projektowa, w tym projekt i wykonanie programu lub systemu komputerowego, oraz praca konstrukcyjna, technologiczna lub artystyczna.

4. Uczelnia jest obowiązana do sprawdzania pisemnych prac dyplomowych przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem programów antyplagiatowych współpracujących z ogólnopolskim repozytorium prac dyplomowych.

Art. 167b. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego prowadzi ogólnopolskie repozytorium pisemnych prac dyplomowych.

2. W repozytorium zamieszcza się:

- 1) tytuł pracy dyplomowej;
- 2) imiona i nazwisko autora pracy dyplomowej;
- 3) imiona i nazwisko promotora pracy dyplomowej;
- 4) imiona i nazwiska recenzentów pracy dyplomowej;
- 5) nazwę podstawowej jednostki organizacyjnej;
- 6) nazwę uczelni;
- 7) treść pracy dyplomowej.

3. W repozytorium nie zamieszcza się prac zawierających informacje podlegające ochronie na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych.

4. Dane, o których mowa w ust. 2, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy uczelni. Dostęp do danych przysługuje promotorowi pracy dyplomowej oraz Komisji.

5. Rektor uczelni jest obowiązany do wprowadzenia pracy dyplomowej do repozytorium niezwłocznie po zaliczeniu egzaminu dyplomowego.”;

96) w art. 168a w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) udział podmiotu gospodarczego w opracowaniu programu kształcenia;”;

97) w art. 170a:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Student, który na pierwszym roku studiów, o których mowa w ust. 3, nie spełnił kryteriów, o których mowa w art. 181 ust. 1, jest obowiązany wnieść opłaty

za pierwszy rok studiów zgodnie z umową, o której mowa w art. 160a ust. 1, i na zasadach określonych przez senat, o których mowa w art. 99 ust. 3.”,

b) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Kandydat na studia stacjonarne w uczelni publicznej lub student przenoszący się z innej uczelni jest obowiązany do złożenia oświadczenia o spełnianiu warunków do podjęcia lub kontynuowania studiów bez wnoszenia opłat.”,

c) uchyla się ust. 10;

98) w art. 170c:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W wykazie zamieszcza się następujące dane:

- 1) imiona i nazwisko studenta;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz kraj wydania dokumentu tożsamości;
- 3) obywatelstwo;
- 4) kraj pochodzenia – w przypadku cudzoziemców;
- 5) rok urodzenia;
- 6) płeć;
- 7) miejsce zamieszkania przed rozpoczęciem studiów: wieś lub miasto;
- 8) sumę uzyskanych przez studenta punktów ECTS na każdym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia;
- 9) limit punktów ECTS, które student może uzyskać na studiach stacjonarnych w uczelni publicznej bez wnoszenia opłat, o których mowa w art. 170a ust. 1 i 2, z uwzględnieniem uprawnień do realizacji studiów na drugim kierunku studiów stacjonarnych, o których mowa w art. 170a ust. 3 i 4, oraz uprawnień, o których mowa w art. 170b ust. 1 i 1a, osobno dla każdego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;
- 10) liczbę punktów ECTS, które student może jeszcze uzyskać na studiach stacjonarnych w uczelni publicznej bez wnoszenia opłat, o których mowa w art. 170a ust. 1 i 2, z uwzględnieniem uprawnień do realizacji studiów na drugim kierunku studiów stacjonarnych, o których mowa w art. 170a ust. 3 i 4, oraz uprawnień, o których mowa w art. 170b ust. 1 i 1a, osobno dla każdego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;

- 11) rodzaj przyznanych świadczeń pomocy materialnej;
  - 12) liczbę punktów ECTS, która w procesie potwierdzenia efektów uczenia się została zaliczona studentowi do danego programu kształcenia określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;
  - 13) numer dyplomu ukończenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia;
  - 14) datę i nazwę uzyskanego tytułu zawodowego albo datę skreślenia z listy studentów.”,
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. Dane, o których mowa w ust. 2 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 170d, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy uczelni oraz rektorzy uczelni prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe otrzymujących dotacje i inne środki z budżetu państwa.”,
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Dostęp do danych zawartych w wykazie przysługuje właściwym ministrom wskazanym w art. 33 ust. 2, Komisji oraz rektorom, w zakresie danych dotyczących studentów kształcących się w kierowanych przez nich uczelniach.”,
- d) uchyla się ust. 4;
- 99) w dziale IV w rozdziale 1 po art. 170c dodaje się art. 170d–170g w brzmieniu:
- „Art. 170d. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) szczegółowy zakres danych, o których mowa w art. 170c ust. 2 pkt 8–11 i art. 201a ust. 2 pkt 7 i 8, zamieszczanych w wykazach oraz informacji o odbywanych studiach lub studiach doktoranckich;
  - 2) tryb i terminy wprowadzania danych do wykazów, o których mowa w art. 170c ust. 1 i art. 201a ust. 1, oraz aktualizowania, archiwizowania i usuwania tych danych;
  - 3) tryb i sposób udostępniania danych.
2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, uwzględni potrzebę zapewnienia:
- 1) kompletności i aktualności zgromadzonych w wykazach danych służących właściwej realizacji zadań z zakresu polityki szkolnictwa wyższego przez podmioty wymienione w art. 170c ust. 3 oraz art. 201 ust. 4;

2) odpowiedniego poziomu ochrony przetwarzanych danych.

Art. 170e. 1. Do potwierdzania efektów uczenia się na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia jest uprawniona podstawowa jednostka organizacyjna uczelni posiadająca co najmniej pozytywną ocenę programową na tym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, a w przypadku nieprzeprowadzenia oceny na tym kierunku studiów – podstawowa jednostka organizacyjna uczelni posiadająca uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora w zakresie obszaru kształcenia i dziedziny, do których jest przyporządkowany ten kierunek studiów.

2. Efekty uczenia się potwierdza się w zakresie odpowiadającym efektom kształcenia zawartym w programie kształcenia określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.

3. Efektów uczenia się nie potwierdza się na kierunkach studiów, o których mowa w art. 9b.

Art. 170f. Senat uczelni określa organizację potwierdzania efektów uczenia się, w tym:

- 1) zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się;
- 2) sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia się.

Art. 170g. 1. Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone:

- 1) osobie posiadającej świadectwo dojrzałości i co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;
- 2) osobie posiadającej tytuł zawodowy licencjata lub równorzędny i co najmniej 3 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia;
- 3) osobie posiadającej tytuł zawodowy magistra lub inny równorzędny i co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejny kierunek studiów pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie.

2. W przypadku absolwentów kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych oraz kolegiów pracowników służb społecznych przystępujących do potwierdzenia efektów uczenia się nie jest wymagane spełnienie warunku pięcioletniego doświadczenia zawodowego.

3. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć studentowi nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.

4. Liczba studentów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych w procesie potwierdzenia efektów uczenia się, nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na tym kierunku, poziomie i profilu kształcenia.”;

100) w art. 171 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Student może studiować według indywidualnego programu studiów, w tym planu studiów, na zasadach ustalonych przez radę podstawowej jednostki organizacyjnej lub inny organ wskazany w statucie.”;

101) w art. 174 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Środki z dotacji, o których mowa w art. 94 ust. 1 pkt 7 i ust. 4, przeznaczone na stypendia rektora dla najlepszych studentów, przyznawane w liczbie nie większej niż 10% liczby studentów uczelni, stanowią nie więcej niż 40% środków przeznaczonych łącznie na stypendia rektora dla najlepszych studentów, stypendia socjalne oraz zapomogi.”;

102) w art. 177:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisję stypendialną i odwoławczą komisję stypendialną, o których mowa w art. 175 ust. 4, powołuje odpowiednio kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor spośród pracowników uczelni oraz studentów delegowanych przez właściwy organ samorządu studenckiego.”;

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Decyzje wydane przez komisje stypendialne i odwoławcze komisje stypendialne, o których mowa w art. 175 ust. 4 i art. 176 ust. 3, podpisują przewodniczący tych komisji lub działający z ich upoważnienia wiceprzewodniczący.

5. Nadzór nad działalnością komisji stypendialnej i odwoławczej komisji stypendialnej, o których mowa w art. 175 ust. 4, sprawują odpowiednio kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor, a nadzór nad działalnością komisji, o których mowa w art. 176 ust. 3, rektor.”;

103) w art. 179:

a) w ust. 5:

- uchyla się pkt 1,
- pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) świadczeń, o których mowa w art. 173a i art. 199a;”,
- w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) stypendiów o charakterze socjalnym przyznawanych przez inne podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Student może ubiegać się o stypendium socjalne bez wykazywania dochodów osiągniętych przez osoby, o których mowa w ust. 4 pkt 3:

1) w przypadku gdy nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców i potwierdził ten fakt w złożonym oświadczeniu oraz spełnia jedną z następujących przesłanek:

- a) ukończył 26. rok życia,
- b) pozostaje w związku małżeńskim,
- c) ma na utrzymaniu dzieci, o których mowa w ust. 4 pkt 2, lub

2) jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- a) posiadał stałe źródło dochodów w ostatnim roku podatkowym,
- b) posiada stałe źródło dochodów w roku bieżącym,
- c) jego miesięczny dochód w okresach, o których mowa w lit. a i b, jest wyższy lub równy 1,15 sumy kwoty określonej w art. 5 ust. 1 i kwoty określonej w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- d) nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców i potwierdził to w złożonym oświadczeniu.”,

c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W uzasadnionych przypadkach rektor, kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej albo komisja stypendialna lub odwoławcza komisja stypendialna, o których mowa w art. 175 ust. 4 i art. 176 ust. 3, mogą zażądać doręczenia zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej o sytuacji dochodowej i majątkowej

studenta i rodziny studenta i uwzględnić tę sytuację przy ocenie spełnienia przez studenta kryterium, o którym mowa w ust. 1.”,

d) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. W przypadku niedostarczenia przez studenta zaświadczenia, o którym mowa w ust. 8, rektor, kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej albo komisja stypendialna lub odwoławcza komisja stypendialna, o których mowa w art. 175 ust. 4 i art. 176 ust. 3, może wezwać studenta do przedstawienia wyjaśnień. Niezłożenie wyjaśnień w wyznaczonym terminie skutkuje odmową przyznania stypendium socjalnego.”;

104) w art. 181 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Stypendium ministra za wybitne osiągnięcia może być przyznane studentowi szczególnie wyróżniającemu się w nauce oraz posiadającemu wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe.”;

105) w art. 184:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Student może otrzymywać stypendia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1–3, w danym roku akademickim przez okres do dziesięciu miesięcy, a gdy rok studiów trwa jeden semestr – przez okres do pięciu miesięcy.

2. Stypendia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1–3, są przyznawane na semestr lub na rok akademicki, a stypendium ministra, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 4, na rok akademicki.

3. Stypendia, o których mowa w art. 173, są wypłacane co miesiąc, z wyjątkiem stypendium ministra za wybitne osiągnięcia, wypłacanego jednorazowo.”,

b) dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Decyzja o przyznaniu świadczenia pomocy materialnej, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1–3 i 8, wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym student został skreślony z listy studentów albo ukończył studia na kierunku, na którym pobierał świadczenie, lub utracił prawo do świadczenia na podstawie ust. 5.

9. Student otrzymujący świadczenie pomocy materialnej jest obowiązany niezwłocznie powiadomić uczelnię o wystąpieniu okoliczności, o której mowa w ust. 5, mającej wpływ na prawo do świadczeń pomocy materialnej.”;

106) w art. 186:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szczegółowy regulamin przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1–3 i 8, ustala rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, minimalny zakres postanowień regulaminu, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność objęcia postanowieniami tego regulaminu szczegółowych kryteriów, trybu przyznawania i wypłaty oraz sposobu ustalania wysokości świadczeń pomocy materialnej dla studentów, w celu ujednoczenia postanowień regulaminów ustalanych w uczelniach w zakresie niezbędnym do sprawnej realizacji świadczeń pomocy materialnej.”;

107) art. 187a otrzymuje brzmienie:

„Art. 187a. 1. Wybitnie uzdolnieni absolwenci studiów licencjackich i inżynierskich oraz studenci po ukończeniu trzeciego roku jednolitych studiów magisterskich, nieposiadający tytułu zawodowego magistra, łącznie nie więcej niż 100 osób, mogą w drodze konkursu realizowanego w ramach programu ministra właściwego do spraw nauki „Diamentowy Grant” otrzymać środki na badania naukowe, finansowane ze środków przewidzianych w budżecie państwa na naukę.

2. Warunki udziału w konkursie określa program, o którym mowa w ust. 1.”;

108) art. 188a otrzymuje brzmienie:

„Art. 188a. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może ustanowić program dotyczący realizowania przez uczelnie zadań związanych z udostępnianiem studentom podręczników akademickich wykorzystywanych w procesie kształcenia.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, jest finansowany ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

3. Komunikat o ustanowieniu programu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

4. Środki finansowe przeznaczone na finansowanie programu ministra, o którym mowa w ust. 1, są przekazywane uczelniom na podstawie umowy.”;

109) w art. 190 w ust. 2 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) niepodpisania przez studenta przedłożonej przez uczelnię umowy o warunkach odpłatności za studia lub usługi edukacyjne.”;

110) art. 194 otrzymuje brzmienie:

„Art. 194. 1. Przepisów art. 172–187 oraz art. 191 nie stosuje się do studentów będących kandydatami na żołnierzy zawodowych lub żołnierzami zawodowymi, którzy podjęli studia na podstawie skierowania przez właściwy organ wojskowy lub otrzymali pomoc w związku z pobieraniem nauki na podstawie przepisów o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

2. Przepisów art. 172–187 oraz art. 191 nie stosuje się do studentów będących funkcjonariuszami służb państwowych w służbie kandydackiej albo będących funkcjonariuszami służb państwowych, którzy podjęli studia na podstawie skierowania lub zgody właściwego przełożonego i otrzymali pomoc w związku z pobieraniem nauki na podstawie przepisów o służbie.”;

111) w art. 195:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Studia doktoranckie mogą być studiami środowiskowymi, prowadzonymi przez jednostki organizacyjne uczelni oraz jednostki naukowe, z których każda spełnia wymagania określone w ust. 1. Szczegółowy podział zadań związanych z prowadzeniem studiów doktoranckich oraz sposób ich finansowania określa umowa zawarta między tymi jednostkami.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Studia doktoranckie trwają nie krócej niż 2 lata i nie dłużej niż 4 lata.”,

c) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Stacjonarne studia doktoranckie w uczelniach niepublicznych są bezpłatne, jeżeli uczelnia otrzymuje dotację, o której mowa w art. 94b ust. 1 pkt 4.”;

112) w art. 196 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do studiowania na studiach doktoranckich może być dopuszczona osoba, która posiada kwalifikacje drugiego stopnia lub jest beneficjentem programu „Diamantowy Grant”, o którym mowa w art. 187a ust. 1.”;

113) w art. 199 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1–5, stosuje się odpowiednio przepisy o pomocy materialnej dla studentów, z wyłączeniem art. 174 ust. 4.”;

114) w art. 200a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Doktorantowi znajdującemu się w grupie liczącej nie więcej niż 30% najlepszych doktorantów, któremu nie przyznano stypendium doktoranckiego, mogą zostać przyznane środki finansowe w wysokości kwoty zwiększenia stypendium, o którym mowa w ust. 1. Kwota zwiększenia stypendium staje się stypendium doktoranckim.”;

115) w art. 201 w ust. 1:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb organizowania, prowadzenia i odbywania studiów doktoranckich, przyznawania stypendiów doktoranckich oraz minimalną wysokość kwoty zwiększenia stypendium doktoranckiego, uwzględniając:”;

b) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) możliwość przedłużania czasu trwania studiów, w tym prawo do dodatkowego przedłużenia okresu odbywania studiów doktoranckich o czas trwania urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego oraz urlopu rodzicielskiego, określonych w odrębnych przepisach, mając na uwadze potrzebę prawidłowego przygotowania do przeprowadzenia przewodu doktorskiego;

2) warunki, jakie musi spełniać kierownik studiów doktoranckich, szczególne uprawnienia organu tworzącego studia doktoranckie, rady jednostki organizacyjnej i kierownika studiów doktoranckich, uwzględniając potrzebę zapewnienia sprawnego przebiegu studiów i wysokiej jakości kształcenia;”;

116) po art. 201 dodaje się art. 201a w brzmieniu:

„Art. 201a. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego prowadzi ogólnopolski wykaz doktorantów, z wyłączeniem doktorantów uczelni wojskowych będących żołnierzami.

2. W wykazie zamieszcza się następujące dane:

- 1) imiona i nazwisko doktoranta;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz kraj wydania dokumentu tożsamości;
- 3) obywatelstwo;
- 4) kraj pochodzenia – w przypadku cudzoziemców;
- 5) rok urodzenia;
- 6) płeć;
- 7) rodzaj przyznanych świadczeń pomocy materialnej;
- 8) informacje o przyznanym stypendium doktoranckim lub stypendium doktorskim, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

3. Dane, o których mowa w ust. 2 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 170d, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy uczelni, dyrektorzy instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk, dyrektorzy instytutów badawczych, dyrektor Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego oraz dyrektorzy międzynarodowych instytutów naukowych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, utworzonych na podstawie odrębnych przepisów.

4. Dostęp do danych zawartych w wykazie przysługuje:

- 1) właściwym ministrom wskazanym w art. 33 ust. 2, organom Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, Prezesowi Polskiej Akademii Nauk oraz Komisji;
- 2) rektorom uczelni, dyrektorom instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk, dyrektorom instytutów badawczych, dyrektorowi Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego oraz dyrektorom międzynarodowych instytutów naukowych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, utworzonych na podstawie odrębnych przepisów – w zakresie danych dotyczących doktorantów kształcących się w kierowanych przez nich jednostkach.”;

117) w art. 255:

- a) uchyla się ust. 2,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego dostosuje, w drodze rozporządzenia, nazwy uczelni publicznych do wymagań określonych w art. 3 ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3a.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Dostosowania nazw uczelni publicznych do wymagań określonych w art. 3 ustawy dokonają, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, w drodze rozporządzeń:

- 1) Minister Obrony Narodowej – w odniesieniu do uczelni wojskowych;
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych – w odniesieniu do uczelni służb państwowych;
- 3) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – w odniesieniu do uczelni artystycznych;
- 4) minister właściwy do spraw zdrowia – w odniesieniu do uczelni medycznych;
- 5) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej – w odniesieniu do uczelni morskich.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 461, z późn. zm.⁷⁾) w art. 39:

- 1) w ust. 1 uchyla się pkt 5;
- 2) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Skreślenie z listy studentów, słuchaczy lub uczniów oraz niewywiązywanie się osoby podlegającej obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej z umowy, o której mowa w art. 132a ust. 3, lub z obowiązku określonego w skierowaniu wskazanym w art. 132b ust. 2, powodują utratę udzielonego odroczenia zasadniczej służby wojskowej z tytułu pobierania nauki.”.

---

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1101, 1407 i 1445 oraz z 2013 r. poz. 852 i 1355.

Art. 3. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz placówkach doskonalenia nauczycieli działających na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁹⁾), z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 1a oraz pkt 2 lit. a;”;
- 2) w art. 9a ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Nauczyciele akademicy, posiadający stopień naukowy oraz legitymujący się co najmniej 3-letnim okresem pracy w szkole wyższej, z dniem nawiązania stosunku pracy w kolegium pracowników służb społecznych uzyskują stopień nauczyciela mianowanego.”;
- 3) w art. 42:
  - a) w ust. 3 w tabeli uchyla się lp. 4,
  - b) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Obowiązku prowadzenia zajęć w wymiarze określonym w ust. 2 pkt 2 lit. a i b nie stosuje się do dyrektora i wicedyrektora szkoły oraz nauczyciela, który obowiązki dyrektora lub wicedyrektora szkoły pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono to stanowisko, a także do nauczycieli kolegiów pracowników służb społecznych, nauczycieli szkół artystycznych i nauczycieli szkół, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a.”.

---

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1218 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 80, poz. 542, Nr 102, poz. 689, Nr 158, poz. 1103, Nr 176, poz. 1238, Nr 191, poz. 1369 i Nr 247, poz. 1821, z 2008 r. Nr 145, poz. 917 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 1, poz. 1, Nr 56, poz. 458, Nr 67, poz. 572, Nr 97, poz. 800, Nr 213, poz. 1650 i Nr 219, poz. 1706, z 2011 r. Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 908 i 1544 oraz z 2013 r. poz. 675 i 1421.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979 oraz z 2013 r. poz. 827, 1191, 1265 i 1317.

Art. 4. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 pkt 9 otrzymuje brzmienie:
„9) placówki doskonalenia nauczycieli;”;
- 2) w art. 3 pkt 9 otrzymuje brzmienie:
„9) nauczycielu – należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego szkoły, placówki i placówki doskonalenia nauczycieli;”;
- 3) w art. 5:
  - a) ust. 6 i 6a otrzymują brzmienie:
„6. Zakładanie i prowadzenie publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek wymienionych w ust. 5a o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym należy do zadań samorządu województwa, z zastrzeżeniem ust. 3c i 6c.
6a. Powiat i gmina mogą zakładać i prowadzić w ramach zadań własnych publiczne placówki doskonalenia nauczycieli i biblioteki pedagogiczne, z zastrzeżeniem ust. 3c.”;
  - b) ust. 6c otrzymuje brzmienie:
„6c. Plan sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, o których mowa w ust. 6, określa strategia rozwoju województwa ustalona na podstawie odrębnych przepisów.”;
- 4) w art. 5a w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) samorządów województw – w szkołach, placówkach i placówkach doskonalenia nauczycieli oraz kolegiach pracowników służb społecznych, o których mowa w art. 5 ust. 6.”;
- 5) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Świadectwa i dyplomy państwowe wydawane przez uprawnione do tego szkoły, placówki kształcenia ustawicznego i placówki kształcenia praktycznego, kolegia pracowników służb społecznych oraz okręgowe komisje egzaminacyjne są dokumentami urzędowymi.”;
- 6) w art. 39 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:
„7) współdziała ze szkołami wyższymi w organizacji praktyk pedagogicznych;”;
- 7) tytuł rozdziału 6 otrzymuje brzmienie:

„Placówki doskonalenia nauczycieli”;

8) uchyla się art. 77;

9) w art. 78 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizację i sposób działania placówek doskonalenia, w tym zakres ich działalności obowiązkowej,
- 2) zadania doradców metodycznych, warunki i tryb powierzania nauczycielom zadań doradcy metodycznego

– z uwzględnieniem zapewnienia nauczycielom dostępu do form doskonalenia i doksztalcania umożliwiających podnoszenie wiedzy ogólnej i umiejętności zawodowych, a także możliwości prowadzenia niektórych form doskonalenia i doksztalcania przez szkoły wyższe oraz inne jednostki.”;

10) art. 81 otrzymuje brzmienie:

„Art. 81. 1. Publiczne szkoły, placówki, a także inne formy wychowania przedszkolnego, placówki doskonalenia nauczycieli i kolegia pracowników służb społecznych oraz prowadzące je organy są zwolnione z opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania i użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, zajętych na działalność oświatową.

2. Publiczne szkoły, placówki, a także inne formy wychowania przedszkolnego, placówki doskonalenia nauczycieli i kolegia pracowników służb społecznych oraz prowadzące je organy są zwolnione z podatku od nieruchomości, podatku leśnego i podatku rolnego w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową, na zasadach określonych odpowiednio w przepisach o podatkach i opłatach lokalnych, podatku leśnym oraz podatku rolnym.”;

11) w art. 90 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Zwolnienia z podatków i opłat, o których mowa w art. 81, stosuje się również do niepublicznych szkół, placówek, a także innych form wychowania przedszkolnego, placówek doskonalenia nauczycieli i kolegów pracowników służb społecznych oraz organów je prowadzących.”;

12) w art. 90b:

a) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24. roku życia;”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Świadczenia pomocy materialnej, o których mowa w art. 90c ust. 2, przysługują również uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.”;

13) w art. 90d:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do wychowanków ośrodków, o których mowa w art. 90b ust. 3 pkt 2, oraz słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych.”;

b) ust. 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„10. Stypendium szkolne jest przyznawane na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy w danym roku szkolnym, a w przypadku słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych – na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 9 miesięcy w danym roku szkolnym.

11. Jeżeli forma stypendium szkolnego tego wymaga, stypendium szkolne może być realizowane w okresach innych niż miesięczne lub jednorazowo, z tym że wartość stypendium szkolnego w danym roku szkolnym nie może przekroczyć łącznie dwudziestokrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, a w przypadku słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych – osiemnastokrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.”;

c) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Uczeń, który otrzymuje inne stypendium o charakterze socjalnym ze środków publicznych, może otrzymać stypendium szkolne w wysokości, która łącznie z innym stypendium o charakterze socjalnym ze środków publicznych nie

przekracza dwudziestokrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, a w przypadku słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych – osiemnastokrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.”;

14) w art. 90g ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Przepisy ust. 1–3 i 6–11 stosuje się odpowiednio do kolegium pracowników służb społecznych, z tym że wniosek o przyznanie stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe składa słuchacz.”;

15) w art. 90n:

a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wniosek odpowiednio dyrektora szkoły, kolegium pracowników służb społecznych lub ośrodka, o którym mowa w art. 90b ust. 3 pkt 2.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego składa się do dnia 15 września danego roku szkolnego, a w przypadku słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych – do dnia 15 października danego roku szkolnego.”;

16) w art. 90o ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do dyrektora szkoły, kolegium pracowników służb społecznych lub ośrodka, o którym mowa w art. 90b ust. 3 pkt 2, w przypadku gdy dyrektor poweźmie informację o ustaniu przyczyn, które stanowiły podstawę przyznania stypendium szkolnego.”;

17) w art. 90p w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) publicznych szkołach, kolegiach pracowników służb społecznych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego jest zadaniem własnym tych jednostek;”;

18) w art. 94 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kształcenie uczniów oraz doskonalenie nauczycieli może odbywać się za granicą, na podstawie umów międzynarodowych, porozumień o współpracy bezpośredniej zawieranych przez szkoły, organy prowadzące szkoły, jednostki samorządu terytorialnego, organy administracji rządowej i placówki doskonalenia, programów edukacyjnych Unii Europejskiej lub na zaproszenie podmiotów zagranicznych.”;

19) w art. 94a:

a) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„2. Na warunkach dotyczących obywateli polskich korzystają z nauki w publicznych szkołach policealnych, publicznych szkołach artystycznych i publicznych placówkach;”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osoby niebędące obywatelami polskimi, niewymienione w ust. 2, mogą korzystać z nauki w publicznych szkołach i placówkach, o których mowa w ust. 2:

- 1) jako stypendyści otrzymujący stypendium przyznane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 2) jako stypendyści otrzymujący stypendium przyznane przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, dyrektora szkoły lub placówki;
- 3) na warunkach odpłatności.”

c) w ust. 6 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) warunki i tryb przyjmowania osób niebędących obywatelami polskimi do publicznych przedszkoli, szkół, w tym szkół artystycznych i placówek, uwzględniając w szczególności rodzaje dokumentów potwierdzających poziom wykształcenia i stan zdrowia, a także sposób kwalifikowania do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr;

2) wysokość odpłatności za naukę w publicznych szkołach policealnych, szkołach ponadgimnazjalnych dla dorosłych, szkołach artystycznych i placówkach oraz sposób wnoszenia opłat, uwzględniając przewidywane koszty kształcenia oraz możliwość całkowitego lub częściowego zwolnienia z tej odpłatności;”.

Art. 5. W ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 592, z późn. zm.¹⁰⁾) w art. 5 w ust. 8 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) uczelni publicznych działających na podstawie przepisów o szkolnictwie wyższym;”.

---

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 908 i 1456 oraz z 2013 r. poz. 747 i 1645.

Art. 6. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 21 ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Dla publicznych i niepublicznych uczelni, publicznych i niepublicznych szkół oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o którym mowa w ust. 1 i 2, wynosi 0,5% w roku 2000, 1% w latach 2001–2004 i 2% w roku 2005 oraz w latach następnych.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. Nr 108, poz. 685, z późn. zm.¹²⁾) w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prawo do otrzymania pożyczek i kredytów, zwanych dalej „pożyczkami studenckimi” i „kredytami studenckimi”, na zasadach określonych w ustawie mają studenci i doktoranci, o których mowa w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.²⁾), będący osobami cywilnymi, zwani dalej „studentami”.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.¹³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Warunkiem wszczęcia przewodu doktorskiego jest posiadanie wydanej lub przyjętej do druku publikacji naukowej w formie książki lub co najmniej jednej publikacji naukowej w recenzowanym czasopiśmie naukowym wymienionym w wykazie czasopism naukowych ogłaszanych przez ministra właściwego do spraw nauki na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615, z 2011 r. Nr 84, poz. 455 i Nr 185, poz. 1092 oraz z 2013 r. poz. 675) lub

---

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244, Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 986 i 1456 oraz z 2013 r. poz. 73, 675, 791, 1446 i 1645.

¹²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 48, poz. 550, z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 i Nr 152, poz. 1598, z 2005 r. Nr 23, poz. 187 i Nr 164, poz. 1365, z 2011 r. Nr 84, poz. 455 oraz z 2013 r. poz. 1646 i 1650.

¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365, z 2010 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 84, poz. 455.

w recenzowanych materiałach z międzynarodowej konferencji naukowej lub publiczna prezentacja dzieła artystycznego.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku osoby będącej beneficjentem programu „Diamentowy Grant”, o którym mowa w art. 187a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, która nie spełnia warunku wszczęcia przewodu doktorskiego określonego w ust. 2, warunkiem wszczęcia tego przewodu jest dołączenie do wniosku opinii potwierdzającej wysoką jakość prac badawczych prowadzonych przez tę osobę oraz wysoki stopień zaawansowania tych prac, wydanej przez opiekuna naukowego posiadającego tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego lub uprawnienie równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego, nabyte na podstawie art. 21a ustawy.”;

2) w art. 13 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Streszczenia rozpraw doktorskich i recenzje podlegające zamieszczeniu na stronie internetowej przekazuje się niezwłocznie po ich złożeniu do Centralnej Komisji w celu ich opublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej.”;

3) art. 13a otrzymuje brzmienie:

„Art. 13a. 1. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych najwyższą jakością osiągnięć naukowych, stopień doktora można nadać osobie, która jest:

- 1) studentem, który ukończył trzeci rok jednolitych studiów magisterskich albo
- 2) absolwentem studiów pierwszego stopnia, który posiada tytuł zawodowy licencjata, inżyniera lub równorzędny

– i beneficjentem programu „Diamentowy Grant” ustanowionego przez ministra właściwego do spraw nauki i spełniła warunki określone w art. 12 ust. 1 pkt 2–4 i ust. 2 oraz art. 13.

2. Beneficjent programu „Diamentowy Grant” po nadaniu stopnia doktora nabywa uprawnienia równoważne z uprawnieniami wynikającymi z odbycia studiów wyższych kończących się uzyskaniem kwalifikacji drugiego stopnia.”;

4) art. 14a otrzymuje brzmienie:

„Art. 14a. 1. Przewody doktorskie, w ramach których są przygotowywane:

- 1) rozprawy doktorskie w zakresie określonej dyscypliny naukowej,

2) interdyscyplinarne rozprawy doktorskie

– mogą być przeprowadzane wspólnie w zakresie jednej lub kilku dyscyplin naukowych. Wspólne przewody doktorskie przeprowadzają, na podstawie porozumienia, rady jednostek organizacyjnych, w tym także zagranicznych, jeżeli posiadają uprawnienie do nadawania stopnia doktora w zakresie dyscyplin, w których jest przeprowadzany przewód doktorski.

2. W przypadku szkoły wyższej stroną porozumienia, o którym mowa w ust. 1, jest szkoła wyższa, której jednostki przeprowadzają wspólnie przewód doktorski.

3. W przypadku gdy przewód doktorski jest przeprowadzany wspólnie z inną szkołą wyższą lub inną jednostką organizacyjną, w tym zagraniczną, czynności przewodu doktorskiego, o którym mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1, 2 i 5, kończą się uchwałami podejmowanymi w trybie określonym w porozumieniu, z uwzględnieniem przepisu art. 14 ust. 2 pkt 4.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, uprawnienie do podejmowania uchwał, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 3 i 4, przysługuje wspólnej komisji powołanej przez rady jednostek przeprowadzających przewód doktorski.

5. W przypadku przewodu doktorskiego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wspólna komisja przygotowuje projekt uchwały w sprawie nadania stopnia doktora w zakresie dyscypliny wiodącej, w którą osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora wniosła największy wkład naukowy, i przedstawia go radzie jednostki organizacyjnej posiadającej uprawnienie do nadawania stopnia doktora w zakresie tej dyscypliny.

6. Osobie, której nadano stopień doktora w zakresie określonej dyscypliny naukowej po przeprowadzeniu przewodu doktorskiego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1:

- 1) wspólny dyplom wydają jednostki, które przeprowadziły ten przewód, albo
- 2) dyplom wydaje jedna z jednostek, które przeprowadziły ten przewód, wskazana w porozumieniu.

7. Osobie, której nadano stopień doktora w zakresie dyscypliny wiodącej, w którą osoba ta wniosła największy wkład naukowy, po przeprowadzeniu przewodu doktorskiego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2:

- 1) wspólny dyplom wydają jednostki, które przeprowadziły ten przewód, albo
- 2) dyplom wydaje jedna z jednostek, które przeprowadziły ten przewód, posiadająca uprawnienie do nadawania stopnia doktora w zakresie tej dyscypliny, wskazana w porozumieniu.

8. Wzory dyplomów, o których mowa w ust. 6 i 7, zawierające niezbędne elementy określone w przepisach wydanych na podstawie art. 31 pkt 7, określa porozumienie, o którym mowa w ust. 1.”;
- 5) w art. 20 po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:
- „4a. W przypadku przygotowywania interdyscyplinarnej rozprawy doktorskiej można powołać drugiego promotora.
- 4b. Przepisy dotyczące promotora stosuje się odpowiednio do kopromotora i drugiego promotora, z zastrzeżeniem, że kopromotorowi nie przysługuje wynagrodzenie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 3.”;
- 6) w art. 26 w ust. 1:
- a) pkt 1–3 otrzymują brzmienie:
- „1) posiada osiągnięcia naukowe znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym;
- 2) posiada doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi, realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych, lub odbyła staże naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych, lub prowadziła prace naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych;
- 3) posiada osiągnięcia w opiece naukowej – uczestniczyła co najmniej trzy razy w charakterze promotora lub promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim, w tym co najmniej raz w charakterze promotora, oraz co najmniej dwa razy w charakterze recenzenta w przewodzie doktorskim lub postępowaniu habilitacyjnym, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3,”
- b) uchyla się pkt 4;
- 7) w art. 27 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:
- „6. W postępowaniu o nadanie tytułu profesora stosuje się odpowiednio art. 20 ust. 1 i 2 oraz art. 21.”;
- 8) w art. 28 po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:
- „3a. W przypadku powzięcia wiadomości o możliwości naruszenia przez kandydata do tytułu profesora praw autorskich Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może zwrócić się do Centralnej Komisji o dołączenie do wniosku opinii komisji do spraw etyki w nauce przy Polskiej Akademii Nauk.
- 3b. W przypadku wydania przez komisję, o której mowa w ust. 3a, negatywnej opinii Centralna Komisja wznawia postępowanie dotyczące nadania tytułu profesora lub

wszczyna postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności postępowania w sprawie nadania tytułu profesora.”;

9) po art. 29a dodaje się art. 29b w brzmieniu:

„Art. 29b. W przypadku stwierdzenia nieważności postępowania w sprawie nadania tytułu profesora osoba, której nadano tytuł profesora, traci prawo do posługiwania się tym tytułem.”;

10) art. 31 otrzymuje brzmienie:

„Art. 31. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, po zasięgnięciu opinii Centralnej Komisji, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb i warunki przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora, a w szczególności:

- 1) dokumenty, jakie powinna przedstawić osoba ubiegająca się o wszczęcie przewodu doktorskiego, postępowania habilitacyjnego lub postępowania o nadanie tytułu profesora,
- 2) wzór ankiety oceny osiągnięć naukowych lub artystycznych osoby ubiegającej się o nadanie tytułu profesora, uwzględniając różne dziedziny nauki i sztuki,
- 3) skład oraz tryb działania komisji i zespołów powoływanych przez rady jednostek organizacyjnych przeprowadzających przewody doktorskie lub postępowanie o nadanie tytułu profesora, uwzględniając możliwość powoływania do składu komisji i zespołów osób posiadających tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego lub osób, które nabyły uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a, a w przypadku postępowania o nadanie tytułu naukowego – wyłącznie osób z tytułem profesora,
- 4) możliwość i warunki powtórnego zdawania egzaminów doktorskich,
- 5) wykaz certyfikatów potwierdzających znajomość języka obcego,
- 6) sposób przedstawiania i oceniania rozpraw doktorskich, w tym będących pracami zbiorowymi, z uwzględnieniem zróżnicowania ze względu na dziedziny nauk i sztuki, a także podejmowania uchwał o nadaniu stopnia doktora lub doktora habilitowanego,
- 7) niezbędne elementy dyplomów doktorskiego i habilitacyjnego, uwzględniając zasadę, że dyplom doktorski zawiera godło szkoły wyższej lub innej jednostki organizacyjnej oraz podpisy rektora (dyrektora innej jednostki organizacyjnej), przewodniczącego rady i promotora, a dyplom habilitacyjny – godło szkoły

wyższej lub innej jednostki organizacyjnej oraz podpisy rektora (dyrektora innej jednostki organizacyjnej), przewodniczącego rady i przewodniczącego komisji habilitacyjnej,

- 8) określenie wysokości opłat za wydanie dyplomu doktorskiego i habilitacyjnego oraz ich duplikatów i odpisów w języku angielskim albo języku łacińskim, nieprzekraczających kosztów sporządzenia dokumentów,
- 9) sposób ogłaszania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego informacji o nadanych stopniach doktora i doktora habilitowanego

– mając na uwadze potrzebę zapewnienia rozwoju kadr naukowych oraz sprawnego i przejrzystego przeprowadzania postępowań.”;

- 11) po art. 31 dodaje się art. 31a–31d w brzmieniu:

„Art. 31a. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego prowadzi ogólnopolski wykaz osób, którym nadano stopień doktora i doktora habilitowanego.

2. W wykazie zamieszcza się następujące dane:

- 1) imiona i nazwisko;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz kraj wydania dokumentu tożsamości;
- 3) obywatelstwo;
- 4) kraj pochodzenia – w przypadku osoby niebędącej obywatelem polskim;
- 5) rok urodzenia;
- 6) płeć;
- 7) nadany stopień doktora albo doktora habilitowanego;
- 8) datę wszczęcia przewodu doktorskiego albo postępowania habilitacyjnego albo przewodu habilitacyjnego;
- 9) datę i numer uchwały o nadaniu stopnia doktora albo doktora habilitowanego albo datę zatwierdzenia tej uchwały przez Centralną Komisję;
- 10) obszar wiedzy, dziedzinę nauki lub sztuki, dyscyplinę naukową lub artystyczną, a w szczególnych przypadkach także specjalność – jeżeli została określona;
- 11) dane jednostki organizacyjnej, która nadała stopień doktora albo doktora habilitowanego;
- 12) datę i numer decyzji rady właściwej jednostki organizacyjnej w sprawie stwierdzenia nieważności postępowania w sprawie nadania stopnia doktora lub doktora habilitowanego.

3. Dane, o których mowa w ust. 2, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy uczelni lub dyrektorzy innych jednostek organizacyjnych w terminie 30 dni od dnia nadania stopnia doktora albo doktora habilitowanego.

Art. 31b. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego prowadzi ogólnopolski wykaz osób, którym nadano tytuł profesora.

2. W wykazie zamieszcza się następujące dane:

- 1) imiona i nazwisko;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz kraj wydania dokumentu tożsamości;
- 3) obywatelstwo;
- 4) kraj pochodzenia – w przypadku osoby niebędącej obywatelem polskim;
- 5) rok urodzenia;
- 6) płeć;
- 7) obszar wiedzy i dziedzinę nauki albo sztuki;
- 8) datę wszczęcia postępowania o nadanie tytułu profesora;
- 9) datę nadania tytułu profesora;
- 10) datę i numer decyzji Centralnej Komisji w sprawie stwierdzenia nieważności postępowania w sprawie nadania tytułu profesora.

3. Dane, o których mowa w ust. 2, wprowadza do Systemu POL-on Przewodniczący Centralnej Komisji w terminie 30 dni od dnia nadania tytułu profesora.

Art. 31c. Dostęp do danych zawartych w wykazach, o których mowa w art. 31a ust. 1 i art. 31b ust. 1, przysługuje:

- 1) właściwym ministrom wskazanym w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, Przewodniczącemu Centralnej Komisji, Przewodniczącemu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Przewodniczącemu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Prezesowi Polskiej Akademii Nauk;
- 2) rektorom uczelni i dyrektorom innych jednostek organizacyjnych – w zakresie danych dotyczących kierowanych przez nich jednostek.

Art. 31d. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego prowadzi ogólnopolską bazę streszczeń i recenzji rozpraw doktorskich oraz autoreferatów i recenzji w postępowaniach habilitacyjnych według obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych.

2. W bazie, o której mowa w ust. 1, zamieszcza się następujące informacje:

- 1) imiona i nazwisko autora rozprawy doktorskiej lub autoreferatu w postępowaniu habilitacyjnym;
- 2) imiona i nazwiska recenzentów rozprawy doktorskiej lub osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego oraz miejsce zatrudnienia recenzentów;
- 3) streszczenie rozprawy doktorskiej lub autoreferat w postępowaniu habilitacyjnym i daty ich opracowania;
- 4) recenzje rozprawy doktorskiej lub osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego i daty ich opracowania.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy uczelni lub dyrektorzy innych jednostek organizacyjnych w terminie 30 dni od dnia nadania stopnia doktora lub stopnia doktora habilitowanego.

4. Dostęp do informacji zawartych w bazie, o której mowa w ust. 1, przysługuje właściwym ministrom wskazanym w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, rektorom uczelni, dyrektorom innych jednostek organizacyjnych, Przewodniczącemu Centralnej Komisji, Przewodniczącemu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Przewodniczącemu Polskiej Komisji Akredytacyjnej.”;

12) w art. 36 w ust. 1 pkt 3–6 otrzymują brzmienie:

- „3) wykaz osób posiadających stopień doktora habilitowanego oraz osób, które nabyły uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a, uprawnionych do recenzowania w przewodach doktorskich i postępowaniach habilitacyjnych, w podziale na dziedziny nauki i dziedziny sztuki, obejmujący imiona, nazwiska oraz nazwy jednostek organizacyjnych zatrudniających te osoby;
- 4) wykaz osób posiadających tytuł profesora uprawnionych do recenzowania w postępowaniach o nadanie tytułu, w podziale na dziedziny nauki i dziedziny sztuki, obejmujący imiona, nazwiska oraz nazwy jednostek organizacyjnych zatrudniających te osoby;

- 5) informacje o prowadzonych postępowaniach:
  - a) habilitacyjnych, w tym:
    - wniosek o wszczęcie postępowania habilitacyjnego wraz z autoreferatem habilitanta,
    - skład komisji habilitacyjnej z podaniem imion, nazwisk oraz nazw jednostek organizacyjnych, w których są zatrudnieni członkowie komisji,
    - recenzje,
  - b) o nadanie tytułu profesora, w tym:
    - uchwały o wszczęciu postępowania o nadanie tytułu,
    - listę recenzentów z podaniem imion, nazwisk oraz nazw jednostek organizacyjnych, w których są zatrudnieni,
    - recenzje;
- 6) streszczenia rozpraw doktorskich i recenzje złożone w przewodach o nadanie stopnia doktora.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o służbie zastępczej (Dz. U. Nr 223, poz. 2217, z późn. zm.¹⁴⁾) w art. 21:

- 1) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) pobieranie nauki w uczelni – na czas pobierania tej nauki, nie dłużej jednak niż do końca roku akademickiego w tym roku kalendarzowym, w którym osoba podlegająca kwalifikacji wojskowej kończy 27. rok życia;”;
- 2) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Skreślenie z listy studentów powoduje utratę udzielonego odroczenia służby zastępczej z tytułu pobierania nauki.”;
- 3) ust. 7a otrzymuje brzmienie:

„7a. Na wezwanie marszałka województwa osoba podlegająca kwalifikacji wojskowej okazuje odpowiednio: zaświadczenie potwierdzające status studenta, świadectwo szkolne z wpisem o zaliczeniu (zdaniu) roku (semestru) nauki oraz legitymację szkolną (studencką) z wpisem o rozpoczęciu nauki w kolejnym roku (semestrze).”.

---

¹⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2009 r. Nr 22, poz. 120, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 112, poz. 654 oraz z 2012 r. poz. 1101.

Art. 10. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1456, 1623 i 1650) w art. 3 pkt 19 otrzymuje brzmienie:

„19) szkole wyższej – oznacza to uczelnię w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym oraz kolegium pracowników służb społecznych;”.

Art. 11. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.¹⁵⁾) w art. 81 w ust. 5 uchyla się pkt 3.

Art. 12. W ustawie z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania (Dz. U. z 2012 r. poz. 90 i 951) w art. 3 w ust. 1 w pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) dziecko do ukończenia przez nie 25. roku życia, uczące się w szkołach oraz kolegiach pracowników służb społecznych, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁹⁾), a także w szkołach wyższych w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.²⁾) oraz szkołach wyższych i wyższych seminariach duchownych, prowadzonych przez Kościół Katolicki, inne kościoły i związki wyznaniowe na podstawie przepisów o stosunku państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz przepisów o stosunku państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych;”.

Art. 13. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 1650) w art. 2 pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) szkole wyższej – oznacza to uczelnię w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym oraz kolegium pracowników służb społecznych;”.

---

¹⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 170, poz. 1217, Nr 220, poz. 1600, Nr 235, poz. 1700 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 23, poz. 137, Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 556, z 2008 r. Nr 17, poz. 101 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 11, poz. 59, Nr 18, poz. 97 i Nr 85, poz. 716, z 2010 r. Nr 81, poz. 530, Nr 86, poz. 554, Nr 106, poz. 675, Nr 182, poz. 1228, Nr 219, poz. 1443, Nr 229, poz. 1499 i Nr 238, poz. 1578, z 2011 r. Nr 102, poz. 586 i 587, Nr 134, poz. 779, Nr 153, poz. 903, Nr 171, poz. 1016, Nr 233, poz. 1381 i Nr 234, poz. 1390, z 2012 r. poz. 908, 1203, 1256, 1445 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 1635.

Art. 14. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615, z 2011 r. Nr 84, poz. 455 i Nr 185, poz. 1092 oraz z 2013 r. poz. 675) w art. 16 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Do wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych oraz do utworów związanych z tymi wynalazkami, wzorami użytkowymi oraz wzorami przemysłowymi, uzyskanych przez:

- 1) pracownika uczelni publicznej w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tej uczelni,
- 2) studenta lub doktoranta uczelni publicznej w czasie trwania studiów w tej uczelni – stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.

4. Do wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych oraz do utworów związanych z tymi wynalazkami, wzorami użytkowymi oraz wzorami przemysłowymi, uzyskanych przez:

- 1) pracownika instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tym instytucie,
- 2) doktoranta instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk w czasie trwania studiów w tym instytucie

– stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 96, poz. 616, z późn. zm.¹⁶⁾) w art. 32 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Do wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych oraz do utworów związanych z tymi wynalazkami, wzorami użytkowymi oraz wzorami przemysłowymi, uzyskanych przez:

- 1) pracownika uczelni publicznej w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tej uczelni,
- 2) studenta lub doktoranta uczelni publicznej w czasie trwania studiów w tej uczelni – stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.²⁾).

---

¹⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 84, poz. 455 i Nr 185, poz. 1092 oraz z 2012 r. poz. 951.

5. Do wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych oraz do utworów związanych z tymi wynalazkami, wzorami użytkowymi oraz wzorami przemysłowymi, uzyskanych przez:

- 1) pracownika instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tym instytucie,
- 2) doktoranta instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk w czasie trwania studiów w tym instytucie

– stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619, z 2011 r. Nr 84, poz. 455 oraz z 2013 r. poz. 675).”.

Art. 16. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 617, z 2010 r. Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 185, poz. 1092 oraz z 2013 r. poz. 675) w art. 36 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Do wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych oraz do utworów związanych z tymi wynalazkami, wzorami użytkowymi oraz wzorami przemysłowymi, uzyskanych przez:

- 1) pracownika uczelni publicznej w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tej uczelni,
  - 2) studenta lub doktoranta uczelni publicznej w czasie trwania studiów w tej uczelni
- stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.²⁾).

4. Do wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych oraz do utworów związanych z tymi wynalazkami, wzorami użytkowymi oraz wzorami przemysłowymi, uzyskanych przez:

- 1) pracownika instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tym instytucie,
- 2) doktoranta instytutu Polskiej Akademii Nauk w czasie trwania studiów w tym instytucie

– stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619, z 2011 r. Nr 84, poz. 455 oraz z 2013 r. poz. 675).”.

Art. 17. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. Nr 96, poz. 618 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654 i Nr 185, poz. 1092) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 29 w ust. 2 w pkt 16 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 17 w brzmieniu:

„17) uchwalenie regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych.”;

- 2) po art. 37 dodaje się art. 37a w brzmieniu:

„Art. 37a. 1. Minister nadzorujący może przyznać na wniosek dyrektora zaopiniowany przez radę naukową stypendium za wybitne osiągnięcia uczestnikowi studiów doktoranckich prowadzonych przez instytut badawczy szczególnie wyróżniającemu się w nauce oraz posiadającemu wybitne osiągnięcia naukowe.

2. Do przyznawania stypendium stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 199c ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.²⁾) w zakresie:

- 1) warunków przyznawania stypendium;
- 2) trybu składania wniosku do ministra nadzorującego;
- 3) wzoru wniosku.

3. Stypendium za wybitne osiągnięcia jest finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister nadzorujący.”;

- 3) po art. 43 dodaje się art. 43a w brzmieniu:

„Art. 43a. Rada naukowa uchwała regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, który określa:

- 1) prawa i obowiązki instytutu, pracowników oraz doktorantów w zakresie ochrony i korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej;
- 2) zasady wynagradzania twórców i podziału dochodów z komercjalizacji między twórcą będącym pracownikiem instytutu lub doktorantem a tym instytutem;
- 3) zasady i procedury komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych;

- 4) zasady korzystania z majątku instytutu wykorzystywanego do komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenia usług naukowo-badawczych.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619, z 2011 r. Nr 84, poz. 455 oraz z 2013 r. poz. 675) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 55 w ust. 2 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) uchwała regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych.”;

- 2) po art. 70 dodaje się art. 70a w brzmieniu:

„Art. 70a. 1. Prezes Akademii może przyznać, na wniosek dyrektora zaopiniowany przez radę naukową, stypendium za wybitne osiągnięcia uczestnikowi studiów doktoranckich prowadzonych przez instytut naukowy szczególnie wyróżniającemu się w nauce oraz posiadającemu wybitne osiągnięcia naukowe.

2. Do przyznawania stypendium stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 199c ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.²⁾) w zakresie:

- 1) warunków przyznawania stypendium;
- 2) trybu składania wniosku do ministra nadzorującego;
- 3) wzoru wniosku.

3. Stypendium za wybitne osiągnięcia jest finansowane z budżetu Akademii ze środków, o których mowa w art. 79 ust. 1 pkt 2.”;

- 3) w art. 84 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Instytuty prowadzą samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając koszty działalności z przydzielonych im środków publicznych na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, 938 i 1646), a także z innych środków pozyskiwanych przez instytuty, w tym z części dochodów przysługujących instytutom z tytułu komercjalizacji przez pracownika lub doktoranta instytutu wyników badań naukowych lub prac rozwojowych.”;

4) po art. 94 dodaje się art. 94a–94d w brzmieniu:

„Art. 94a. 1. Pracownikowi instytutu przysługują prawa własności do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych będących wynalazkiem, wzorem użytkowym, wzorem przemysłowym lub topografią układu scalonego, wyhodowaną albo odkrytą i wyprowadzoną odmianą rośliny oraz do utworów lub do informacji związanych z tymi wynikami, w szczególności know-how, zwane dalej „prawami własności intelektualnej”, powstałych w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tym instytucie.

2. Doktorantowi instytutu przysługują prawa własności intelektualnej do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych uzyskanych przez niego w czasie trwania studiów w tym instytucie.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą przypadków, gdy badania naukowe lub prace rozwojowe były prowadzone:

- 1) na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego;
- 2) na podstawie umowy ze stroną finansującą lub współfinansującą te badania lub prace, przewidującej zobowiązanie do przeniesienia praw własności intelektualnej na rzecz tej strony;
- 3) w ramach umowy z podmiotem mającym siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile umowa ta nie stanowi inaczej.

Art. 94b. 1. Rada naukowa uchwała regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, który określa:

- 1) prawa i obowiązki instytutu, pracowników oraz doktorantów w zakresie ochrony i korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej;
- 2) zasady wynagradzania twórców i podziału dochodów z komercjalizacji między twórcą będącym pracownikiem instytutu naukowego lub doktorantem a tym instytutem;
- 3) zasady i procedury komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych;
- 4) zasady korzystania z majątku instytutu wykorzystywanego do komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenia usług naukowo-badawczych;

5) zasady i tryb przekazywania instytutowi przez pracownika lub doktoranta tego instytutu informacji o wynikach badań naukowych lub prac rozwojowych, zawiadomień w przypadkach, w których temu instytutowi przysługuje prawo pierwokupu lub prawo pierwszeństwa, i informacji o uzyskanych dochodach z komercjalizacji oraz zasady przekazywania przez twórcę części przysługujących instytutowi dochodów z komercjalizacji.

2. Instytut jest obowiązany do udzielania pracownikowi lub doktorantowi instytutu, na jego wniosek, wsparcia w zakresie komercjalizacji przez tych twórców wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez nich uzyskanych.

Art. 94c. W przypadku komercjalizacji przez pracownika lub doktoranta instytutu wyników badań naukowych lub prac rozwojowych, instytutowi przysługuje 25% dochodów uzyskanych przez pracownika lub doktoranta z komercjalizacji. W przypadku udzielenia pracownikowi lub doktorantowi instytutu wsparcia w zakresie komercjalizacji, o którym mowa w art. 94b ust. 2, instytutowi przysługuje 30% dochodów uzyskanych przez pracownika lub doktoranta z komercjalizacji.

Art. 94d. 1. W przypadku komercjalizacji polegającej na sprzedaży praw własności intelektualnej instytutowi przysługuje prawo pierwokupu.

2. Pracownik lub doktorant zawiadamia instytut o sprzedaży praw własności intelektualnej nie później niż w ciągu miesiąca od dnia zawarcia umowy sprzedaży.

3. Prawo pierwokupu wykonuje się przez oświadczenie złożone pracownikowi lub doktorantowi instytutu, w ciągu miesiąca od dnia otrzymania zawiadomienia o zawarciu umowy sprzedaży. W sprawach nieuregulowanych ustawą stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.⁵⁾) dotyczące prawa pierwokupu.

4. W przypadku komercjalizacji innej niż określona w ust. 1 oraz w przypadku nieodpłatnego udostępnienia praw własności intelektualnej, instytutowi przysługuje prawo pierwszeństwa. Prawo pierwszeństwa nie przysługuje w przypadku komercjalizacji polegającej na udzieleniu licencji niewyłącznej.

5. Pracownik lub doktorant zawiadamiają instytut o dokonaniu czynności prawnej obejmującej komercjalizację inną niż określona w ust. 1 lub nieodpłatne udostępnienie praw własności intelektualnej, nie później niż w ciągu miesiąca od dnia dokonania czynności prawnej.

6. Prawo pierwszeństwa wykonuje się przez oświadczenie o wstąpieniu instytutu w miejsce nabywcy praw własności intelektualnej, złożone pracownikowi lub doktorantowi instytutu w ciągu miesiąca od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5.

7. Czynność prawna między twórcą a nabywcą praw własności intelektualnej dochodzi do skutku pod warunkiem nieskorzystania przez instytut z prawa pierwszeństwa.

8. Prawo pierwokupu lub prawo pierwszeństwa można wykonać w czasie pozostawania pracownika w stosunku pracy, w ramach którego powstały prawa własności intelektualnej, lub w ciągu 2 lat od dnia jego ustania. W przypadku doktorantów prawo pierwokupu lub prawo pierwszeństwa można wykonać w czasie trwania studiów, podczas których powstały prawa własności intelektualnej, lub w ciągu 2 lat od dnia ich zakończenia.”.

Art. 19. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 139, poz. 814, z późn. zm.¹⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 7:
  - a) uchyla się pkt 22,
  - b) pkt 23 otrzymuje brzmienie:

„23) nazwa i siedziba uczelni sprawującej opiekę naukowo-dydaktyczną nad kolegium pracowników służb społecznych;”;
- 2) w art. 15 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Dane dziedzinowe w związku z nauką ucznia w kolegium pracowników służb społecznych obejmują;”;
- 3) w art. 33 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przekazuje dane prowadzonych przez tego ministra:
  - a) publicznych placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym,
  - b) publicznych szkół i placówek o charakterze eksperymentalnym,
  - c) publicznych placówek kształcenia ustawicznego o zasięgu ogólnokrajowym,
  - d) zespołów szkół lub placówek oświatowych;”;

---

¹⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 oraz z 2013 r. poz. 827, 829, 1639 i 1650.

4) w art. 42 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dane w związku z nauką ucznia – szkoła albo kolegium pracowników służb społecznych, do którego uczeń uczęszcza;”;

5) w art. 45 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Po przekazaniu przez szkołę lub placówkę oświatową do bazy danych SIO informacji o zakończeniu uczęszczania przez ucznia do przedszkola, oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego, zakończeniu nauki przez ucznia w szkole lub kolegium pracowników służb społecznych, zakończeniu przez ucznia kwalifikacyjnego kursu zawodowego w placówce kształcenia ustawicznego, placówce kształcenia praktycznego lub ośrodku dokształcania i doskonalenia zawodowego albo ustaniu pobytu ucznia w placówce oświatowej, zbiór danych o uczniu w lokalnej bazie danych SIO prowadzonej przez daną szkołę lub placówkę oświatową z dniem przekazania tej informacji staje się nieaktywny i nie może być zmieniany ani uzupełniany.”;

6) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. Przekazywanie do bazy danych SIO danych dziedzinowych ucznia przez przedszkole, szkołę podstawową, w której został zorganizowany oddział przedszkolny, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę lub kolegium pracowników służb społecznych, w których uczeń odpowiednio rozpoczął naukę w ramach kolejnego etapu edukacyjnego albo w ramach danego etapu edukacyjnego w związku ze zmianą odpowiednio przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub kolegium pracowników służb społecznych, następuje po przekazaniu do bazy danych SIO przez odpowiednio przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę lub kolegium pracowników służb społecznych, do których uczeń dotychczas uczęszczał, informacji o dacie zakończenia uczęszczania do przedszkola, oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego lub zakończenia nauki w szkole lub kolegium pracowników służb społecznych.”.

Art. 20. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, z późn. zm.¹⁸⁾) w art. 37 w ust. 2:

- 1) w pkt 1 uchyla się lit. b;
- 2) w pkt 2 uchyla się lit. b.

---

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1519 oraz z 2013 r. poz. 154, 866 i 1650.

Art. 21. 1. Z dniem 1 października 2016 r. likwiduje się kolegia nauczycielskie i nauczycielskie kolegia języków obcych.

2. Na rok szkolny 2014/2015 i 2015/2016 nie prowadzi się rekrutacji słuchaczy do kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych.

3. Słuchacze kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych, którzy rozpoczęli kształcenie przed dniem wejścia w życie ustawy, kontynuują naukę w kolegiach na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 22. 1. Dokumentację zlikwidowanego publicznego kolegium nauczycielskiego i nauczycielskiego kolegium języków obcych przekazuje się organowi, który prowadził to kolegium.

2. Dokumentację przebiegu nauczania zlikwidowanego niepublicznego kolegium nauczycielskiego i nauczycielskiego kolegium języków obcych przekazuje się urzędowi marszałkowskiemu właściwemu ze względu na siedzibę zlikwidowanego kolegium.

Art. 23. 1. Senaty uczelni, w terminie do dnia 31 grudnia 2016 r., dostosują profile i programy kształcenia studiów pierwszego stopnia prowadzonych na kierunkach utworzonych i realizowanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do wymagań określonych w art. 11 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Senaty uczelni, w terminie do dnia 31 grudnia 2017 r., dostosują profile i programy kształcenia studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich prowadzonych na kierunkach utworzonych i realizowanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do wymagań określonych w art. 11 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Rektorzy uczelni informują ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego oraz właściwego ministra nadzorującego uczelnię o dostosowaniu profili i programów kształcenia w terminie miesiąca od dnia podjęcia uchwały przez senat uczelni, nie później jednak niż do dnia:

- 1) 31 stycznia 2017 r. – w przypadku dostosowania profili i programów kształcenia, o którym mowa w ust. 1;
- 2) 31 stycznia 2018 r. – w przypadku dostosowania profili i programów kształcenia, o którym mowa w ust. 2.

4. W przypadku niedostosowania profili i programów kształcenia w terminach, o których mowa w ust. 1 i 2:

- 1) uczelnia nie przeprowadza rekrutacji na dany kierunek, poziom i profil kształcenia;
- 2) uprawnienie podstawowej jednostki organizacyjnej do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia wygasa z dniem zakończenia ostatniego cyklu kształcenia rozpoczętego przed upływem terminu określonego na dostosowanie w ust. 1 lub 2.

5. Studenci, którzy rozpoczęli studia przed dostosowaniem profili i programów kształcenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, studiują według dotychczasowych programów kształcenia do końca okresu studiów przewidzianego w programie i planie studiów.

Art. 24. Studia podyplomowe rozpoczęte przed dniem 1 października 2014 r. są prowadzone według dotychczasowych programów kształcenia do czasu ich zakończenia.

Art. 25. Z dniem 30 września 2015 r. wygasają uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, jeżeli po dniu 30 września 2011 r. uczelnia nie przeprowadziła rekrutacji na ten kierunek studiów.

Art. 26. 1. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, prowadzonych w sprawach, o których mowa w art. 11b ust. 1–3a oraz art. 11c ust. 1–6 ustawy, o której mowa w art. 1, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. W sprawach, w których wydano decyzję na podstawie art. 11b ust. 1–3a oraz art. 11c ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1, stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Wejście w życie niniejszej ustawy nie wpływa na bieg terminów wynikających z decyzji, o których mowa w zdaniu pierwszym.

Art. 27. 1. Monitoringiem, o którym mowa w art. 13b ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są objęci absolwenci, którzy ukończyli studia nie wcześniej niż w roku 2014.

2. W roku 2014 dane absolwentów, o których mowa w art. 13b ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zostaną przekazane Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w terminie do dnia 15 października.

Art. 28. 1. Założyciel uczelni niepublicznej, w której w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie prowadzi się kształcenia studentów, jest obowiązany do otwarcia likwidacji w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do likwidacji uczelni niepublicznych otwartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepis art. 27 ust. 6a ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 29. 1. Do jednostek, którym nadano status KNOW przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyłączeniem przepisów dotyczących raportu końcowego i końcowego sprawozdania finansowego oraz możliwości przedłużenia dofinansowania na kolejny okres pięciu lat.

2. Jednostki, którym nadano status KNOW przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, składają raport końcowy, o którym mowa w art. 84b ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Jednostkom, którym nadano status KNOW przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może przedłużyć ten status, jeżeli spełniają one warunki określone w art. 84a ust. 2–5 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. Jednostki, którym nadano status KNOW w roku 2012, otrzymują dofinansowanie z dotacji na zadania projakościowe przez okres pięciu kolejnych lat budżetowych, włącznie z rokiem nadania statusu.

Art. 30. Do umów w sprawie warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepis art. 160a ust. 7 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 31. Przepisu art. 167a ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do prac dyplomowych studentów, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy studiowali na ostatnim roku studiów.

Art. 32. Rektorzy uczelni w terminie do dnia 31 grudnia 2016 r. są obowiązani wprowadzić do ogólnopolskiego repozytorium pisemnych prac dyplomowych dane dotyczące prac dyplomowych, których obrona zakończona pozytywnym wynikiem odbyła się po dniu 30 września 2009 r.

Art. 33. Centralny wykaz nauczycieli akademickich i pracowników naukowych, o którym mowa w art. 129a ustawy, o której mowa w art. 1, staje się ogólnopolskim wykazem

nauczycieli akademickich i pracowników naukowych, o którym mowa w art. 129a ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 34. 1. Rektorzy uczelni, dyrektorzy instytutów naukowych i pomocniczych jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk, dyrektorzy instytutów badawczych, dyrektorzy państwowych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości, prowadzących działalność naukową i badawczo-rozwojową, dyrektor Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego oraz dyrektorzy międzynarodowych instytutów naukowych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, utworzonych na podstawie odrębnych przepisów, w terminie do dnia 31 grudnia 2014 r., są obowiązani uzupełnić dane w ogólnopolskim wykazie, o którym mowa w art. 129a ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w zakresie dotyczącym kierowanych przez nich jednostek.

2. Rektorzy uczelni oraz rektorzy uczelni prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe, otrzymujących dotacje i inne środki z budżetu państwa, w terminie do dnia 31 grudnia 2014 r. są obowiązani uzupełnić dane w ogólnopolskim wykazie, o którym mowa w art. 170c ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w zakresie dotyczącym kierowanych przez nich uczelni.

3. Rektorzy uczelni, dyrektorzy instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk, dyrektorzy instytutów badawczych, dyrektor Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego oraz dyrektorzy międzynarodowych instytutów naukowych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, utworzonych na podstawie odrębnych przepisów, w terminie do dnia 31 grudnia 2014 r. są obowiązani wprowadzić dane do ogólnopolskiego wykazu, o którym mowa w art. 201a ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w zakresie dotyczącym kierowanych przez nich jednostek.

Art. 35. 1. Podmioty wymienione w art. 129a ust. 3, art. 170c ust. 2a i art. 201a ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do dnia 18 stycznia 2017 r. przekazują, z zastrzeżeniem ust. 2, dane określone w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 591 oraz z 2013 r. poz. 2) na zasadach dotychczasowych.

2. Dane o przychodach, kosztach i wyniku finansowym szkół wyższych będą przekazywane na zasadach dotychczasowych.

Art. 36. 1. Polska Komisja Akredytacyjna powołana na podstawie przepisów dotychczasowych pełni swoją funkcję do końca kadencji, na którą została powołana.

2. Polska Komisja Akredytacyjna przedłoży ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego do zatwierdzenia statut dostosowany do przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 37. 1. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przewodniczący Polskiej Komisji Akredytacyjnej ogłosi konkurs, o którym mowa w art. 53 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do czasu powołania dyrektora Biura Polskiej Komisji Akredytacyjnej wyłonionego w drodze konkursu, o którym mowa w ust. 1, obowiązki dyrektora Biura pełni dyrektor Biura powołany na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 38. 1. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, działająca na podstawie przepisów dotychczasowych, staje się, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich, o której mowa w art. 54 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, działająca na podstawie przepisów dotychczasowych, staje się, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, Konferencją Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, o której mowa w art. 54 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Konferencje rektorów, o których mowa w ust. 1 i 2, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, są obowiązane uchwalić statuty odpowiadające przepisom ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 39. Senaty uczelni publicznych oraz założyciele uczelni niepublicznych albo uprawnione organy uczelni niepublicznych dostosują statuty do wymagań określonych w ustawie, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 40. Konwenty uczelni publicznych pełnią swoje funkcje do końca kadencji, na którą zostały wybrane.

Art. 41. 1. Organy jednoosobowe pełnią swoje funkcje do końca kadencji, na którą zostały wybrane albo powołane.

2. Organy kolegialne uczelni pełnią swoje funkcje do końca kadencji, na którą zostały wybrane.

Art. 42. Senaty uczelni są obowiązane, w terminie do dnia 30 czerwca 2014 r., podjąć uchwały w sprawach, o których mowa w art. 170f ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 43. W terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy uczelnie dostosują formę prawną akademickich inkubatorów przedsiębiorczości oraz centrów transferu technologii utworzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do wymogów określonych odpowiednio w art. 86 ust. 3 pkt 2 lub 5 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 44. W terminie 3 miesięcy od dnia wejście w życie niniejszej ustawy:

- 1) senat, a w przypadku uczelni niepublicznej – organ wskazany w statucie, uchwali regulaminy, o których mowa w art. 86c ust. 1 i w art. 86i ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) rada naukowa instytutu badawczego uchwali regulamin, o którym mowa w art. 43a ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 3) rada naukowa instytutu Polskiej Akademii Nauk uchwali regulamin, o którym mowa w art. 94b ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 45. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowania w sprawach:

- 1) dotyczących:
  - a) pozwoleń na utworzenie uczelni niepublicznych, niezapiniowanych przez Polską Komisję Akredytacyjną,
  - b) uprawnień do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia niezapiniowanych przez Polską Komisję Akredytacyjną– są prowadzone na zasadach i w trybie określonych w ustawie, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) dotyczących:
  - a) pozwoleń na utworzenie uczelni niepublicznych, zapiniowanych przez Polską Komisję Akredytacyjną,

- b) uprawnień do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia zaopiniowanych przez Polską Komisję Akredytacyjną – są prowadzone na zasadach i w trybie określonych w przepisach dotychczasowych;
- 3) w których nie została wydana decyzja w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy, są prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 46. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowania w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich są prowadzone do czasu ich zakończenia na podstawie przepisów dotychczasowych, przez komisje dyscyplinarne, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy prowadziły postępowanie.

Art. 47. 1. Kadencja rzeczników dyscyplinarnych powołanych na podstawie art. 145 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, kończy się z dniem 31 grudnia 2014 r.

2. Kadencja rzeczników dyscyplinarnych, o których mowa w art. 145 ust. 1a ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, rozpoczyna się z dniem 1 stycznia 2015 r.

Art. 48. 1. Urlopy dla celów naukowych i urlopy dla poratowania zdrowia udzielone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są wykorzystywane na zasadach i w wymiarze ustalonych na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowania w sprawach dotyczących udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla celów naukowych i urlopu dla poratowania zdrowia są prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 49. 1. Przepisy:

- 1) art. 86d–86g ustawy, o której mowa w art. 1,
  - 2) art. 94a, art. 94c i art. 94d ustawy, o której mowa w art. 18
- w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do praw własności do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych będących wynalazkiem, wzorem użytkowym, wzorem przemysłowym lub topografią układu scalonego, wyhodowaną albo odkrytą i wyprowadzoną odmianą rośliny oraz do utworów lub do informacji związanych z tymi wynikami, w szczególności know-how, powstałych po wejściu w życie niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do umów dotyczących praw własności intelektualnej, o których mowa w ust. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 50. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przewody doktorskie, przewody habilitacyjne, postępowania habilitacyjne, postępowania o nadanie tytułu profesora są prowadzone zgodnie z przepisami, na podstawie których zostały wszczęte.

Art. 51. Kwalifikacje I lub II stopnia uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 8, stają się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odpowiednio stopniami doktora sztuki lub doktora habilitowanego sztuki.

Art. 52. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 8 ust. 6, art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1, 2 i 5, art. 9 ust. 3 pkt 3 i 4, art. 15 ust. 3, art. 149 ust. 3, art. 162, art. 187 oraz art. 201 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 8 ust. 6, art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1, 2 i 5, art. 9 ust. 3 pkt 3 i 4, art. 15 ust. 3, art. 149 ust. 3, art. 162, art. 187 oraz art. 201 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 2) art. 31 ustawy, o której mowa w art. 8, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 31 ustawy, o której mowa w art. 8, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą

– nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 53. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 104, art. 1 pkt 113, art. 17 pkt 2 oraz art. 18 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2014 r.;
- 2) art. 1 pkt 5, 16, 93, 101, 103, 105 lit. a, pkt 106, 110, 111 oraz art. 8 pkt 11 w zakresie dotyczącym art. 31b i art. 31d, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2014 r.;
- 3) art. 1 pkt 60–64 i pkt 67–69, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.;
- 4) art. 2–4, art. 6, art. 9–13, art. 19, art. 20 i art. 22, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2016 r.

UZASADNIENIE

W aktualnym stanie prawnym kwestie związane z systemem szkolnictwa wyższego są uregulowane w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) oraz ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.). Projekt ustawy został opracowany na podstawie „Założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw”, przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 21 maja 2013 r., zwanych dalej „Załoženiami”.

Celem proponowanej regulacji jest przede wszystkim:

- 1) ułatwienie dostępu do studiów wyższych osobom dojrzałym w ramach uczenia się przez całe życie;
- 2) zapewnienie lepszej jakości kształcenia przy uwzględnieniu autonomii programowej uczelni;
- 3) dostosowanie funkcjonowania uczelni do skutków niżu demograficznego;
- 4) doprecyzowanie niektórych rozwiązań w oparciu o doświadczenia z wdrażania nowelizacji ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym przeprowadzonej w 2011 r.

Zmieniające się potrzeby rynku pracy wymagają stałego dostosowywania do nich kompetencji i kwalifikacji pracowników. Ułatwienie dostępu do studiów wyższych osobom dojrzałym, w ramach procesu uczenia się przez całe życie, ma na celu umożliwienie im ukończenia studiów w specjalnym trybie uwzględniającym wcześniej uzyskaną wiedzę, umiejętności i kompetencje.

Ułatwiony zostanie zatem dostęp do szkolnictwa wyższego osobom posiadającym kilkuletnie doświadczenie zawodowe i świadectwo dojrzałości. Zapewni to nowy system potwierdzania posiadanych przez nich kompetencji zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego, a więc np. uzyskanych w procesie samodoskonalenia, wykonywania pracy zawodowej, uczestnictwa w kursach i szkoleniach, wolontariatu, a także kształcenia w kolegiach funkcjonujących w systemie oświaty. Projekt zmiany wychodzi naprzeciw potrzebom rynku pracy, który oczekuje wykwalifikowanych i dobrze przygotowanych kadr oraz potrzebom osób, które zdobyły doświadczenie zawodowe poza systemem edukacji formalnej i nie muszą realizować pełnych programów kształcenia. W stosunku do przyjętych Założeń, w projekcie ustawy

rozszerzony został zakres osób, które będą mogły skorzystać z tego systemu. Obecnie przewiduje się, że o potwierdzenie efektów uczenia się i tym samym o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie, będą mogły ubiegać się osoby posiadające świadectwo dojrzałości i co najmniej pięcioletnie doświadczenie zawodowe zdobyte zarówno przed, jak i po maturze.

Niż demograficzny powoduje, że uczelnie silnie konkurują o studentów. Rosnąca liczba studentów na tzw. kierunkach masowych często prowadzi do obniżania jakości nauczania i wywołuje zjawisko tzw. „równania w dół”. Proponowane zmiany mają na celu przede wszystkim wzmocnienie mechanizmów konkurowania uczelni w oparciu o jakość kształcenia, a także zróżnicowanie wymogów stawianych różnym typom uczelni. Stanowiące kontynuację reformy szkolnictwa wyższego z 2011 r. nowe mechanizmy, powinny doprowadzić do wyraźnego odróżnienia zadań uczelni akademickich zobowiązanych do prowadzenia badań naukowych i rozliczanych z ich realizacji od zadań uczelni zawodowych.

Zostanie to osiągnięte przez wyspecjalizowanie się uczelni zawodowych w kształceniu na kierunkach praktycznych rozwijających praktyczne umiejętności studentów, a także poprzez przeprofilowanie uczelni akademickich w uczelnie, w których kształcenie powiązane będzie z realizowanymi w uczelni badaniami naukowymi oraz włączeniem w nie studentów.

W ten sposób system szkolnictwa wyższego składać się będzie w przyszłości z dwóch podstawowych typów uczelni: uczelni, kształcących przede wszystkim na profilu praktycznym, przygotowujących absolwentów do potrzeb rynku pracy, oraz uczelni, koncentrujących się na ogólnoakademickich programach kształcenia.

Realizacji celów określonych w projekcie będą służyć także nowe warunki realizacji kształcenia interdyscyplinarnego, włączenie prac dyplomowych do ogólnopolskiego repozytorium wykorzystywanego przez uczelnie w programach antyplagiatowych, zmiany umożliwiające lepszą ocenę efektów kształcenia oraz usprawniające tryb postępowania w sprawach uruchamiania i zawieszania kierunków studiów w uczelniach publicznych i niepublicznych oraz likwidacji uczelni niepublicznych.

W celu ochrony uczelni niepublicznych, zapewniających wysoką jakość kształcenia i rzetelnie stosujących prawo przed negatywnymi skutkami niżu demograficznego, a także w celu ochrony praw studentów i kandydatów na studia zapewniony zostanie skuteczny dostęp do informacji o uczelniach, które nie przestrzegają prawa oraz

o kierunkach studiów, które otrzymały negatywną ocenę Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Projekt ustawy przewiduje też inne zmiany wzmacniające ochronę praw studentów.

Jedną z bolączek polskiej gospodarki jest niezadowalający poziom wykorzystywania w praktyce przez przedsiębiorstwa wyników badań naukowych, czego skutkiem jest niska innowacyjność polskich przedsiębiorstw. Projektowana ustawa, poprzez zagwarantowanie naukowcom praw własności intelektualnej, wprowadza znaczący impuls do aktywnych działań w zakresie komercjalizacji wyników prowadzonych przez nich badań.

Dalsze zmiany, np. doprecyzowanie regulacji dotyczących dotacji projakościowej, warunków tworzenia spółek celowych przez uczelnie, dokonywania zmian nazw uczelni publicznych w drodze rozporządzenia, mają służyć poprawie efektów działań organów uczelni i organów zarządzających systemem szkolnictwa wyższego.

1. Ułatwienie dostępu do studiów wyższych osobom dojrzałym poprzez wprowadzenie systemu potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego

Jednym z kluczowych problemów polskiego rynku pracy jest niedopasowanie kompetencji absolwentów do zmieniających się potrzeb społeczno-gospodarczych. W Polsce dominuje model uczenia się do 25. roku życia. W efekcie obserwuje się pogłębiające niedopasowanie kwalifikacji pracowników, zwłaszcza starszych, do potrzeb rynku pracy, co odbija się na ogólnym wskaźniku niskiego poziomu zatrudnienia. Potwierdzają to wyniki raportu „2010 Update of the European Inventory on Validation of Non-formal and Informal Learning”, które pod względem stopnia wdrożenia systemów zaliczania kwalifikacji nieformalnych w procesie uczenia się przez całe życie, dzielą kraje członkowskie na cztery grupy. Polska znajduje się w grupie państw najmniej zaawansowanych we wdrażaniu tych systemów. Zaproponowane rozwiązania mają na celu zbliżenie sposobów zdobywania wykształcenia do modeli istniejących w krajach o najwyższym poziomie aktywności zawodowej (m.in. kraje skandynawskie), zapewniających możliwości przechodzenia ze świata pracy do świata edukacji (i na odwrót), i uzupełniania kwalifikacji w miarę potrzeb w wieku dorosłym.

Istotą potwierdzania efektów uczenia się będzie ich weryfikacja w oparciu o efekty określone w programie kształcenia dla danego kierunku studiów. Oznacza to, że przyjmująca uczelnia sprawdzać będzie faktyczne umiejętności i kompetencje, a nie

przedłożone dokumenty (certyfikaty, świadectwa, zaświadczenia o wolontariacie itd.). Osoby, którym potwierdzono efekty uczenia się, będą włączane do regularnego trybu studiów jako pełnoprawni studenci. Weryfikacja efektów uczenia się innego niż formalne będzie lustrzanym odbiciem weryfikacji efektów, jakiej poddawani są studenci w toku studiów na określonym kierunku.

Uczelnia, wydając dyplom, będzie potwierdzała realizację przez absolwenta wszystkich zakładanych w programie kształcenia efektów nie tylko w zakresie wiedzy, ale także w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych. W związku z powyższym istnieje konieczność odbycia przez studenta części studiów, co da uczelni możliwość pogłębienia umiejętności możliwych do zdobycia w relacji mistrz-uczeń oraz dalszej weryfikacji umiejętności studenta na kolejnych etapach kształcenia.

Dzięki proponowanemu rozwiązaniu osoba przyjęta na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się będzie mogła uczestniczyć w mniejszej liczbie zajęć, a tym samym skrócić czas odbywanych studiów lub zmniejszyć ich intensywność. Może ją to zachęcić do podjęcia studiów lub ułatwić ich godzenie z życiem zawodowym czy osobistym. Pozwoli również na osiągnięcie satysfakcji z pracy włożonej w podnoszenie kompetencji poza systemem kształcenia formalnego.

Wprowadzana regulacja powinna przyczynić się do zwiększenia uczestnictwa w kształceniu formalnym osób powyżej 25. roku życia oraz lepszego dostosowania kompetencji i kwalifikacji pracowników do potrzeb rynku pracy.

Projekt reguluje:

- wymagania stawiane osobom, które zamierzają skorzystać z instytucji potwierdzania efektów uczenia się, przyznając to prawo osobom posiadającym świadectwo dojrzałości i 5 lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie albo tytuł zawodowy licencjata (inżyniera lub inny równorzędny) i 3 lata doświadczenia po ukończeniu studiów pierwszego stopnia – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia. W przypadku posiadania tytułu zawodowego magistra wystarczające byłoby dwuletnie doświadczenie zawodowe. Wymóg posiadania doświadczenia zawodowego nie dotyczyłby absolwentów kolegów, funkcjonujących w systemie oświaty;
- wymagania stawiane uczelniom, uznając, iż prawo to powinny otrzymać tylko te podstawowe jednostki organizacyjne uczelni, które posiadają przynajmniej

pozytywną ocenę programową Polskiej Komisji Akredytacyjnej na określonym kierunku i poziomie kształcenia lub w przypadku nieprzeprowadzenia jeszcze oceny – jednostki, które posiadają uprawnienia do nadawania stopnia doktora w zakresie obszaru kształcenia i dziedziny, do których jest przyporządkowany kierunek studiów;

- uprawnienie senatu uczelni do określenia procedur, w związku z potwierdzaniem efektów uczenia się, a także zasady dotyczące opłat za potwierdzanie przez uczelnię efektów uczenia się.

Nowe regulacje nie przewidują prowadzenia studiów eksternistycznych. W celu zagwarantowania odpowiedniego poziomu kształcenia osoba ubiegająca się o potwierdzenie efektów uczenia się nie będzie mogła w ten sposób uzyskać więcej niż 50% puli punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia, w tym efektów kształcenia dla tego kierunku. Ogólna liczba osób, które uzyskały takie potwierdzenie, na danym kierunku studiów i poziomie kształcenia, nie będzie mogła przekroczyć 20% ogólnej liczby studentów na tym kierunku, poziomie i profilu. Zasada ta ma zapewnić włączenie studentów w realizowany już tok studiów i realizowany program kształcenia oraz zapobiec tworzeniu odrębnych grup, czy też wyspecjalizowaniu się uczelni w kształceniu wyłącznie w skróconym trybie. System potwierdzania efektów uczenia się i jego jakość będzie podlegać ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Z procedury potwierdzania efektów uczenia się będą wyłączone kierunki, dla których zgodnie z przepisami UE zostały określone standardy kształcenia.

2. Zapewnienie lepszej jakości kształcenia

Nowe rozwiązania mają przeciwdziałać dominującemu w uczelniach zawodowych, trendowi kształcenia na kierunkach studiów o profilu ogólnoakademickim, w szczególności na kierunkach tzw. „masowych”. Ponieważ w uczelniach tych (publicznych i niepublicznych) studenci mają ograniczony dostęp do wysoko wyspecjalizowanej kadry naukowej (niższe wymagania dotyczące minimum kadrowego), a zajęcia dydaktyczne często odbywają się w dużych grupach wykładowych powoduje to zanikanie relacji „mistrz-uczeń”, a tym samym obniżanie jakości kształcenia. Masowe kształcenie studentów na kierunkach ogólnoakademickich powoduje też, że kwalifikacje i kompetencje ich absolwentów nie odpowiadają oczekiwaniom pracodawców, co z kolei wpływa na poziom bezrobocia wśród tych absolwentów.

Nowa regulacja wprowadza zasadę, że tylko ta podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, która posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego lub doktora będzie mogła prowadzić kształcenie na kierunkach o profilu ogólnoakademickim – w ramach obszarów kształcenia oraz dziedzin odpowiadających uprawnieniom do nadawania tych stopni, a także będzie mogła prowadzić kształcenie na kierunkach studiów o profilu praktycznym. Natomiast jednostka organizacyjna nieposiadająca uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego i doktora w obszarze kształcenia i dziedziny, do których jest przyporządkowany kierunek, będzie zobowiązana do prowadzenia studiów na kierunkach o profilu praktycznym. Regulacja dotycząca uprawnień podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni do nadawania stopni naukowych w obszarze kształcenia i dziedziny, do których jest przyporządkowany kierunek, jest doprecyzowaniem dotychczas obowiązujących przepisów. Ponad połowa programu studiów określonego liczbą punktów ECTS, na kierunku studiów o profilu praktycznym obejmować będzie zajęcia praktyczne kształtujące kompetencje społeczne i umiejętności praktyczne, w tym umiejętności uzyskiwane na zajęciach warsztatowych, które będą prowadzone przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów. Natomiast zajęcia na kierunku studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim byłyby powiązane z realizowanymi w uczelni badaniami. Ponad połowa programu studiów określonego w punktach ECTS na takim kierunku obejmować będzie zajęcia służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy.

W przypadku nieposiadania przez podstawową jednostkę organizacyjną uprawnień do nadawania stopnia naukowego w obszarze kształcenia i dziedziny, do których przyporządkowano kierunek studiów, uruchomienie studiów pierwszego lub drugiego stopnia na kierunku o profilu ogólnoakademickim będzie również możliwe po zdobyciu doświadczenia w tym zakresie, rozpoczęciu prowadzenia badań naukowych i uzyskaniu co najmniej pozytywnej oceny jakości kształcenia wydanej przez Polską Komisję Akredytacyjną na prowadzonym kierunku studiów odpowiednio pierwszego lub drugiego stopnia o profilu praktycznym (nie wcześniej niż po zakończeniu cyklu kształcenia). Ponadto, podstawowa jednostka organizacyjna ubiegająca się o uruchomienie ogólnoakademickiego profilu kształcenia na kierunku studiów pierwszego i drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich powinna zatrudnić

w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej ośmiu nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, lub uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego nabyte na podstawie art. 21a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, dla których uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy, reprezentujących dziedzinę nauki lub sztuki, związaną z danym kierunkiem studiów. Natomiast warunki dotyczące minimum kadrowego w tym zakresie pozostaną bez zmian.

Zmiany w zakresie minimum kadrowego studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym mają na celu stworzenie dogodnych warunków do prowadzenia takich studiów. Umożliwią one zastąpienie samodzielnego nauczyciela akademickiego dwoma nauczycielami posiadającymi stopień naukowy doktora oraz znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Nauczyciela posiadającego stopień naukowy doktora można będzie zastąpić dwoma osobami z tytułem zawodowym magistra, oraz posiadającymi znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów. W obydwu przypadkach zmiany te nie mogą przekroczyć 50% liczby osób zaliczanych do minimum kadrowego. Obecnie taka możliwość istnieje tylko na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Dla podstawowych jednostek organizacyjnych realizujących studia na określonych kierunkach, poziomach i profilach w dniu wejścia w życie ustawy zostanie wprowadzony okres na dostosowanie się do nowych rozwiązań. Zgodnie z art. 23 projektu ustawy senaty uczelni będą obowiązane dostosować profile i programy kształcenia do wymagań określonych w art. 11 znowelizowanej ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, w przypadku studiów pierwszego stopnia – w terminie do dnia 31 grudnia 2016 r., a w przypadku – studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich – w terminie do dnia 31 grudnia 2017 r. W przypadku niedostosowania profili i programów kształcenia w tych terminach, uczelnia nie będzie mogła przeprowadzać rekrutacji na dany kierunek, poziom i profil kształcenia, a uprawnienie podstawowej jednostki organizacyjnej do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia wygaśnie z dniem zakończenia ostatniego cyklu kształcenia rozpoczętego przed upływem terminu na dostosowanie.

Nowe przepisy będą nakładały obowiązek organizowania co najmniej trzymiesięcznych praktyk zawodowych na kierunkach studiów o profilu praktycznym. Obecnie praktyki

są nieobowiązkowe zarówno na profilu praktycznym, jak i ogólnoakademickim. Większość uczelni prowadzi praktyki na kierunku studiów o profilu praktycznym, jednak trwają one z reguły 1 do 2 miesięcy. Proponowana zmiana uwzględnia sygnały pracodawców, zgodnie z którymi praktyki w takim wymiarze są zbyt krótkie i studenci nie osiągają zakładanych praktycznych umiejętności.

Proponuje się ponadto wprowadzenie przepisów umożliwiających naprzemienne kształcenie w uczelni i odbywanie praktyk.

Przewiduje się także, z uwagi na konieczność dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy, zmianę przepisów dotyczących konwentu publicznych uczelni zawodowych, ustalając liczbę przedstawicieli pracodawców wchodzących w jego skład. Uprawnienia Ministra Obrony Narodowej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych w zakresie określania składu konwentu pozostaną bez zmian.

W publicznej uczelni zawodowej opis efektów kształcenia określa senat, po zasięgnięciu opinii konwentu.

Biorąc pod uwagę, że jakość kształcenia ma zasadniczy wpływ na powodzenie absolwentów na rynku pracy oraz na poziom konkurencyjności polskiego szkolnictwa wyższego w skali międzynarodowej, w niniejszym projekcie proponuje się dodatkowo:

1) zmiany rozszerzające możliwości kształcenia interdyscyplinarnego i umożliwiające nadawanie stopni naukowych przez dwie lub więcej jednostki organizacyjne

Krokiem w stronę unowocześnienia i uatrakcyjnienia oferty kształcenia jest umożliwienie prowadzenia wspólnych studiów interdyscyplinarnych nie tylko przez podstawowe jednostki organizacyjne tej samej uczelni, ale też jednostki różnych uczelni publicznych lub niepublicznych. Uczelnie te w umowie powinny określić zasady finansowania i rozliczenia kosztów prowadzenia wspólnych studiów interdyscyplinarnych, a także sposób ich prowadzenia i organizację. Uprawnienia do prowadzenia takich studiów przysługiwać będą wyłącznie tym podstawowym jednostkom organizacyjnym uczelni, które posiadają uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, każda w ramach innej dyscypliny naukowej lub artystycznej odpowiadającej kierunkowi studiów interdyscyplinarnych. Jednostki te będą mogły tworzyć wspólne minimum kadrowe dla wspólnie prowadzonego kierunku studiów. Regulacja ma bowiem na celu stworzenie możliwości łączenia odmiennych dyscyplin naukowych, np. informatyki, biotechnologii, mechatroniki i medycyny, na jednym kierunku studiów.

Dookreślone zostaną również warunki prowadzenia środowiskowych studiów doktoranckich. Do ich prowadzenia będą upoważnione tylko jednostki, z których każda posiadać będzie uprawnienia do prowadzenia studiów doktoranckich.

Projekt ustawy wprowadza też rozwiązania ułatwiające przygotowywanie interdyscyplinarnych rozpraw doktorskich. W przypadku takich rozpraw będzie można powołać drugiego promotora, a nie – jak dotychczas – kopromotora tylko w ramach współpracy międzynarodowej.

Proponuje się również stworzenie możliwości przeprowadzania wspólnego przewodu doktorskiego, w ramach którego będzie przygotowywana interdyscyplinarna rozprawa doktorska. Dyplom będzie wydawany w jednej dziedzinie w zakresie dyscypliny wiodącej, w którą osoba ubiegająca się o stopień doktora wniosła największy wkład naukowy. Wspólne przewody doktorskie prowadzą, na podstawie porozumienia, rady jednostek organizacyjnych szkół wyższych lub innych jednostek organizacyjnych, w tym także zagranicznych, jeżeli posiadają uprawnienia do nadawania stopnia doktora w zakresie dyscyplin, w których prowadzony jest przewód doktorski. Do przeprowadzenia przewodu doktorskiego rady jednostek organizacyjnych¹⁾ powołają wspólną komisję. Komisja będzie miała uprawnienia w przedmiocie przyjęcia rozprawy doktorskiej i dopuszczenia jej do publicznej obrony oraz przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej. Uchwały w sprawie nadania stopnia doktora oraz wydanie dyplomu będą w kompetencji rad jednostek organizacyjnych. Zakłada się, że jednostki przeprowadzające taki przewód będą mogły wydać osobie, której nadano stopień doktora w zakresie dyscypliny, w której przeprowadzony został przewód doktorski, wspólny dyplom albo dyplom będzie mogła wydać jednostka wskazana w porozumieniu. Ponadto, jednostki przeprowadzające wspólny przewód doktorski, w ramach którego przygotowywana jest interdyscyplinarna rozprawa doktorska, będą mogły wydać osobie, której nadano stopień doktora wspólny dyplom w zakresie dyscypliny wiodącej, w którą osoba ta wniosła największy wkład naukowy albo dyplom będzie mogła wydać jednostka wskazana w porozumieniu posiadająca uprawnienie do nadawania stopnia doktora w zakresie tej dyscypliny;

---

¹⁾ Jednostka organizacyjna – wydział, inna jednostka organizacyjna szkoły wyższej, instytut naukowy Polskiej Akademii Nauk, instytut badawczy albo międzynarodowy instytut naukowy utworzony na podstawie odrębnych przepisów, działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2) zmiany umożliwiające lepszą ocenę efektów kształcenia

Proponuje się wprowadzenie definicji pracy dyplomowej. Obejmie ona nie tylko prace pisemne, ale także opublikowany artykuł, prace projektowe (w tym projekt i wykonanie programu lub systemu komputerowego), konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne. Zakłada się uzupełnienie katalogu wymagań niezbędnych do ukończenia studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich o obowiązek złożenia pracy dyplomowej. Ograniczenie tych wymagań do egzaminu dyplomowego może okazać się niewystarczające do zweryfikowania poziomu wiedzy i umiejętności absolwenta.

Na uczelni zostanie nałożony obowiązek sprawdzania prac dyplomowych przed ich obroną z wykorzystaniem programów antyplagiatowych i ogólnopolskiego repozytorium pisemnych prac dyplomowych. Przyczyni się to do ograniczenia nierzetelności w ich przygotowywaniu. Uczelnia jest obowiązana do niezwłocznego przekazania pracy dyplomowej po pozytywnym zakończeniu obrony do ogólnopolskiego repozytorium pisemnych prac dyplomowych. Włączenie prac dyplomowych do ogólnopolskiego repozytorium poszerzy możliwości dokonywania porównań zarówno przez promotora, jak też przez PKA. Rektorzy uczelni w terminie do dnia 31 grudnia 2016 r. będą obowiązani wprowadzić do ogólnopolskiego repozytorium pisemnych prac dyplomowych dane dotyczące prac dyplomowych, których obrona zakończona pozytywnym wynikiem odbyła się po dniu 30 września 2009 r.

Zapewnieniu jakości kształcenia ma służyć również doprecyzowana regulacja określająca warunki podziału podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, wprowadzająca zakaz przenoszenia uprawnień poza siedzibę uczelni na nowo utworzone jednostki zamiejscowe. Ma ona na celu zapewnienie odpowiednich warunków do prowadzenia kierunku, w tym w szczególności w zakresie bazy materialnej i minimum kadrowego, oraz uniemożliwienie korzystania z jednego uprawnienia do kierunku w więcej niż jednym miejscu. Uruchomienie kierunku studiów w nowo powstałej jednostce zamiejscowej będzie każdorazowo wymagało opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Podniesieniu jakości kształcenia na studiach drugiego stopnia służyć ma również umożliwienie zwiększenia maksymalnej liczby semestrów kształcenia z 4 do 5, w zależności od uzasadnionych potrzeb.

3) usprawnienie trybu postępowania w sprawach uruchamiania i zawieszania kierunków studiów uczelni publicznych i niepublicznych oraz likwidacji uczelni niepublicznych.

Skutki niżu demograficznego powodują znaczne zwiększenie liczby zawieszanych kierunków studiów oraz procesów konsolidacji i likwidacji uczelni niepublicznych. Nowe kierunki uruchamiane są nieraz z naruszeniem zasad minimum kadrowego, nieprzestrzeganiem innych określonych w ustawie przepisów, brakiem dostosowania wewnętrznych uregulowań i procedur do przepisów ustawy i wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych, a nawet zdarzają się przypadki prowadzenia kształcenia bez wymaganych uprawnień.

Stąd też proponuje się usprawnienie trybu zawieszania i cofania uprawnień do prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, uszczegółowienie przesłanek i terminu likwidacji uczelni niepublicznych, uregulowanie konsekwencji prawnych niezrealizowania przez uczelnie zaleceń i wniosków sporządzonych w wyniku kontroli dokonanej przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, uszczegółowienie trybu postępowania w ramach czynności nadzorczych w przypadku powstania nieprawidłowości.

W celu ochrony jakości kształcenia wprowadzono rozwiązania wychodzące poza zakres przewidziany w Założeniach. Zakłada się bowiem wyeliminowanie sytuacji, w której uczelnia kształci, nie spełniając wymaganych warunków prowadzenia studiów wyższych, w tym minimum kadrowego, tylko dlatego, że zawiadamia o tym ministra.

W przypadku zaprzestania przez jednostkę spełniania warunków do prowadzenia studiów lub dokonania negatywnej oceny jakości kształcenia przez Polską Komisję Akredytacyjną, minister będzie mógł zawiesić albo cofnąć uprawnienie podstawowej jednostce organizacyjnej do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia (a nie, jak obecnie, musiał). Wychodząc poza Założenia, dokonano zmian w zakresie „związania” ministra opiniami PKA w przypadku podejmowania przez niego decyzji dotyczących zawieszania lub cofania uprawnień do prowadzenia kierunków studiów (art. 11b ust. 2 i 3) w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 lipca 2013 r. (SK 61/12W).

Proponuje się wprowadzenie zasady, iż wszczęcie postępowania w sprawie przywrócenia zawieszonych uprawnień do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, następuje na wniosek uczelni, złożony do

ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. W przypadku niezłożenia przez uczelnię wniosku przed upływem dwunastu miesięcy od dnia doręczenia decyzji o zawieszeniu uprawnienia, wygasa ono z upływem ostatniego dnia tego terminu.

W przypadku cofnięcia albo wygaśnięcia uprawnienia do prowadzenia studiów na danym kierunku z wnioskiem o przyznanie podstawowej jednostce organizacyjnej nieposiadającej uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego, uprawnienia do prowadzenia studiów na tym samym kierunku uczelnia będzie mogła wystąpić po upływie dwudziestu czterech miesięcy od dnia wygaśnięcia uprawnienia albo doręczenia decyzji o cofnięciu uprawnienia. Natomiast, jeżeli cofnięcie lub wygaśnięcie uprawnienia do prowadzenia kształcenia na kierunku dotyczy podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni posiadającej uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego, uczelnia będzie mogła utworzyć w tej jednostce ten sam kierunek studiów po upływie dwudziestu czterech miesięcy od dnia wygaśnięcia uprawnienia albo doręczenia decyzji o cofnięciu uprawnienia.

W przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o cofnięciu albo zawieszeniu podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni nieposiadającej uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego uprawnienia do prowadzenia studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, z wnioskiem o przyznanie tej jednostce uprawnienia do prowadzenia studiów na innym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, uczelnia może wystąpić po upływie dwunastu miesięcy od dnia doręczenia decyzji o cofnięciu albo zawieszeniu uprawnienia. W analogicznej sytuacji dotyczącej podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni posiadającej uprawnienie do nadawania stopnia doktora habilitowanego, uczelnia może utworzyć w tej jednostce inny kierunek studiów po upływie dwunastu miesięcy od dnia doręczenia decyzji o cofnięciu albo zawieszeniu uprawnienia.

Proponuje się wprowadzenie regulacji dotyczącej uprawnień jednostek, które przez kilka lat wstrzymują rekrutację na dany kierunek i poziom studiów, przez wskazanie okresu, po upływie którego uprawnienie to wygaśnie z mocy prawa (art. 25 projektu ustawy). Termin opiniowania wniosków o uruchomienie nowych kierunków studiów przez PKA zostanie skrócony z czterech do trzech miesięcy. Regulacja ta skróci całą procedurę tworzenia nowych kierunków, wychodzących naprzeciw potrzebom rynku pracy, do okresu jednego semestru.

Nadanie uprawnienia do prowadzenia kierunku lekarskiego, lekarsko-dentystycznego oraz kierunku farmacja będzie wymagało, poza opinią PKA, opinii ministra właściwego do spraw zdrowia, także w przypadku podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni nienadzorowanych przez tego ministra.

Obecnie ustawa zobowiązuje rektora do przedstawienia do wiadomości ministra – w terminie 30 dni od dnia uchwalenia przez senat uczelni nowego statutu lub zmian w statucie. Takiego obowiązku nie ma w przypadku statutów nadawanych decyzją założyciela. W ramach proponowanych rozwiązań przewiduje się nałożenie na założyciela uczelni niepublicznej obowiązku przesyłania ministrowi statutów nadawanych przez tego założyciela. W wyniku konsultacji społecznych odstąpiono natomiast od wynikającej z Założeń regulacji dotyczącej wprowadzenia przepisów przewidujących nadawanie statutów uczelni przez ministra, w przypadku stwierdzenia niezgodności statutu z obowiązującym prawem oraz dwukrotnego bezskutecznego wezwania uczelni do wprowadzenia zmian.

Założyciel uczelni niepublicznej zobowiązany będzie do pokrywania z własnego majątku kosztów wynagrodzenia likwidatora uczelni. Zasada ta będzie dotyczyła przypadku, gdy koszty likwidacji uczelni niepublicznej przekroczą jej majątek.

Przewiduje się, zgodnie z art. 28 projektu ustawy, że założyciel uczelni niepublicznej, w której w dniu wejścia w życie ustawy nie prowadzi się kształcenia studentów, będzie obowiązany do otwarcia likwidacji w terminie trzech miesięcy. Do likwidacji uczelni niepublicznych otwartych przed dniem wejścia w życie ustawy zasada ponoszenia kosztów likwidacji przez założyciela uczelni będzie miała zastosowanie po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie znowelizowanych przepisów.

Wprowadzenie tego rozwiązania jest konieczne z uwagi na istniejące uczelnie niepubliczne, które nie posiadają już uprawnień do prowadzenia studiów, nie mają studentów i nie zatrudniają nauczycieli akademickich, natomiast założyciel uczelni niepublicznej zwleka, nawet w niektórych przypadkach kilkanaście lat, z jej likwidacją. Uczelnie te już nie prowadzą studiów, ale nadal jako niezlikwidowane przez założyciela figurują w rejestrze uczelni niepublicznych i mogą nawet pod szyldem uczelni prowadzić inną działalność niż kształcenie studentów. Jeżeli uczelnia nie ma majątku, koszty jej likwidacji powinny być pokryte przez osobę fizyczną lub prawną, która zakładała uczelnię, a nie przez Skarb Państwa. W sytuacji niżu demograficznego

zwiększy się liczba uczelni, które z uwagi na brak studentów i utratę uprawnień do prowadzenia kierunków studiów powinny być zlikwidowane.

Zostanie wyłączona możliwość wydania pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej osobie skazanej za umyślne przestępstwo skarbowe. Przewiduje się też, że pozwolenie na utworzenie uczelni niepublicznej może być cofnięte przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, w przypadku gdy wszystkie uprawnienia podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni do prowadzenia kierunków studiów zostały cofnięte lub wygasły oraz gdy działania lub zaniechania założyciela uczelni uniemożliwiają jej funkcjonowanie zgodnie z prawem.

3. Dostosowanie funkcjonowania uczelni do skutków niżu demograficznego

3.1. Z szacunków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wynika, iż w roku akademickim 2017/2018 studenci studiów stacjonarnych na uczelniach publicznych będą stanowili 71% ogółu studiujących, studenci studiów niestacjonarnych na uczelniach publicznych – 12%, a studenci uczelni niepublicznych studiów stacjonarnych i niestacjonarnych – 17%.

Aby niż demograficzny nie wpłynął na likwidację tych uczelni niepublicznych, które zapewniają wysoką jakość kształcenia oraz rzetelnie stosują prawo, zaproponowano nowe rozwiązania nadzorcze wobec uczelni niestosujących się do przepisów prawa oraz w odniesieniu do kierunków studiów, które uzyskały negatywną ocenę Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Projektowane rozwiązania zmierzają do skutecznego zapewnienia studentom oraz kandydatom na studia pełnej i rzetelnej informacji na temat uczelni, które nie przestrzegają prawa, w szczególności praw studentów, zapewniając tym samym ochronę tych uczelni, które gwarantują wysoką jakość kształcenia oraz rzetelnie stosują przepisy prawa.

W ramach nowelizacji przewiduje się wzmocnienie mechanizmów nadzoru w stosunku do uczelni, które nie realizują obowiązków ustawowych, naruszają lub omijają prawo.

Nowe przepisy będą przewidywać, że na stronach internetowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego będą publikowane informacje na temat uczelni publicznych i niepublicznych, które uzyskały negatywną ocenę Polskiej Komisji Akredytacyjnej, jak również informacje dotyczące wszczęcia postępowań w sprawie zawieszenia lub cofnięcia uprawnień do prowadzenia kierunków lub też cofnięcia pozwolenia na

utworzenie uczelni niepublicznej, a także jej likwidacji. Wpisy dokonywane będą w terminie 14 dni od daty wszczęcia postępowania administracyjnego albo w terminie 14 dni od daty przekazania przez Prezydium PKA uchwały w sprawie negatywnej oceny jakości kształcenia.

Na podstawie danych, o których mowa powyżej, proponuje się wprowadzenie tzw. „listy ostrzeżeń”, zamieszczanej na stronie internetowej Ministerstwa oraz w Systemie POL-on, zawierającej informacje o uczelniach, w stosunku do których zakończono postępowania w sprawie zawieszenia i cofnięcia uprawnień do prowadzenia studiów na określonych kierunkach, poziomach i profilach kształcenia, cofnięcia pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej lub jej likwidacji (prawomocne decyzje), a także informacje o wygaśnięciu uprawnień do prowadzenia studiów na określonych kierunkach, poziomach i profilach kształcenia. Lista ta ma stanowić rzetelną informację dla kandydatów na studia. Celem wprowadzenia listy ostrzeżeń jest wpływanie na ograniczenie rekrutacji na studia prowadzone nierzetelnie albo z naruszeniem prawa, w tym praw studentów.

Projektowane rozwiązania mają z założenia charakter prewencyjny, ale służyć też będą ochronie praw studentów przed niską jakością kształcenia oraz ograniczeniu przypadków uporczywego naruszania prawa przez uczelnie.

Ponadto otwarcie likwidacji uczelni niepublicznej spowoduje utratę prawa przez tę uczelnię do dotacji podmiotowych z budżetu państwa i zaprzestanie ich przekazywania, z wyłączeniem dotacji na pomoc materialną dla studentów i doktorantów w zakresie niezbędnym do realizacji zadań przez uczelnię niepubliczną w tym obszarze do końca procesu kształcenia.

3.2. Obowiązująca regulacja ogranicza wzrost liczby studentów na studiach stacjonarnych uczelni publicznych. Wzrost ten nie może być większy w nowym roku akademickim, niż o 2% w stosunku do ogólnej liczby studentów stacjonarnych studiujących w roku bazowym.

Aby przeciwdziałać skutkom niżu demograficznego proponuje się zmianę tej regulacji tak, aby wzrost ogólnej liczby przyjęć studentów na studia stacjonarne nie był wyższy niż o 2% w stosunku do liczby studentów przyjętych na studia stacjonarne w poprzednim roku akademickim. Wyrażanie zgody przez ministra będzie uzależnione dodatkowo od struktury kierunków studiów, osiągnięć uczelni w określonych dziedzinach nauki i zakresu kształcenia związanego z tymi osiągnięciami, a także od

zapotrzebowania rynku pracy na absolwentów poszczególnych kierunków studiów oraz liczby studentów przyjętych na studia stacjonarne w poprzednim roku akademickim.

Powinno to doprowadzić do zmniejszenia wpływu niżu demograficznego na zmiany w strukturze kształcenia w Polsce oraz poprawy jakości studiów realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej.

3.3. Konsekwencje niżu demograficznego powinny być szansą na stałe wzmacnianie etosu i marki uczelni w Polsce, w szczególności poprzez zaangażowanie pracowników uczelni w zgodne z przepisami i zasadami dobrych praktyk akademickich wykonywanie obowiązków służbowych.

Odrębna grupa propozycji dotyczy doprecyzowania zasad postępowania dyscyplinarnego prowadzonego wobec nauczycieli akademickich naruszających prawo lub obowiązki służbowe – w celu usprawnienia jego przebiegu.

Zostanie wprowadzony obowiązek niezwłocznego (nie później niż w terminie trzech miesięcy) wszczęcia postępowania wyjaśniającego po powzięciu przez rzecznika wiadomości o zaistnieniu przesłanek uzasadniających wszczęcie takiego postępowania, jak również zostanie określony termin zakończenia postępowania przed komisją dyscyplinarną. W przypadku niewszczęcia postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny zostanie zobowiązany do przekazania informacji o przyczynach niewszczęcia postępowania rektorowi i ministrowi nadzorującemu uczelnię.

W ustawie zostanie uregulowany nowy organ kolegialny. Rzecznicy dyscyplinarni ministra będą tworzyć Konwent Rzeczników przy ministrze właściwym do spraw szkolnictwa wyższego. Konwent przy zachowaniu obowiązków i uprawnień przypisanych rzecznikom dyscyplinarnym, przejmie również zadania realizowane dotychczas przez Zespół do Spraw Dobrych Praktyk Akademickich, który ulegnie rozwiązaniu.

Do zadań Konwentu Rzeczników będą należały m.in. współpraca z rzecznikami dyscyplinarnymi w uczelniach, formułowanie opinii i wniosków w sprawach dotyczących dobrych praktyk w nauce i pracy akademickiej, czy też opinii na wniosek uczelnianych komisji dyscyplinarnych, a także inicjowanie projektów określających zasady dobrych praktyk w nauce i szkolnictwie wyższym. Ukonstytuowanie w ustawie takiego zespołu ekspertów, składającego się z prawników oraz ekspertów reprezentujących wszystkie obszary wiedzy, ma na celu poprawę jakości postępowań dyscyplinarnych prowadzonych przez uczelniane komisje dyscyplinarne.

3.4. Proponowane regulacje mają na celu zagwarantowanie praw podmiotowych studentom przez uniemożliwienie wprowadzania przez uczelnie nowych opłat w trakcie studiów oraz wprowadzenie terminu na podpisywanie z kandydatami na studia/studentami umów w sprawie warunków odpłatności związanych ze studiami. Zgodnie z postulatami środowiska studenckiego uczelnia będzie zobowiązana do dopełnienia tego terminu nie później niż 30 dni po rozpoczęciu zajęć, a opłaty, w tym za studia, będą mogły być pobierane dopiero po podpisaniu umowy. Uczelnia określając zasady pobierania opłat, będzie określała także wzór umowy. Zasady pobierania opłat oraz wzór umowy będą publikowane na stronie internetowej uczelni. Niedopełnienie obowiązku zawarcia umowy przez studenta powoduje skreślenie z listy studentów.

Proponuje się modyfikację kryteriów przyznawania stypendium ministra za wybitne osiągnięcia naukowe. Obecnie przepis umożliwia ubieganie się o stypendium wyłącznie na podstawie wysokiej średniej ocen. Po wprowadzeniu zmian obok wyróżniania się w nauce warunkiem otrzymania stypendium ministra będzie jednocześnie posiadanie osiągnięć naukowych, artystycznych lub sportowych.

Uregulowana zostanie możliwość ubiegania się przez studentów będących żołnierzami zawodowymi oraz funkcjonariuszami służb państwowych o świadczenia pomocy materialnej, w przypadku gdy podejmują studia na uczelni. Z możliwości ubiegania się o stypendium socjalne wyłączeni byłiby ci, którzy zostali skierowani na studia przez właściwy organ wojskowy lub którym udzielono pomocy w pobieraniu nauki na podstawie przepisów o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Analogiczne rozwiązanie zostanie przyjęte także w przypadku funkcjonariuszy służb państwowych. O wprowadzenie takiej regulacji występował Rzecznik Praw Obywatelskich.

W celu uwzględnienia postulatów studentów, zostanie wprowadzone upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego do wydania rozporządzenia określającego minimalny zakres postanowień, jakie powinny zawierać uczelniane regulaminy przyznawania pomocy materialnej.

W obszarze pomocy materialnej dla studentów i doktorantów projekt wprowadza dodatkowo zmiany w art. 103 i art. 179, a także propozycję nowego przepisu w art. 106a, które nie były ujęte w założeniach do ustawy, lecz są efektem analizy uwag i postulatów zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych do projektu ustawy, a także dążenia do doskonalenia zasad finansowania ustawowych zadań ze środków publicznych.

Nowelizacja art. 103 polegająca na zmianie ust. 4 i dodaniu ust. 4a, 8 i 9 umożliwi uczelniom niepublicznym finansowanie wynagrodzeń pracowników tych uczelni zatrudnionych w domach i stołówkach studenckich – w ramach funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów – z przychodów uczelni uzyskanych z tytułu prowadzenia tych obiektów (obecnie jest to możliwe tylko w uczelniach publicznych). Ponadto, proponuje się doprecyzowanie obecnego stanu gospodarowania środkami dotacji w ramach ww. funduszu z uwzględnieniem szczególnego sposobu wykorzystania środków dotacji na realizację celów wskazanych w tym artykule oraz uwarunkowań gospodarki funduszowej. Efektem dodania w art. 103 ust. 8 i 9 będzie obowiązek stosowania ustawy o finansach publicznych; nastąpi zwrot środków dotacji na pomoc materialną do budżetu państwa – w przypadku wykorzystania tych środków niezgodnie z przeznaczeniem.

Proponuje się ponadto wprowadzenie w art. 106a podstawy prawnej do zwrotu do budżetu państwa części niewykorzystanych przez uczelnie niepubliczne dotacji podmiotowych, co zapobiegnie nadmiernemu kumulowaniu środków budżetowych w tych uczelniach w sytuacji spadku zapotrzebowania na środki w kolejnych latach budżetowych (np. spowodowanego zmniejszającą się liczbą studentów). Efektem będzie zlikwidowanie nadmiaru środków pozostających na rachunku uczelni na koniec roku budżetowego. Mechanizm ten będzie podstawowym narzędziem – obok przepisów dotyczących zasad podziału dotacji – doskonalącym zasady regulowania strumienia środków budżetowych wpływających do uczelni na realizację ustawowych zadań.

Zmiana art. 179 ust. 5 ma na celu udoskonalenie sposobu ustalania sytuacji materialnej rodziny studenta ubiegającego się o stypendium socjalne, poprzez wyłączenie z definicji dochodu stypendiów socjalnych przyznawanych przez organizacje pozarządowe (co obecnie nie jest możliwe) w celu zapewnienia równego traktowania studentów i doktorantów otrzymujących wsparcie socjalne ze środków budżetowych i pozabudżetowych. Ponadto, zawarto propozycję powrotu do wliczania stypendium doktoranckiego do dochodu, które ze względu na charakter i wysokość tego stypendium może być obecnie źródłem utrzymania doktoranta podobnym do wynagrodzenia za pracę, przewyższając netto minimalne wynagrodzenie za pracę.

Uregulowane zostaną uprawnienia beneficjentów konkursu „Diamentowy Grant” w zakresie zagwarantowania im dostępności do kształcenia na studiach doktoranckich i wszczęcia przewodu doktorskiego. Nadanie stopnia doktora beneficjentowi

„Diamentowego Grantu” jest możliwe w określonych w przepisach przypadkach – zgodnie z projektem będzie można nadać ten stopień studentowi, który ukończył trzeci rok jednolitych studiów magisterskich, a nie, jak dotychczas, tylko absolwentowi studiów pierwszego stopnia, który posiada tytuł zawodowy licencjata, inżyniera lub równorzędny. Beneficjent programu „Diamentowy Grant” po nadaniu stopnia doktora będzie nabywał uprawnienia równoważne z uprawnieniami wynikającymi z odbycia studiów wyższych kończących się uzyskaniem kwalifikacji drugiego stopnia.

Ze względu na potrzebę dostępności rzetelnych, obiektywnych i porównywalnych danych na temat losów zawodowych absolwentów dla opinii publicznej, Rządu i kandydatów na studia, a także w reakcji na liczne postulaty uczelni, aby wesprzeć podejmowane przez nie wysiłki w zakresie monitorowania karier zawodowych absolwentów, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego będzie prowadził ogólnopolski system monitorowania karier zawodowych absolwentów. Proponuje się, aby minister dokonywał monitorowania corocznie, na podstawie danych o absolwentach pochodzących z istniejącego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym oraz przekazanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zanonimizowanych danych jednostkowych ewidencjonowanych na kontach ubezpieczonych i kontach płatników składek. Połączenie danych pochodzących z Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i z ZUS oraz ich anonimizacja będzie dokonywała się w ZUS, co sprawi, że dane administrowane przez ZUS w żaden sposób nie będą narażone na utratę poufności. Dane absolwentów (PESEL oraz informacje dotyczące ukończonej uczelni oraz ukończonego kierunku studiów) pochodzące z istniejącego już Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym będą raz w roku przekazywane przez ministra do ZUS na nośniku elektronicznym oraz będą łączone z danymi ZUS przez sam Zakład za pomocą istniejącego systemu informatycznego ZUS-u. ZUS, w uzgodnionym z ministrem terminie, będzie przekazywał do ministra, w formie zanonimizowanej (a zatem pozbawionej PESEL-u) dane jednostkowe nieidentyfikowalne, zawierające uprzednio przekazane przez ministra informacje na temat ukończonej przez absolwenta uczelni i kierunku, połączone z wybranymi danymi określającymi historię statusu absolwenta na rynku pracy oraz umożliwiającymi analizę wpływu ukończonych studiów na powodzenie na rynku pracy. Analizy danych jednostkowych nieidentyfikowalnych dokona natomiast minister, a wyniki tej analizy, w postaci zagregowanej, udostępni uczelniom oraz opinii publicznej. Tym samym po raz pierwszy dostępne staną się

w Polsce obiektywne dane nt. zatrudnialności absolwentów określonych kierunków i określonych uczelni. System ten umożliwi prowadzenie właściwej polityki w zakresie kształcenia, uczelniom dostarczy informacji będących podstawą do zmiany struktury prowadzonych kierunków studiów, a kandydatom na studia informacji pomocnych w wyborze uczelni i kierunku studiów. Monitoringiem będą objęci absolwenci, którzy ukończyli studia nie wcześniej niż w roku 2014.

Ustawowy obowiązek prowadzenia monitorowania losów absolwentów przez każdą uczelnię zostanie zastąpiony ogólnopolskim systemem monitorowania prowadzonym przez ministra. Uczelnia będzie natomiast mogła wyniki z ogólnopolskiego systemu, dostępne w postaci zagregowanych danych, uzupełnić własnym monitoringiem karier zawodowych swoich absolwentów. Badania te mogą być dostosowane do specyfiki uczelni oraz służyć pogłębionej analizie wybranych aspektów karier zawodowych absolwentów i jako takie powinny być kontynuowane. Mogą być one bowiem istotnym, uzupełniającym wobec badania ogólnopolskiego, źródłem wiedzy dla samych uczelni, ponieważ pozwalają na pozyskanie „miękkich” (jakościowych) informacji, których nie da się uzyskać na podstawie danych ZUS (np. opinii absolwentów na temat tego, jak postrzegają oni przydatność poszczególnych elementów ukończonych studiów do wykonywanej pracy).

4. Pozostałe zmiany mające na celu doprecyzowanie niektórych rozwiązań w oparciu o doświadczenia z wdrażania nowelizacji przepisów dotyczących szkolnictwa wyższego. Proponowane regulacje, z których najważniejsze wymieniono poniżej, mają głównie charakter porządkujący, zwiększają efektywność w zarządzaniu uczelniami i precyzują stosowaną w ustawie terminologię.

4.1. W celu zwiększenia efektywności wydatkowania środków publicznych projekt przewiduje wprowadzenie zmian precyzujących dofinansowanie zadań projakościowych przyznawanych jednostkom posiadającym status KNOW lub ocenę wyróżniającą Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Proponuje się również wprowadzenie zmian dotyczących prawa do ubiegania się o status KNOW służących identyfikacji najlepszych jednostek w Polsce.

W przypadku centrum naukowego lub konsorcjum naukowego liczba jednostek wchodzących w jego skład została ograniczona do dwóch, przy czym co najmniej jedna z tych jednostek musiałaby być podstawową jednostką organizacyjną uczelni.

Przy ubieganiu się o status KNOW uwzględnia się w szczególności jakość prowadzonych badań naukowych oraz jakość kształcenia i współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jednostka, która otrzymała status KNOW, jest finansowana z dotacji projakościowej wypłacanej z części budżetowej 38 – Szkolnictwo wyższe. Projektowana zmiana zwiększy efektywność wykorzystania środków finansowych z dotacji projakościowej. Z uwagi na fakt, że podmiot o statusie KNOW otrzymuje rocznie dofinansowanie w wysokości do 10 mln zł (w ramach dotacji podmiotowej, co w znacznej mierze determinuje przeznaczenie tych środków), bardziej efektywne będzie ich wydatkowanie przez konsorcja o ograniczonej liczbie podmiotów. Wprowadzona zmiana zapobiegnie rozdrobnieniu środków z dotacji projakościowej i tym samym umożliwi lepsze osiągnięcie zakładanych efektów działania podmiotów, które uzyskały status KNOW.

W przypadku centrów naukowych prawo do ubiegania się o status KNOW miałyby tylko te centra, które funkcjonują nie krócej niż 2 lata.

Przewiduje się również uszczegółowienie zakresu informacji uwzględnianych przy ustalaniu wysokości oraz trybu przekazywania dotacji z tytułu posiadania statusu KNOW.

Doprecyzowany zostanie także zakres informacji uwzględnianych przy naliczaniu dotacji przeznaczonej na dofinansowanie podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni posiadających ocenę wyróżniającą na podstawie opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Do jednostek, którym nadano status KNOW przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe, z wyłączeniem przepisów dotyczących raportu końcowego i końcowego sprawozdania finansowego oraz możliwości przedłużenia dofinansowania na kolejny okres pięciu lat. Jednostki te będą składały raport końcowy na nowych zasadach. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego będzie mógł przedłużyć status KNOW tym jednostkom, jeżeli spełnią one warunki określone w znowelizowanym art. 84a ust. 2–5 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Jednostki, którym nadano status KNOW w roku 2012, będą otrzymywać dofinansowanie z dotacji na zadania projakościowe przez okres pięciu kolejnych lat budżetowych, włącznie z rokiem nadania statusu.

4.2. Dotychczasowe doświadczenia ze stosowania ustawy wykazują, że konieczne są też zmiany dotyczące potencjalnego przeznaczenia dotacji, które uczelnia niepubliczna może fakultatywnie otrzymać na podstawie art. 94 ust. 5 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, odnoszącego się do możliwości dotowania określonych zadań.

Reforma szkolnictwa wyższego z 2011 r. wprowadziła precyzyjne rozwiązania, dzięki którym od 2012 r. dofinansowanie z budżetu państwa o charakterze projakościowym mogą otrzymać najlepsze uczelnie zarówno publiczne, jak i niepubliczne. Dotyczy to także dofinansowania uczelni niepublicznych w zakresie prowadzonych stacjonarnych studiów doktoranckich, stąd też należało zmodyfikować katalog celów, zawarty w art. 94 ust. 5 ustawy, na które może być przyznana dotacja z budżetu państwa. Obecne brzmienie przepisu mogłoby prowadzić do podwójnego, a nawet potrójnego finansowania tych samych celów. Dostosowanie przepisów dotyczy także art. 95 ust. 1 i 2 ustawy, w tym zawartego w art. 95 ust. 1 upoważnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego do wydania rozporządzenia określającego warunki i tryb występowania przez uczelnie niepubliczne o dotacje, o których mowa w art. 94 ustawy. Ponadto, proponuje się wprowadzenie obowiązku prowadzenia przez uczelnie niepubliczne odrębnych rachunków bankowych przeznaczonych do gromadzenia środków z budżetu państwa pochodzących z dotacji na realizację zadań określonych w ustawie. Proponowane rozwiązanie jest rozwiązaniem symetrycznym do określonego w art. 92 ust. 2 ustawy zobowiązującego uczelnie publiczne do gromadzenia na odrębnych rachunkach bankowych przychodów własnych i ma na celu zapewnienie większej przejrzystości oraz możliwości kontroli w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu państwa.

Proponuje się również doprecyzowanie przepisów ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Przepis art. 5 pkt 1 powinien dotyczyć wyłącznie uczelni publicznych. Propozycja ma na celu ujednoczenie terminologii z innymi aktami prawnymi.

4.3. Proponuje się rozszerzenie obecnie funkcjonującego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym prowadzonego w systemie informatycznym POL-on o informacje dotyczące doktorantów i świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów, a także o informacje dotyczące osób, którym nadano stopień doktora lub doktora habilitowanego oraz osób, którym nadano tytuł naukowy profesora. Zostanie również doprecyzowany zakres danych osobowych zbieranych w Systemie, w tym o drugim

imieniu oraz kraju wystawienia dokumentu tożsamości cudzoziemcom. Zgodnie z przepisem przejściowym art. 34 projektu ustawy dane w ogólnopolskim wykazie nauczycieli akademickich i pracowników naukowych, ogólnopolskim wykazie studentów i ogólnopolskim wykazie doktorantów będą musiały zostać wprowadzone do dnia 31 grudnia 2014 r.

Do Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym zostanie dołączone ogólnopolskie repozytorium prac dyplomowych.

W regulacji znalazły się także propozycje eliminujące podwójną sprawozdawczość poprzez docelowe przejęcie zadania gromadzenia większości danych statystycznych przez POL-on zamiast dotychczasowych corocznych sprawozdań zbieranych przez Główny Urząd Statystyczny na formularzach S-10, S-11 i S-12. Aktualnie zakres danych przekazywanych przez uczelnie – do GUS i do Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym częściowo pokrywa się. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego będzie miał dostęp do danych rozszerzonego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-on w zakresie wynikającym z przepisów o statystyce publicznej.

4.4. Zmniejszona zostanie z 60 do 30 liczba punktów ECTS przypisanych do studiów podyplomowych w związku z sygnalizowaną przez środowisko akademickie koniecznością ich dostosowania do realizowanych programów, potrzeb słuchaczy i rynku pracy. Jednocześnie regulacja nie zmieni czasu trwania samych studiów podyplomowych i intensywności realizacji programu kształcenia.

4.5. Określanie wzorcowych efektów kształcenia będzie następować w drodze komunikatu Ministra, a nie rozporządzenia. Regulacja zostanie wprowadzona ze względu na konieczność skrócenia procesu legislacyjnego, publikowania wzorcowych efektów kształcenia, będących dobrymi przykładami opisów tych efektów, których stosowanie nie jest obligatoryjne. Uczelnia będzie mogła skorzystać z wzorcowego opisu efektów kształcenia dla określonego kierunku studiów lub opracować dla tego kierunku własny opis efektów.

4.6. W miejsce obecnej dotacji przedmiotowej udzielanej wydawcom proponuje się wprowadzenie możliwości ustanowienia przez Ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego programu dotyczącego realizacji przez uczelnie zadań związanych z udostępnianiem studentom podręczników akademickich

wykorzystywanych w procesie kształcenia. Dzięki nowemu rozwiązaniu studenci będą mieli większy dostęp do najlepszych i potrzebnych podręczników.

4.7. Proponuje się uchylenie przepisu dotyczącego możliwości zawarcia ponadzakładowego układu zbiorowego pracy dla cywilnych pracowników uczelni publicznych przez ministra nadzorującego uczelnie, ponieważ:

- minister nadzorujący nie jest pracodawcą pracowników uczelni publicznych (jest nim rektor), ani nie ustala już limitu środków na wynagrodzenia w uczelniach,
- minimalna wysokość wynagrodzenia w uczelniach publicznych regulowana jest rozporządzeniem wydanym na podstawie upoważnienia zawartego w art. 151 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Przepisy rozporządzenia dotyczące warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej będą obowiązywać do czasu objęcia tych pracowników układem zbiorowym pracy lub regulaminem wynagradzania.

4.8. Przewiduje się zmianę obowiązujących regulacji dotyczących tworzenia przez uczelnie spółek i ich funkcjonowania. Wprowadzone zostaną w szczególności zmiany w zakresie funkcjonowania centrów transferu technologii oraz spółek celowych. Uczelnia będzie miała większą swobodę co do kształtowania uczelnianego systemu komercjalizacji. Zdefiniowane zostaną pojęcia komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, a także komercjalizacji bezpośredniej i komercjalizacji pośredniej. Komercjalizacja bezpośrednia należy do zadań centrum transferu technologii lub może być realizowana przez spółkę celową (decyzja uczelni – uczelnia, w drodze odpłatnej albo nieodpłatnej umowy, może powierzyć spółce celowej zarządzanie prawami własności intelektualnej w zakresie komercjalizacji bezpośredniej). Komercjalizacja bezpośrednia to sprzedaż praw własności intelektualnej do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych oraz oddawanie do używania tych praw, w szczególności na podstawie umowy licencyjnej, najmu oraz dzierżawy. Komercjalizacja pośrednia to obejmowanie lub nabywanie udziałów lub akcji w spółkach w celu wdrożenia lub przygotowania do wdrożenia wyników badań naukowych lub prac rozwojowych. Komercjalizacja pośrednia może być realizowana tylko przez spółkę celową. Na potrzeby ustawy zdefiniowany został termin prawa własności intelektualnej jako prawa własności do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych będących wynalazkiem, wzorem użytkowym, wzorem przemysłowym lub

topografią układu scalonego, wyhodowaną albo odkrytą i wyprowadzoną odmianą rośliny oraz utworem lub informacją związaną z tymi wynikami, w szczególności know-how.

Decyzja o sposobie prowadzenia komercjalizacji bezpośredniej będzie należała do rektora, który będzie mógł powierzyć spółce celowej w drodze umowy zarządzanie prawami własności przemysłowej w zakresie komercjalizacji bezpośredniej. Przepisy te będą bardziej przejrzyste, przez co przyczynią się do usprawnienia procesu komercjalizacji.

Wprowadzone zostaną rozwiązania przewidujące gwarantowanie pracownikowi uczelni publicznej, praw własności intelektualnej do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych powstałych w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tej uczelni. Podobne rozwiązania będą dotyczyły pracowników instytutów naukowych PAN. Studentowi oraz doktorantowi studiów doktoranckich prowadzonych w uczelni publicznej albo w instytucie naukowym PAN również będą przysługiwać prawa własności intelektualnej do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych uzyskanych przez nich w czasie trwania studiów w tej uczelni albo instytucie. Kierując się zasadą równości podmiotów wobec prawa, objęto ww. przepisami pracowników i doktorantów studiów doktoranckich prowadzonych przez instytuty naukowe PAN, pomimo iż Założenia do ustawy nie przewidywały takiego rozwiązania.

Instytut naukowy PAN, a w przypadku uczelni publicznej centrum transferu technologii (jeżeli zostało utworzone) lub spółka celowa, będą obowiązane do udzielania pracownikowi, doktorantowi lub studentowi uczelni, na jego wniosek, wsparcia w zakresie komercjalizacji przez tych twórców wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez nich stworzonych.

W projekcie ustawy proponuje się, aby w przypadku komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez pracownika, doktoranta lub studenta uczelni publicznej przysługiwało uczelni prawo do dochodów z tej komercjalizacji, w wysokości 25%. W przypadku udzielenia pracownikowi, doktorantowi lub studentowi uczelni publicznej wsparcia w zakresie komercjalizacji, uczelni przysługiwałoby prawo do dochodów w wysokości 30% dochodów uzyskanych przez pracownika, doktoranta lub studenta. Podobne rozwiązania dotyczyłyby instytutów naukowych PAN.

Proponowany 30-procentowy udział uczelni publicznej w dochodach naukowca z komercjalizacji powinien godzić interesy uczelni związane z wynagrodzeniem za korzystanie z jej zasobów i potencjału naukowego podczas realizacji projektu badawczego oraz być jeszcze zachętą dla naukowca do komercyjnego wykorzystania wyników badań. Zaproponowane rozwiązanie zapewnia godziwe wynagrodzenie dla uczelni publicznej oraz stanowi istotną motywację dla pracowników do komercjalizacji wyników badań. Podwyższenie 30-procentowego udziału spowodowałoby wypaczenie idei nowelizacji, czyli zmniejszenie liczby komercjalizowanych wyników badań. Doprowadziłoby to do spadku motywacji naukowców w mocniejsze zaangażowanie (np. wejście w spółkę) w proces wprowadzania ich własności intelektualnej do gospodarki, a w skrajnym przypadku do szukania sposobu na optymalizację kształtowania tych dochodów. Idąc za przykładem największych brytyjskich uczelni to np. w King's College w Londynie naukowiec otrzymuje 90% lub 70% z dochodów z komercjalizacji dla małych i średnich komercjalizacji. Jedynie w przypadku dużych ten udział spada do 50%, ale obecnie prowadzone są prace nad zmianą tego systemu. Tak wysoki dochód dla naukowca w już rozwiniętym środowisku komercjalizacyjnym występuje pomimo tego, że uczelnia jest właścicielem wyników badań oraz zapewnia pełne wsparcie w komercjalizacji. Należy wskazać, że w przypadku kilku polskich uczelni publicznych regulaminy zarządzania własnością intelektualną przyznają udział naukowców w zyskach z komercjalizacji na poziomie 60–70% osiągniętych dochodów z komercjalizacji, stąd nowelizacja powinna opierać się na upowszechnieniu ww. pozytywnych wzorców, a nie promować rozwiązania mniej korzystne dla twórców – naukowców.

W przypadku komercjalizacji polegającej na sprzedaży praw własności intelektualnej, uczelni publicznej albo instytutowi naukowemu PAN będzie przysługiwać prawo pierwokupu, zaś w przypadku innej komercjalizacji oraz w przypadku nieodpłatnego udostępnienia praw własności intelektualnej, uczelni publicznej albo instytutowi naukowemu będzie przysługiwać prawo pierwszeństwa (prawo pierwszeństwa nie przysługuje w przypadku komercjalizacji polegającej na udzieleniu licencji niewyłącznej).

Pracownik, doktorant lub student będzie zobowiązany do niezwłocznego zawiadomienia uczelni publicznej albo instytutu naukowego o dokonaniu czynności

prawnej, obejmującej komercjalizację nie później niż w ciągu miesiąca od dnia dokonania czynności prawnej.

Prawo pierwokupu lub pierwszeństwa będzie można wykonać w czasie trwania stosunku pracy pracownika, w ramach którego powstały prawa własności intelektualnej lub w ciągu 2 lat od jego ustania. W przypadku studentów i doktorantów prawo pierwokupu lub pierwszeństwa będzie można wykonać w czasie trwania studiów, podczas których powstały prawa własności intelektualnej lub w ciągu 2 lat od ich zakończenia.

Uczelnia będzie mogła, niezależnie od innych uprawnień wynikających z przepisów prawa bez odrębnego wynagrodzenia, korzystać z wyników badań naukowych lub prac rozwojowych w celach dydaktycznych lub prowadzenia badań naukowych.

Senat, a w przypadku uczelni niepublicznej organ wskazany w statucie, zaś w przypadku instytutu naukowego PAN rada naukowa, uchwalą regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych. Senat, a w przypadku uczelni niepublicznej organ wskazany w statucie, uchwali regulamin korzystania z infrastruktury badawczej uczelni. Regulaminy będą uchwalane w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Uczelnia, w celu komercjalizacji pośredniej będzie mogła utworzyć wyłącznie jednoosobową spółkę kapitałową, zwaną dalej „spółką celową”. Na pokrycie kapitału zakładowego spółki celowej, uczelnia będzie mogła wnieść w całości albo w części wkład niepieniężny (aport) w postaci praw własności intelektualnej. Spółkę celową będzie tworzyć rektor za zgodą senatu uczelni, a w przypadku uczelni niepublicznej organ wskazany w statucie.

Spółka celowa będzie mogła zostać utworzona przez kilka uczelni publicznych albo kilka uczelni niepublicznych. Uczelnia publiczna będzie mogła przystąpić do spółki celowej utworzonej przez inną uczelnię publiczną, uczelnia niepubliczna będzie mogła przystąpić do spółki celowej utworzonej przez inną uczelnię niepubliczną. Wspólnikami lub akcjonariuszami spółki celowej mogą być wyłącznie uczelnie. W ww. przypadku każda z uczelni będzie mogła powierzyć spółce celowej zarządzanie prawami własności intelektualnej w zakresie komercjalizacji bezpośredniej.

Powyższe rozwiązania mają zastosowanie do praw własności do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych będących wynalazkiem, wzorem użytkowym,

wzorem przemysłowym lub topografią układu scalonego, wyhodowaną albo odkrytą i wyprowadzoną odmianą rośliny oraz utworem lub informacją związaną z tymi wynikami, w szczególności know-how (prawa własności intelektualnej) powstałych po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Proponowane rozwiązanie ma na celu usprawnienie transferu technologii z uczelni do praktyki gospodarczej, zwłaszcza poprzez zmotywowanie naukowców do aktywnego działania na rzecz komercjalizacji. Nowe regulacje powinny wpłynąć na zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw.

Jednym z głównych problemów sygnalizowanych przez środowiska naukowe i przedsiębiorców jest to, że jedynie niewielka część uzyskanych patentów jest komercyjnie wykorzystywana (wskazuje się, że część zgłoszeń dokonywana jest w celu uzyskania punktów w ramach oceny parametrycznej, zaś same zgłoszenia w niewielkim zakresie mogą być wykorzystywane komercyjnie). Proponowane zmiany w zakresie uwłaszczenia naukowców mają na celu przezwyciężenie tych problemów, gdyż kładą nacisk przede wszystkim na wdrożenie wyników badań naukowych.

Pozostawienie majątkowych praw własności intelektualnej pracownikom uczelni jako twórcom praw własności intelektualnej obowiązuje w kilku państwach.

Za uwłaszczeniem naukowców uczelni publicznych w Polsce (podobnie jak we Włoszech) przemawia m.in. fakt, iż będzie to stanowić istotny impuls finansowy dla naukowców i motywację do aktywnych działań w zakresie komercjalizacji wyników prowadzonych przez nich badań, zwłaszcza jeśli komercjalizacją tą nie są zainteresowane uczelnie. Należy założyć, że możliwe kwoty dochodów z tytułu komercjalizacji wynalazków (wyników B+R) będą stanowić znaczący udział w dochodach naukowców ogółem, lub będą odpowiadać wielokrotności rocznych dochodów naukowców – osób fizycznych. W przypadku uczelni/instytutów naukowych PAN możliwy dochód z komercjalizacji konkretnego wynalazku może stanowić zazwyczaj znikomy udział w rocznym budżecie uczelni/instytutu. Powoduje to, że naukowcy – wynalazcy powinni posiadać zdecydowanie wyższą motywację do komercjalizowania własnych wynalazków, jeśli będą właścicielami praw majątkowych. Prowadzić to będzie do „uwolnienia” przedsiębiorczości akademickiej krajowych uczelni. Zmiany umożliwią także podniesienie efektywności usług związanych ze wsparciem procesu komercjalizacji, gdyż twórcy będą zainteresowani współpracą z tymi podmiotami (np. centra transferu technologii, brokerzy innowacji), które będą

udzielały skutecznego wsparcia (dysponowanie przez naukowców – wynalazców prawami majątkowymi da im swobodę w wyborze podmiotu, z którego usług doradczych i coachingowych będą korzystać; aktualnie – gdy prawa te należą do uczelni/institutów, centra transferu technologii mają zagwarantowany monopol na obsługę procesów komercjalizacji wynalazków z macierzystej uczelni, co w małym stopniu sprzyja efektywności).

Niebagatelnym argumentem za tym rozwiązaniem jest też zwiększenie efektywności wykorzystania środków publicznych przeznaczanych na B+R – większa motywacja naukowców komercjalizujących wyniki własnych prac B+R powinna spowodować komercjalizowanie tych wyników na zdecydowanie większą niż dzisiaj skalę, a to powinno zwiększyć dochody uczelni/institutów naukowych PAN z tego tytułu (w związku z udziałem uczelni/institutów w zyskach twórców z komercjalizacji wyników B+R) oraz dochody budżetu państwa z podatków dochodowych i podatku od towarów i usług.

4.9. Zmiana nazwy uczelni publicznych będzie dokonywana wyłącznie w drodze rozporządzenia ministra, z pominięciem drogi ustawowej, co znacznie skróci procedurę.

4.10. Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich zostanie nadana osobowość prawna. Jest to realizacja postulatu środowiska akademickiego, poszerzająca zakres uprawnień KRASP i KRZaSP. Rozwiązanie to usprawni funkcjonowanie tych konferencji.

4.11. Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie będzie zobligowana do wyrażania opinii w sprawie wniosków o dofinansowanie inwestycji w zakresie dużej infrastruktury badawczej oraz sprawozdania z jego wykonania. Wprowadzone rozwiązanie powinno wpłynąć na znaczne skrócenie procedur. W wyniku uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych odstąpiono od przewidzianej Założeńiami propozycji wprowadzenia zasady rotacyjnego przewodniczenia pracom Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Natomiast, na wniosek Rady wprowadzono zasadę, zgodnie z którą Rada na posiedzeniu plenarnym podejmuje uchwałę w sprawie udzielenia absolutorium przewodniczącemu Rady po każdym roku jego działalności. Zasady udzielania absolutorium określa statut Rady. W przypadku nieudzielenia absolutorium przewodniczącemu Rada dokonuje wyboru nowego przewodniczącego.

4.12. Proponuje się zmodyfikowanie zasad tworzenia składu PKA w taki sposób, aby w każdej kadencji „wymianie” podlegało 50% jej członków. Do struktury wewnętrznej PKA wprowadzony zostanie zespół odwoławczy, w którego skład będą wchodzić członkowie PKA, przy czym członkostwa w zespole odwoławczym nie będzie można łączyć z członkostwem w zespołach działających w ramach obszarów kształcenia. Zespół odwoławczy opiniuje kierowane do PKA wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy. W opiniowaniu tych wniosków nie będą też mogli brać udziału eksperci Komisji, którzy uczestniczyli w pierwszym opiniowaniu sprawy. Przewodniczącą zespołu odwoławczego uczestniczy jedynie w posiedzeniach prezydium, na których są podejmowane uchwały w sprawach wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy. Powyższych zmian dokonano w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 lipca 2013 r. (SK 61/12W) stwierdzającym niezgodność art. 52 ust. 3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym z Konstytucją RP.

Jednocześnie dokonano zmian w zakresie „związania” ministra opiniami PKA w przypadku podejmowania przez niego decyzji dotyczących zawieszania lub cofania uprawnień do prowadzenia kierunków studiów (art. 11b ust. 2 i 3) – minister będzie mógł (a nie, jak obecnie musiał) podjąć decyzję o cofnięciu albo zawieszeniu uprawnienia w przypadku negatywnej oceny PKA.

4.13. W celu usprawnienia postępowania w sprawie odwołania rektora ze względu na rażące naruszenie prawa proponuje się wyznaczenie 30-dniowego terminu na przedstawienie opinii przez KRASP i RGNiSW. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.

4.14. Doprecyzowany zostanie zakres danych publikowanych na stronie internetowej Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów i rad jednostek organizacyjnych odnośnie do osób, którym nadano stopnie i tytuły, a także zakres informacji o prowadzonych postępowaniach o nadanie stopni i tytułów. Uszczegółowiony zostanie również zakres danych dotyczący wykazu recenzentów w postępowaniach o nadanie tytułu profesora.

4.15. Doprecyzowane zostaną warunki, jakie powinna spełnić osoba, w przypadku wszczęcia postępowania o nadanie jej tytułu naukowego. Zgodnie z projektem ustawy tytuł profesora będzie mógł zostać nadany osobie, spełniającej wymagania określone w art. 26 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule

w zakresie sztuki, która m.in. posiada doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi, realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych lub która prowadziła prace naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych. Obecnie obowiązujące przepisy wymagają spełnienia zarówno warunku posiadania doświadczenia w kierowaniu zespołami badawczymi, jak i warunku prowadzenia prac naukowych w zagranicznych instytucjach naukowych.

4.16. Prezydent RP w przypadku powzięcia wiadomości o możliwości naruszenia przez kandydata do tytułu profesora praw autorskich będzie mógł zwrócić się do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów o dołączenie do wniosku o nadanie tytułu profesora opinii Komisji do spraw etyki w nauce przy Polskiej Akademii Nauk. W przypadku wydania przez Komisję negatywnej opinii Centralna Komisja wznawia postępowanie dotyczące nadania tytułu profesora lub wszczyna postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności postępowania w sprawie nadania tytułu profesora.

W przypadku stwierdzenia przez Centralną Komisję nieważności postępowania w sprawie nadania tytułu profesora, osoba której nadano tytuł profesora utraci prawo do posługiwania się tym tytułem.

4.17. Doprecyzowane zostaną przepisy dotyczące szczególnych przypadków odstąpienia od wymogu przeprowadzenia konkursu na stanowiska w uczelni. Zwolnienie to ma dotyczyć nauczyciela akademickiego skierowanego do pracy na podstawie umowy zawartej z zagraniczną instytucją naukową, będącego beneficjentem krajowego konkursu ogłoszonego przez NCN lub NCBiR, lub międzynarodowego konkursu na realizację projektu badawczego, na czas realizacji tych projektów oraz zatrudnianego na czas realizacji projektu finansowanego ze środków pochodzących z Unii Europejskiej. Ponadto nie będzie wymagało przeprowadzania konkursu przedłużenie umowy w przypadku zmiany warunków pracy na tym samym stanowisku, jeżeli poprzednia umowa była zawarta na czas nie krótszy niż trzy lata.

4.18. Podniesiony zostanie wiek nauczycieli akademickich posiadających bierne prawo wyborcze z 65 do 67 lat, przy jednoczesnym pozostawieniu niezmiennego wieku nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora (70 lat). Podobne rozwiązanie zostanie wprowadzone w przypadku konkursu na funkcję rektora uczelni publicznej. Mając na uwadze ograniczenie konieczności przeprowadzania wyborów uzupełniających (lub konkursów) w trakcie kadencji, proponuje się wobec nauczycieli

pełniących funkcje organu jednoosobowego uczelni i ich zastępców przekształcenie stosunku pracy mianowanych nauczycieli akademickich w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.

4.19. Wprowadzona zostanie możliwość udzielania nauczycielowi akademickiemu posiadającemu stopień doktora (a nie jak dotychczas tylko mianowanemu nauczycielowi akademickiemu) płatnego urlopu naukowego na prowadzenie badań realizowanych poza jednostką macierzystą.

4.20. Proponuje się doprecyzowanie przepisów dotyczących urlopu dla poratowania zdrowia, w szczególności wprowadzenie zmian, zgodnie z którymi orzeczenia o potrzebie udzielenia tego urlopu nie będzie wydawać jak dotychczas lekarz prowadzący, ale lekarz posiadający uprawnienia do wykonywania badań profilaktycznych wykonujący działalność w jednostce służb medycyny pracy, z którą uczelnia zawarła umowę. Nauczycielowi akademickiemu oraz uczelni będzie przysługiwać odwołanie od orzeczenia lekarskiego do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy właściwego ze względu na miejsce zamieszkania nauczyciela akademickiego lub ze względu na siedzibę uczelni. W wyniku uwag Ministra Finansów rozszerzono, w stosunku do Założeń, zakres planowanej regulacji – na wzór rozwiązań przewidzianych w założeniach do nowelizacji ustawy – Karta Nauczyciela. Nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, po przepracowaniu co najmniej dwudziestu lat w uczelni będzie miał prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia, jeżeli stan jego zdrowia wymaga powstrzymania się od pracy. Łączny wymiar urlopu dla poratowania zdrowia w okresie całego zatrudnienia nauczyciela akademickiego nie może przekroczyć jednego roku. W przypadku gdy urlop dla poratowania zdrowia wykorzystywany jest w częściach, kolejnego urlopu można będzie udzielić nie wcześniej niż po upływie trzech lat od dnia zakończenia ostatnio udzielonego urlopu. Nauczyciel akademicki nie będzie ponosił kosztów badań. Opłaty za badania lekarskie przeprowadzane nie częściej niż raz na trzy lata oraz opłaty za badania lekarskie w trybie odwoławczym ponosi uczelnia.

4.21. Proponuje się wprowadzenie możliwości zlecenia uczelniom wojskowym przez Ministra Obrony Narodowej zadań związanych z działaniem uczelni jako jednostek wojskowych, jeżeli zadania te są niezbędne ze względu na potrzeby obronności

i bezpieczeństwa publicznego, stanu klęski żywiołowej lub w celu wykonania zobowiązań międzynarodowych. Wykonanie zadania następowaloby odpłatnie na podstawie umowy ze stroną finansującą wykonanie zadania. Przepis ten będzie dotyczył żołnierzy i kandydatów na żołnierzy. Na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych do projektu ustawy włączono analogiczne rozwiązanie dotyczące zlecenia przez tego ministra zadań uczelniom służb państwowych jako jednostkom organizacyjnym właściwej służby.

4.22. Proponuje się usunięcie z ustawy przepisu o obowiązku dokonywania przez Ministra Obrony Narodowej mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego osoby pełniącej funkcję rektora w uczelniach wojskowych.

4.23. Proponuje się utworzenie ogólnopolskiej bazy streszczeń i recenzji rozpraw doktorskich oraz autoreferatów i recenzji w postępowaniach habilitacyjnych według obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych.

4.24. Przewiduje się stworzenie możliwości prawnych przyznawania stypendiów za osiągnięcia dla najlepszych uczestników studiów doktoranckich prowadzonych przez instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk (PAN) lub instytuty badawcze na wzór stypendiów ministra dla najlepszych uczestników studiów doktoranckich prowadzonych w uczelni, tj. stypendium Prezesa PAN lub stypendium ministra nadzorującego określony instytut badawczy. Proponowane rozwiązanie uwzględni postulaty doktorantów PAN. Przyznawanie ww. stypendiów jest działaniem fakultatywnym i powinno być finansowane ze środków własnych PAN oraz budżetów ministrów nadzorujących instytuty badawcze.

4.25. Proponuje się wprowadzenie przepisu, na podstawie których kwalifikacje I i II stopnia uzyskane na podstawie dotychczasowych przepisów stają się odpowiednio stopniami doktora sztuki lub doktora habilitowanego (art. 51 projektu ustawy).

4.26. Projektem ustawy została też objęta zmiana art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. Nr 108, poz. 685, z późn. zm.). Prawo do otrzymania pożyczek studenckich i kredytów studenckich na zasadach określonych w tejże ustawie będą mieli studenci i doktoranci uczelni lub jednostek naukowych, o których mowa w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym, będący osobami cywilnymi. W wyniku zmian w art. 1 ust. 1 ustawy o pożyczkach i kredytach studenckich wprowadzonych ustawą z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo

o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw doktoranci jednostek naukowych innych niż jednostki organizacyjne uczelni utracili prawo do otrzymania pożyczek i kredytów studenckich. Pomimo znikomego zainteresowania kredytami przejawianego przez doktorantów w jednostkach naukowych (od roku 2004 banki udzieliły kredytu 556 doktorantom, w tym 28 doktorantom w jednostkach naukowych – przy ponad 150 tys. kredytów udzielonych studentom) – w celu zrównania dostępu do kredytów studenckich dla uczestników studiów doktoranckich w uczelniach i jednostkach naukowych – zostaje przywrócona możliwość ubiegania się o ten kredyt przez doktorantów, którzy odbywają studia doktoranckie poza uczelnią. Propozycja jest zgodna z uwagami zgłoszonymi w trakcie konsultacji społecznych przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk.

4.27. Przewiduje się – na wniosek Ministra Edukacji Narodowej – zmiany w systemie oświaty, dotyczące zakładów kształcenia nauczycieli (kolegia nauczycielskie i nauczycielskie kolegia języków obcych).

Projekt w zakresie zmian w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) przewiduje stopniowe wstrzymanie naboru na pierwszy rok nauki w zakładach kształcenia nauczycieli, tj. kolegiach nauczycielskich i nauczycielskich kolegiach języków obcych, oraz ich likwidację w 2016 r. Propozycje zmian są konsekwencją rozwiązań zawartych w art. 261a i 261b ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) wprowadzonych ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 202, poz. 1553), regulujących włączenie zakładów kształcenia nauczycieli w struktury szkolnictwa wyższego oraz brak możliwości ubiegania się po 30 września 2015 r. przez absolwentów kolegiów o uzyskanie dyplomu i tytułu zawodowego licencjata w uczelniach sprawujących opiekę naukowo-dydaktyczną nad kolegiami.

Kolegia funkcjonują w systemie oświaty na podstawie art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Zasady działania kolegiów i standardy kształcenia w kolegiach określają odpowiednio rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1997 r. w sprawie zakładów kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 104, poz. 664, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli

w kolegiach nauczycielskich i nauczycielskich kolegiach języków obcych (Dz. U. Nr 128, poz. 897).

Powołanie pierwszych kolegiów na podstawie zarządzenia Nr 15 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 czerwca 1990 r. w sprawie nauczycielskich kolegiów języków obcych (Dz. Urz. Nr 4, poz. 21), a następnie zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 maja 1991 r. w sprawie kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych (Dz. Urz. Nr 3, poz. 15) wynikało z konieczności sprostania potrzebom systemu oświaty w związku z wprowadzeniem do szkół nauczania języków zachodnioeuropejskich w miejsce języka rosyjskiego oraz rozpoczynaniem nauki przez dzieci z okresu wyżu demograficznego. Ze względu na zwiększone zapotrzebowanie na nauczycieli, zadaniem kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych było kształcenie wyłącznie w specjalnościach, w których szkoły wyższe nie były w stanie przygotować odpowiedniej dla potrzeb systemu oświaty liczby nauczycieli. Innymi słowy, kolegia pełniły funkcję uzupełniającą w stosunku do uczelni kształcących większość nauczycieli zatrudnianych w szkołach i placówkach systemu oświaty.

Od momentu powstania zakładów kształcenia nauczycieli wskazywano, iż powinny one w sprzyjających warunkach prawnych zostać przekształcone w jednostki systemu szkolnictwa wyższego. Po raz pierwszy warunki do zmian w tym zakresie zaistniały wraz z powstawaniem na terenie działania kolegiów państwowych wyższych szkół zawodowych powoływanych na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590, z późn. zm. – obecnie akt prawny nieobowiązujący), kształcących nauczycieli w specjalnościach odpowiadających specjalnościom prowadzonym w kolegiach.

Warunkiem koniecznym do funkcjonowania kolegium jest zapewnienie opieki naukowo-dydaktycznej przez szkołę wyższą, która prowadzi studia magisterskie kształcące nauczycieli na kierunkach lub specjalnościach odpowiadających specjalnościom prowadzonym w kolegium. Opieka ta zapewniona jest na podstawie porozumienia zawieranego pomiędzy organem prowadzącym kolegium a uczelnią, którego zakres określają przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1997 r. w sprawie zakładów kształcenia nauczycieli. Na podstawie porozumień o opiece naukowo-dydaktycznej absolwenci kolegiów mają możliwość

uzyskania tytułu zawodowego licencjata i tym samym kontynuowania nauki na studiach drugiego stopnia.

W 2009 r. zapoczątkowano prace nad ujednoczeniem systemu kształcenia nauczycieli poprzez umożliwienie kolegiom zmiany ich statusu. Wynikiem podjętych działań w celu stworzenia warunków do kształcenia nauczycieli wyłącznie w systemie szkolnictwa wyższego, były zmiany wprowadzone ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Zgodnie z art. 261a ust. 1 tej ustawy minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może, w drodze rozporządzenia, na wniosek organu prowadzącego:

- 1) przekształcić publiczną szkołę pomaturalną, kolegium nauczycielskie, nauczycielskie kolegium języków obcych albo kolegium pracowników służb społecznych w publiczną uczelnię zawodową,
- 2) włączyć publiczną szkołę pomaturalną, kolegium nauczycielskie, nauczycielskie kolegium języków obcych albo kolegium pracowników służb społecznych do uczelni publicznej po uzyskaniu zgody senatu tej uczelni,
- 3) połączyć publiczną szkołę pomaturalną, kolegium nauczycielskie, nauczycielskie kolegium języków obcych albo kolegium pracowników służb społecznych w publiczną uczelnię zawodową

– określając sposób przejścia pracowników i słuchaczy tych placówek, kierunki i specjalności studiów, na które słuchacze tych placówek będą przejmowani, oraz tryb ukończenia studiów pierwszego stopnia, mając na celu zachowanie wysokiego poziomu kształcenia.

Ponadto, zgodnie z art. 261b ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym porozumienia zawarte przez organy prowadzące kolegia nauczycielskie, nauczycielskie kolegia języków obcych albo kolegia pracowników służb społecznych z uczelniami w zakresie, w jakim umożliwiają one absolwentowi, po zdaniu egzaminu dyplomowego, ubieganie się o dopuszczenie do egzaminu w uczelni oraz uzyskanie dyplomu i tytułu zawodowego licencjata, tracą moc z dniem 30 września 2015 r. Przepis ten wyznacza termin, po którym absolwenci kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych nie będą mogli ubiegać się o uzyskanie tytułu zawodowego licencjata. Absolwenci kolegiów nie uzyskują wykształcenia na poziomie wyższym, a osoby pobierające w nich naukę mają status słuchaczy. O atrakcyjności oferty kształcenia prowadzonego w kolegiach nauczycielskich i nauczycielskich kolegiach języków

obcych stanowi głównie możliwość uzyskania tytułu zawodowego licencjata w uczelniach sprawujących opiekę naukowo-dydaktyczną nad zakładami kształcenia nauczycieli. Kolegia kształcą nauczycieli przedszkoli, szkół podstawowych i placówek oświatowo-wychowawczych, a w przypadku nauczycieli języków obcych również nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

W roku szkolnym 2012/2013 funkcjonowało 90 zakładów kształcenia nauczycieli, w tym:

- 18 kolegiów nauczycielskich (15 publicznych i 3 niepubliczne) oraz
- 72 nauczycielskie kolegia języków obcych (40 publicznych i 32 niepubliczne).

Malejąca liczba słuchaczy kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych powoduje w ostatnich latach likwidację publicznych i niepublicznych zakładów kształcenia nauczycieli.

Tabela 1. Liczba publicznych i niepublicznych zakładów kształcenia nauczycieli w ostatnich latach szkolnych (od 2005/2006 do 2012/2013)

Kolegium	Rok szkolny							
	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
NKJO i KN publiczne	64	65	64	64	62	60	57	55
NKJO i KN niepubliczne	41	41	43	44	42	43	39	35
Ogółem	105	106	107	108	104	103	96	90

Według danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) w 2006 r. liczba słuchaczy we wszystkich zakładach kształcenia nauczycieli wynosiła 20 357 osób, natomiast w 2012 r. (stan na dzień 10 października 2012 r.) ogólna liczba słuchaczy zmniejszyła się do 9 768 osób. Zmiany te spowodowane są niżej demograficznym oraz coraz większą liczbą szkół wyższych, które oferują studia pierwszego i drugiego stopnia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela.

Tabela 2. Liczba słuchaczy kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych w latach 2006–2012

Rok szkolny	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Liczba słuchaczy w KN	7 198	7 018	6 508	5 851	5 485	4 778	3 660
Liczba słuchaczy w NKJO	13 159	14 021	12 431	11 019	8 928	7 157	6 108
Razem	20 357	21 039	18 939	16 870	14 413	11 935	9 768

Dane SIO (stan na 30 września 2012 r.) wskazują, że spośród nauczycieli zatrudnionych w systemie oświaty ok. 0,4% nauczycieli szkół i placówek posiada poziom wykształcenia potwierdzony jedynie dyplomem ukończenia kolegium. Ponad 91% nauczycieli legitymuje się dyplomem ukończenia studiów magisterskich, a 5,5% nauczycieli – studiów wyższych zawodowych. Oznacza to, że ponad 96% nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach systemu oświaty posiada wykształcenie wyższe. Jednocześnie we wszystkich krajach Unii Europejskiej od nauczycieli zatrudnionych w systemie oświaty wymaga się wykształcenia uzyskanego w systemie szkolnictwa wyższego (wyjątek stanowią Niemcy, Czechy, Rumunia i Malta, gdzie od nauczycieli przedszkoli nie wymaga się ukończenia studiów wyższych). Zauważyć należy, że osoby z wykształceniem wyższym mają lepsze możliwości startu zawodowego, mobilności zawodowej, szybkiego przekwalifikowania, a tym samym funkcjonowania na rynku pracy. Mogą też skutecznie realizować plany zawodowe poprzez kontynuację kształcenia.

Zakłady kształcenia nauczycieli przez ponad 20 lat funkcjonowania w znakomity sposób zaspokoili potrzeby systemu oświaty, w szczególności dotyczące nauczycieli języków zachodnioeuropejskich, i tym samym spełniły swoją rolę. Obecnie, w związku z możliwością zapewnienia przygotowania odpowiedniej liczby wykwalifikowanych nauczycieli przez system szkolnictwa wyższego, nie ma potrzeby utrzymywania kolegiów w istniejącej formule.

Obecnie kształcenie nauczycieli powinno być prowadzone wyłącznie w systemie szkolnictwa wyższego przy zachowaniu odpowiedniej dbałości o jego jakość i właściwych proporcji pomiędzy kształceniem teoretycznym i praktycznym, mając na względzie jak najlepsze przygotowanie zawodowe przyszłych nauczycieli.

Zmiany zaproponowane w projekcie ustawy w art. 2–4, 6, 9–13, 19 i 20 są konsekwencją likwidacji zakładów kształcenia nauczycieli od dnia 1 października 2016 r. i mają charakter dostosowujący.

Przepis art. 21 ust. 1 i 2 ma na celu wstrzymanie rekrutacji słuchaczy do kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych od roku szkolnego 2014/2015. W ust. 3 wprowadza się przepis przejściowy regulujący sytuację osób, które rozpoczęły kształcenie w kolegiach nauczycielskich i nauczycielskich kolegiach języków obcych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. Proponuje się, aby do tych słuchaczy stosować przepisy dotychczasowe.

W roku szkolnym 2014/2015 w kolegiach nauczycielskich i nauczycielskich kolegiach języków obcych naukę pobierać będą słuchacze II i III roku nauki, a w roku szkolnym 2015/2016 – słuchacze III roku nauki. Rok szkolny w kolegiach nauczycielskich i nauczycielskich kolegiach języków obcych trwa od 1 października do 30 września następnego roku, co warunkuje datę ich likwidacji z dniem 1 października 2016 r.

Dla słuchaczy, którzy nie ukończą z różnych przyczyn cyklu nauki w przewidzianym terminie, tj. do 30 września 2016 r., nie przewiduje się alternatywnej ścieżki zakończenia edukacji na tym poziomie. Kolegia nauczycielskie i nauczycielskie kolegia języków obcych przestaną funkcjonować po wskazanej dacie. W systemie oświaty nie będzie jednostek prowadzących kształcenie w zawodzie nauczyciela.

Przepis art. 22 wskazuje organy, które przejmą dokumentację zlikwidowanych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych. Obecne regulacje stanowią, że dokumentację zlikwidowanego publicznego zakładu kształcenia nauczycieli przekazuje się organowi prowadzącemu szkołę (kolegium) z wyjątkiem dokumentacji przebiegu nauczania, którą przekazuje się organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny. W projekcie zaproponowano, aby cała dokumentacja, w tym dokumentacja przebiegu nauczania, została przekazana organowi prowadzącemu z uwagi na łatwiejszy dostęp do tej dokumentacji. W przypadku likwidacji niepublicznych zakładów kształcenia nauczycieli dokumentacja przebiegu nauczania wytworzona w tych kolegiach będzie przekazywana do urzędu marszałkowskiego właściwego dla siedziby zlikwidowanego kolegium.

Przepis zawarty w art. 21 wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy. Pozostałe, zaproponowane przez MEN, regulacje dotyczące zmian w systemie

oświaty, zawarte w art. 2–4, art. 6, art. 9–13, art. 19, art. 20 i art. 22 wejdą w życie 1 października 2016 r.

5. Akty wykonawcze do ustawy

W związku z proponowaną zmianą przepisów ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym niezbędne będzie wydanie przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego następujących rozporządzeń:

- w sprawie trybu podejmowania decyzji o zwiększeniu liczby przyjęć studentów na studia stacjonarne w uczelni publicznej powyżej 2% liczby studentów przyjętych na studia stacjonarne w poprzednim roku akademickim,
- w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia,
- w sprawie kryteriów i szczegółowego zakresu oceny programowej i oceny instytucjonalnej,
- w sprawie wysokości wynagrodzenia członków Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polskiej Komisji Akredytacyjnej, wyznaczanych przez nie recenzentów i ekspertów, komisji dyscyplinarnej przy Radzie, komisji dyscyplinarnej powołanej przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, rzeczników dyscyplinarnych powołanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego oraz Rzecznika Praw Absolwenta,
- w sprawie kryteriów i trybu nadania statusu Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego,
- w sprawie sposobu podziału i trybu przekazywania uczelniom niepublicznym dotacji na finansowanie zadań związanych z kształceniem uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich prowadzonych w uczelniach niepublicznych,
- w sprawie sposobu podziału i trybu przekazywania podmiotowej dotacji na dofinansowanie zadań projakościowych z budżetu państwa,
- w sprawie ogólnopolskiego wykazu nauczycieli akademickich i pracowników naukowych,
- w sprawie organizacji Konwentu Rzeczników i trybu realizacji przez niego zadań,
- w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec nauczycieli akademickich,

- w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach,
- w sprawie ogólnopolskiego wykazu studentów i ogólnopolskiego wykazu doktorantów,
- w sprawie minimalnego zakresu postanowień regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów,
- w sprawie warunków i trybu przyznawania oraz wypłacania studentom stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia,
- w sprawie studiów doktoranckich i stypendiów doktoranckich,
- w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora.

Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, wyda rozporządzenie w sprawie orzekania o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia.

Niezbędne będzie także wydanie przez ministra właściwego do spraw oświaty, w związku ze zmianą ustawy o systemie oświaty, rozporządzeń:

- w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli,
- w sprawie przyjmowania osób niebędących obywatelami polskimi do publicznych przedszkoli, szkół i placówek oraz organizacji dodatkowej nauki języka polskiego, dodatkowych zajęć wyrównawczych oraz nauki języka i kultury kraju pochodzenia.

Opinia o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej (pismo MSZ nr DPUE-920-467-13/jf/6 DPUE.920.287.2013/28 z dnia 19 listopada 2013 r. oraz nr DPUE-920-467-13/jf/7 DPUE.920.287.2013/31 z dnia 16 grudnia 2013 r.).

Projekt nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Nowelizacja obejmie uczelnie publiczne i niepubliczne, jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze, studentów, doktorantów, nauczycieli akademickich, osoby pełniące funkcje organów jednoosobowych i organów kolegialnych, założycieli uczelni niepublicznych, absolwentów, a pośrednio także otoczenie gospodarcze i społeczne uczelni.

Z uwagi na dołączenie do projektu ustawy na wniosek Ministra Edukacji Narodowej zmian w ustawie o systemie oświaty oraz innych ustawach regulujących funkcjonowanie zakładów kształcenia nauczycieli ustawa dodatkowo wpłynie na:

- publiczne i niepubliczne zakłady kształcenia nauczycieli, tj. kolegia nauczycielskie i nauczycielskie kolegia języków obcych,
- nauczycieli i pracowników niepedagogicznych zatrudnionych w zakładach kształcenia nauczycieli,
- organy prowadzące publiczne zakłady kształcenia nauczycieli, tj. jednostki samorządu terytorialnego, w tym Samorzady Województw: Łódzkiego, Opolskiego, Śląskiego, Wielkopolskiego oraz Samorząd Miasta Jastrzębia-Zdroju,
- organy prowadzące niepubliczne zakłady kształcenia nauczycieli, tj. inne osoby prawne i osoby fizyczne,
- organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad zakładami kształcenia nauczycieli, tj. ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

2. Konsultacje społeczne

Zmiany wprowadzane ustawą były szeroko konsultowane ze środowiskiem akademickim i studenckim.

W 2012 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego powołał Zespół do spraw zmian przepisów prawnych w zakresie szkolnictwa wyższego, w skład którego weszli m. in. przewodniczący: Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Krajowej Reprezentacji Doktorantów i Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej. Praca Zespołu pozwoliła przede wszystkim na dokonanie diagnozy i wyodrębnienie tych przepisów, które wymagają doprecyzowania

w oparciu o doświadczenia środowiska wynikające z wdrażania nowelizacji ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Projekt ustawy został poprzedzony przyjęciem przez Radę Ministrów w dniu 21 maja 2013 r. Założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (dalej: projekt założeń). Projekt założeń był konsultowany z partnerami środowiskowymi i społecznymi, a omówienie wyników konsultacji zostało przedstawione poniżej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (dalej: projekt ustawy) w dniu 17 lipca 2013 r., podobnie jak projekt ww. Założeń, został przesłany do konsultacji:

- 1) Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów;
  - 2) Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
  - 3) Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
  - 4) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
  - 5) Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
  - 6) Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
  - 7) Konferencji Episkopatu Polski;
  - 8) Polskiej Akademii Nauk;
  - 9) Radzie Głównej Instytutów Badawczych;
  - 10) Polskiej Akademii Umiejętności;
  - 11) Komitetowi Polityki Naukowej;
  - 12) Komitetowi Ewaluacji Jednostek Naukowych;
  - 13) Narodowemu Centrum Badań i Rozwoju;
  - 14) Narodowemu Centrum Nauki;
  - 15) Radzie Młodych Naukowców;
  - 16) Krajowej Reprezentacji Doktorantów;
  - 17) Parlamentowi Studentów Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 18) Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej;
  - 19) Niezależnemu Zrzeszeniu Studentów;
  - 20) Zrzeszeniu Studentów Polskich,
- a także: Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce, Polskiemu Stowarzyszeniu Upowszechniania Komputerowych Systemów Inżynierskich „ProCAx”,

Stowarzyszeniu Top 500 Innovators, „Obywatelom Nauki”, Laureatom „Diamentowego Grantu”, Ośrodkowi Przetwarzania Informacji, Rzecznikowi Praw Absolwenta.

W ramach konsultacji społecznych projekt został również przekazany do zaopiniowania reprezentatywnym organizacjom pracodawców i związkom zawodowym, odpowiednio na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.) oraz art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.), tj.: Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej, Związkowi Pracodawców Business Centre Club, Związkowi Rzemiosła Polskiego, Konfederacji Lewiatan, Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Radzie Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, Forum Związków Zawodowych, Wolnym Związkiem Zawodowym „Sierpień 80”, Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”, a także Radzie Działalności Pożytku Publicznego przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej. Ponadto, do MNiSzW wpłynęły opinie m. in.: Rady Rzeczników Patentowych Szkół Wyższych, Konferencji Rektorów Uczelni Artystycznych i poszczególnych uczelni.

Projekt założeń skierowano do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W dniu 27 lutego 2013 r. został zaopiniowany pozytywnie. Projekt ustawy został także przekazany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego – z uwagi na włączenie do projektu, na wniosek Ministra Edukacji Narodowej, zmian w zakresie zakładów kształcenia nauczycieli. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 23 października 2013 r. zaopiniowała projekt bez uwag.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw został zamieszczony, zgodnie z wymogami art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz w BIP Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy proces legislacyjny, stosownie do przepisów uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.).

W trybie ustawy o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa wniesiono dwa zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektem ustawy.

Informacja o kolejności wniesienia zgłoszeń w trybie ustawy o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa:

- 1) Tomasz Zapalski Centras Public & Government Affairs (nr wpisu w rejestrze podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingową – 00263), data wpływu zgłoszenia do MNiSW: 16.08.2013 r., podmiot, na rzecz którego działalność lobbingowa jest wykonywana – Stowarzyszenie Poznański Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, ul. Cienista 3, 60-587 Poznań;
- 2) Jakub Różański – osoba fizyczna, data wpływu zgłoszenia do MNiSW: 19.08.2013 r.

Zgodnie z § 10 ust. 6a Regulaminu pracy Rady Ministrów zgłoszenia ww. podmiotów zostały dołączone do projektu ustawy.

Omówienie wyników konsultacji społecznych przeprowadzonych na etapie prac nad projektem Założeń do projektu ustawy:

1. Potwierdzanie efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego.

Szczegółowe uwagi w tym zakresie zgłosiły: Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP), Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych (KRePSZ), Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego (RGNiSW), Polska Komisja Akredytacyjna (PKA), Rada Młodych Naukowców, Konfederacja Lewiatan (Lewiatan), Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych, uczelnie medyczne.

KRASP podniósł, że uzyskanie potwierdzenia efektów kształcenia zdobytych poza edukacją formalną powinno być zależne od już osiągniętych efektów uczenia się, a nie od wieku osoby ocenianej. Uwagę uwzględniono – zmieniono wymagania stawiane osobom, które zamierzają skorzystać z instytucji potwierdzania efektów uczenia się, przyznając to prawo osobom posiadającym świadectwo dojrzałości i 5 lat doświadczenia po maturze – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie albo tytuł zawodowy licencjata (inżyniera lub inny równorzędny) i 3 lata doświadczenia po ukończeniu studiów pierwszego stopnia – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia. W przypadku posiadania tytułu zawodowego magistra wystarczające byłoby dwuletnie doświadczenie zawodowe.

Ponadto, wyrażano wątpliwości wobec proponowanych wymagań, jakie muszą spełnić jednostki organizacyjne uczelni, aby móc potwierdzać efekty uczenia się uzyskane

drogą inną niż formalna. W celu zagwarantowania jakości kształcenia proponuje się, aby prawo do potwierdzania efektów uczenia się miały tylko te podstawowe jednostki organizacyjne, które posiadają przynajmniej pozytywną ocenę Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a w przypadku nieprzeprowadzenia jeszcze oceny – jednostki, które posiadają uprawnienia do nadawania stopnia doktora. Ponadto dokonywana będzie przez Polską Komisję Akredytacyjną ocena jakości potwierdzania przez uczelnię ww. efektów.

Wnoszono także o wyłączenie wszystkich kierunków medycznych z procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych drogą inną niż formalna, podnosząc, iż projektowane rozwiązanie zagraża jakości kształcenia na tych właśnie kierunkach. Rozwiązania planowane dla instytucji potwierdzania efektów uczenia się mają na celu przede wszystkim zapewnienie wysokiej jakości kształcenia. Ich istotą będzie weryfikacja efektów uczenia się w oparciu o efekty określone w programie kształcenia dla kierunku studiów. Oznacza to, że przyjmująca uczelnia sprawdzać będzie faktyczne umiejętności i kompetencje, a nie przedłożone dokumenty (certyfikaty, świadectwa, zaświadczenia o wolontariacie itd.). Weryfikacja ta będzie lustrzanym odbiciem weryfikacji efektów, jakiej poddawani są studenci w trakcie toku studiów.

Z systemu potwierdzania efektów uczenia się zostaną wyłączone jedynie kierunki, dla których są określone standardy kształcenia. Uzasadnieniem jest fakt, iż wymogi dotyczące procesu kształcenia dla kierunków przygotowujących do wykonywania zawodów: lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, lekarza weterynarii oraz architekta zostały określone w przepisach Unii Europejskiej. Znowelizowane przepisy ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym zobowiązały uczelnie do opracowania, począwszy od roku akademickiego 2012/2013, programów kształcenia opartych na Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Proponowane rozwiązania stanowią kontynuację przyjęcia KRK. Tym samym, w obecnym systemie nie przewiduje się określenia standardów kształcenia dla kierunków studiów innych niż dla tych, co do których istnieje zobowiązanie prawne wynikające z przepisów Unii Europejskiej. Nie przewiduje się także standaryzowania procesu kształcenia dla kierunków studiów w przypadku zawodów regulowanych. Koncepcja ta wynika bezpośrednio ze Strategii Europa 2020, szczegółowych wskazań polityki Unii Europejskiej, projektu Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego oraz badań Bilansu Kapitału Ludzkiego.

Poddawano także w wątpliwość zasadność ograniczenia możliwości potwierdzania efektów uczenia się do 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia oraz wprowadzenie ograniczenia liczby osób, których kwalifikacje uzna się w trybie potwierdzania efektów uczenia się do 20% ogólnej liczby studentów danego kierunku. Uwagi te nie zostały uwzględnione. Uzasadnieniem dla takich zmian jest gwarancja jakości kształcenia. Przepis ten ma zapobiec tworzeniu odrębnych grup, czy też wyspecjalizowaniu się uczelni w kształceniu wyłącznie w skróconym trybie. Ponadto, włączenie studentów do regularnego trybu studiów nie spowoduje zwiększenia kosztów dla uczelni. Osoby przyjęte w tym trybie na dany rok studiów mają być włączane w tok studiów do funkcjonującej grupy studentów jako pełnoprawni studenci. Nie tworzy się dla nich żadnych odrębnych kursów czy ścieżek kształcenia. Nie zakłada się również egzaminów eksternistycznych.

W odniesieniu do uwagi dotyczącej potwierdzania efektów uczenia się zdobytych w kolegiach zawodowych, zakłada się, że absolwenci ostatniego roku kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych będą mogli przystąpić do egzaminu dyplomowego w uczelni. Natomiast osoby, które ukończyły kolegium w poprzednich latach (brany jest tu pod uwagę cały 20-letni okres funkcjonowania kolegiów) i nie przystąpiły do egzaminu w uczelni, będą mogły skorzystać z systemu potwierdzania efektów uczenia się innych niż formalne.

2. Uczelnie zawodowe i uczelnie badawcze.

Szczegółowe uwagi dotyczące powyższego zagadnienia zgłosiły: KRASP, RGNiSW, PKA, Komitet Polityki Naukowej (KPN), Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów (CK), Rada Młodych Naukowców, Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich (KRZaSP), Fundacja Rektorów Polskich, Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, Konferencja Rektorów Akademii Wychowania Fizycznego, Rada Główna Instytutów Badawczych, Komitet Naukoznawstwa PAN.

Zgłoszone uwagi dotyczyły przede wszystkim konieczności wyjaśnienia idei przeprofilowania uczelni oraz uzasadnienia dla wprowadzenia podziału na dwa typy uczelni. RGNiSW, KRASP, KRZaSP, Fundacja Rektorów Polskich oraz KSN NSZZ „Solidarność” podnosiły, że nowelizacja powinna być poprzedzona przyjęciem strategii rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki. Wypracowane wspólnie ze środowiskiem akademickim strategię kierunku rozwoju szkolnictwa wyższego zostały wykorzystane przy opracowywaniu Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego i Strategii Rozwoju

Kapitału Społecznego (dwóch z dziewięciu strategii zintegrowanych ze średniookresową Strategią Rozwoju Kraju do 2020 r.).

Podział na uczelnie akademickie i zawodowe funkcjonuje w systemie szkolnictwa wyższego od 2005 r. Nowelizacja wskazuje na konieczność doprecyzowania definicji uczelni przez wykonywane przez nią zadania. Uczelnie zawodowe to te, które nie posiadają ani jednego uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora. Uczelnie akademickie będą zobowiązane do prowadzenia badań naukowych i rozliczane z ich realizacji, a uczelnie zawodowe – do prowadzenia kierunków o profilu praktycznym. Ponadto wyjaśniono, że uczelniami badawczymi staną się w przyszłości uczelnie, których większość podstawowych jednostek organizacyjnych uzyska status KNOW.

3. Zmiany w kształceniu na profilu praktycznym i ogólnoakademickim.

Szczegółowe uwagi dotyczące proponowanych zmian w kształceniu na profilu praktycznym i ogólnoakademickim zgłosiły: KRASP, KRePSZ, KRZaSP, RGNiSW, PKA, Rada Młodych Naukowców, KPN, Lewiatan, Business Centre Club.

Uwagi dotyczyły propozycji ograniczenia prawa do prowadzenia studiów o profilu ogólnoakademickim do jednostek organizacyjnych posiadających uprawnienia do nadawania stopnia doktora, co uniemożliwiłoby tym samym prowadzenie takich studiów uczelniom zawodowym. Podnoszono, iż może to deprecjonować wartość kształcenia prowadzonego w uczelniach zawodowych. Uwagi te nie zostały uwzględnione. Zaproponowane rozwiązanie ma na celu przeciwdziałać dominującemu w uczelniach zawodowych trendowi kształcenia na kierunkach studiów o profilu ogólnoakademickim, w szczególności na kierunkach tzw. „masowych”. Osiągnięte to zostanie przez wyspecjalizowanie się uczelni zawodowych w kształceniu na kierunkach praktycznych, w których jakość edukacji determinować będzie praktyczne umiejętności studentów, a także przygotowujących absolwentów do potrzeb rynku pracy.

Partnerzy społeczni zgłosili przede wszystkim zastrzeżenia dotyczące propozycji zwiększenia minimum kadrowego studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Podnosili, że uniemożliwi to uczelniom niepublicznym prowadzenie studiów drugiego stopnia. KRASP również uznał proponowane rozwiązanie za nieuzasadnione. Uwzględniając uwagi, przyjęto, że warunki dotyczące minimum kadrowego na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim pozostaną bez zmian. Natomiast podstawowa jednostka organizacyjna uczelni nieposiadająca uprawnienia do nadawania stopnia doktora będzie mogła prowadzić studia na drugim

stopniu o profilu ogólnoakademickim, jeżeli studia prowadzone na profilu praktycznym zostały ocenione co najmniej pozytywnie przez PKA i liczba samodzielnych nauczycieli akademickich, zatrudnionych w jednostce ubiegającej się o uruchomienie ogólnoakademickiego profilu kształcenia drugiego stopnia, będzie odpowiadać liczbie osób określonej dla jednostki organizacyjnej uprawnionej do nadawania stopnia naukowego doktora, reprezentujących dziedzinę nauki lub sztuki, do której przyporządkowano dany kierunek.

Uszczegółowiono również zapisy dotyczące minimum kadrowego studiów na profilu praktycznym poprzez wskazanie, że „znaczące doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią” powinno odnosić się do dziedziny związanej z kierunkiem studiów.

Biorąc pod uwagę propozycję PKA i RGNiSW dotyczące nałożenia obowiązku trzymiesięcznych praktyk zawodowych nie tylko na publiczne uczelnie zawodowe, ale także na niepubliczne uczelnie zawodowe, zaproponowano obowiązek organizowania takich praktyk na kierunkach o profilu praktycznym na wszystkich uczelniach.

Nie uwzględniono uwag w zakresie proponowanej zbyt dużej liczby pracodawców w składzie konwentu PWSZ, gdyż zmianę uzasadnia konieczność dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy. Natomiast uwzględniono uwagi dotyczące zadań konwentu. Opis efektów kształcenia jako element programu kształcenia będzie opiniowany przez konwent, a zatwierdzany przez senat uczelni.

4. Wspólne studia interdyscyplinarne i interdyscyplinarne przewody doktorskie.

Szczegółowe uwagi dotyczące powyższych zagadnień zgłosiły: KRASP, RGNiSW, PKA, CK, KRZaSP, Rada Młodych Naukowców, Lewiatan, KSN NSZZ „Solidarność”. Wnioskowano o wprowadzenie możliwości prowadzenia wspólnych studiów interdyscyplinarnych wspólnie przez uczelnie publiczne i niepubliczne, a także o wskazanie zasad ich współpracy, w tym finansowania. Uwagi w tym zakresie uwzględniono. Uczelnie w umowie powinny określić zasady finansowania i rozliczenia kosztów prowadzenia takich studiów.

CK odniosło się do propozycji umożliwienia przeprowadzenia wspólnego przewodu doktorskiego na podstawie interdyscyplinarnej rozprawy doktorskiej. Wątpliwości wzbudziło powołanie komisji przez rady jednostek organizacyjnych wspólnie przeprowadzających przewód doktorski. CK wskazało, że przyznanie kompetencji nadawania stopnia doktora komisji powodowałoby trudności praktyczne (trudności w ustaleniu sposobu składania odwołań od negatywnych uchwał komisji). Uwagi

zostały uwzględnione. Uchwały w sprawie nadania stopnia doktora oraz wydanie dyplomu będą w kompetencji rad jednostek organizacyjnych, natomiast komisja będzie miała tylko część uprawnień, tak jak obecnie przy wspólnym przewodzie doktorskim prowadzonym z uczelnią zagraniczną. Dyplom będzie wydawany w jednej dziedzinie w zakresie dyscypliny wiodącej, w którą osoba ubiegająca się o stopień doktora wniosła największy wkład naukowy.

5. Zmiany w przepisach dotyczących nadzoru nad uczelniami.

Uwagi w tym zakresie przedstawiły: KRASP, KRePSZ, RGNiSW, PKA, PSRP, Forum Uczelni Ekonomicznych, Lewiatan.

Podnoszono, że proponowane zmiany dotyczące usprawniania trybu zawieszania i cofania uprawnień do kierunków muszą dotyczyć w równym stopniu uczelni publicznych, jak niepublicznych – taka jest intencja MNiSW, a nieścisłość w tym zakresie została wyeliminowana. Nie uwzględniono uwag dotyczących zbyt krótkiego terminu na realizację obowiązku informowania przez uczelnie o niespełnianiu minimum kadrowego, ani zbyt odległego terminu na złożenie ponownego wniosku o uprawnienie do prowadzenia kierunku po jego cofnięciu. Zmiany te mają na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania uczelni i ochronę jakości kształcenia. W odniesieniu do wątpliwości dotyczących wprowadzania nieprawomocnych decyzji na tzw. „Listę ostrzeżeń” proponuje się obecnie wprowadzenie dwóch list: a) informującej o zakończonych postępowaniach (prawomocne decyzje w sprawie zawieszenia i cofnięcia uprawnień, likwidacji uczelni) oraz b) zawierającej informacje o toczących się postępowaniach. Listy te mają stanowić rzetelną informację dla kandydatów na studia. Celem wprowadzenia tych list ostrzeżeń jest wpływanie na ograniczenie rekrutacji na studia prowadzone nierzetelnie albo z naruszeniem prawa, w tym praw studentów.

Lewiatan wskazywał na brak podstaw do obciążania majątku założyciela uczelni kosztami związanymi z likwidacją uczelni niepublicznej. Obecnie założyciel uczelni zobowiązany będzie do pokrywania z własnego majątku kosztów wynagrodzenia powoływanego przez niego likwidatora uczelni. Zasada ta będzie dotyczyła przypadku, gdy koszty likwidacji uczelni przekroczą jej majątek. Koszty wynagrodzenia likwidatora nie powinny być pokrywane z budżetu państwa.

6. Zmiany dotyczące pracy dyplomowej.

Uwagi w zakresie propozycji wprowadzenia definicji pracy dyplomowej, obligatoryjności pracy na pierwszym i drugim stopniu studiów, a także wprowadzenia obowiązku przekazywania prac do Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym oraz sprawdzania ich w systemie antyplagiatowym zgłosiły: KRASP, RGNiSW, KRZaSP, KRePSZ, Lewiatan, Forum Uczelni Ekonomicznych, Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej (PSRP), KSN NSZZ „Solidarność” oraz niektóre uczelnie.

Przygotowanie pracy dyplomowej jako jednego z warunków uzyskania dyplomu obowiązuje już na podstawie przepisów rozporządzenia dotyczącego tytułów zawodowych i warunków wydawania dyplomów, a także rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. Praca dyplomowa jest jednym ze sposobów weryfikacji efektów kształcenia zgodnym z KRK. Jest także istotnym elementem oceny kształcenia dokonywanej przez Polską Komisję Akredytacyjną, dlatego propozycje rozwiązań w tym zakresie zostają podtrzymane.

7. Pozostałe zagadnienia.

KRASP, KRePSZ oraz Forum Uczelni Ekonomicznych zgłosiły wątpliwości co do konieczności wprowadzania terminu na podpisywanie umów o odpłatności za studia. Natomiast środowisko studenckie uznało, że termin podpisywania umów z kandydatami do dnia immatrykulacji jest zbyt krótki. Zgodnie z obecnie zaproponowanym rozwiązaniem uczelnia będzie obowiązana do dopełnienia tego terminu nie później niż 30 dni po rozpoczęciu zajęć, przy jednoczesnym zobowiązaniu uczelni, że opłaty, w tym za studia, będą mogły być pobierane dopiero po podpisaniu umowy.

PSRP aprobując propozycję przyznawania stypendium dla najlepszych studentów pierwszego roku studiów wyraził sprzeciw wobec oparcia tego systemu o wyniki postępowania rekrutacyjnego. Wątpliwości w tym zakresie zgłosili także KRePSZ i Konferencja Episkopatu Polski. W opinii PSRP należałoby rozważyć przyznawanie tych stypendiów na szczeblu centralnym na podstawie jednolitych w skali kraju kryteriów czy wprowadzenie dodatkowych kryteriów ich przyznawania przez rektora. Założono, że stypendia będą przyznawane na podstawie wysokiej liczby punktów uzyskanych na maturze z tych przedmiotów, które brane są pod uwagę przy rekrutacji na określony kierunek studiów w danej uczelni lub na podstawie liczby punktów przyznanych w postępowaniu kwalifikacyjnym (uwzględniono stanowisko Konferencji Rektorów Uczelni Artystycznych, biorąc pod uwagę specyfikę tych uczelni). Na etapie

rozpatrywania projektu przez Radę Ministrów odstąpiono od proponowanych w tym zakresie rozwiązań.

PSRP wnioskował o przywrócenie możliwości ubiegania się o stypendia o charakterze motywacyjnym na wszystkich kierunkach studiów. Uwaga nie mogła być rozpatrzona pozytywnie. Zwiększeniu liczby tych stypendiów wypłacanych z funduszu pomocy materialnej wpłynęłoby na ograniczenie liczby lub wysokości stypendiów socjalnych. Wniosek studentów o określenie w drodze rozporządzenia warunków, jakim powinny odpowiadać postanowienia uczelnianych regulaminów studiów został uwzględniony. PSRP wnioskował również o zachowanie praw studenckich przez absolwentów studiów pierwszego stopnia do dnia 31 października roku, w którym ukończyli studia, uzasadniając tę propozycję zwolnieniem pracodawców z odprowadzania składek ZUS od umów cywilno-prawnych związanych z czasowym zatrudnieniem tych absolwentów. Uwaga ta nie mogła być uwzględniona ze względu na skutki finansowe dla budżetu państwa.

PAN zgłosiła wniosek w sprawie dofinansowania funkcjonowania organów samorządu doktorantów PAN. Uwaga nie została uwzględniona. Krajowa Reprezentacja Doktorantów, która reprezentuje wszystkich doktorantów zarówno studiów doktoranckich prowadzonych w uczelni, jak i instytutach naukowych PAN, otrzymuje dofinansowanie. MNiSW nie widzi też braku podstaw formalnych do finansowania takiej działalności przez PAN.

RGNiSW, KSN NSZZ „Solidarność”, Lewiatan, KRePSZ, Komitet Naukoznawstwa PAN uznały za niezasadne wprowadzenie delegacji do wydania rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu dokonywania oceny okresowej nauczycieli akademickich. Uwagi nie zostały wówczas uwzględnione – celem zaproponowanego rozwiązania, uwzględniającego postulat środowiska studenckiego, jest uzyskiwanie rzetelnych i obiektywnych informacji koniecznych do prawidłowego funkcjonowania uczelni.

W związku z uwagami KRASP i Narodowego Centrum Nauki rozszerzono listę zwolnień z obowiązku przeprowadzania konkursu na stanowiska w uczelni. Zwolnienie to będzie dotyczyć nauczycieli akademickich skierowanych do pracy na podstawie umów międzynarodowych przez instytucje zagraniczne oraz laureatów międzynarodowych i krajowych (w tym NCN i NCBiR) konkursów na realizację projektów badawczych (na czas realizacji tych projektów). Ponadto nie będzie wymagało przeprowadzania konkursu przedłużenie umowy w przypadku zmiany

warunków pracy na tym samym stanowisku, jeżeli pierwsza umowa była zawarta na czas nie krótszy niż trzy lata.

Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP i KSN NSZZ „Solidarność” zgłosiły sprzeciw wobec propozycji uchylecia przepisu umożliwiającego zawarcie ponadzakładowego układu zbiorowego pracy dla cywilnych pracowników uczelni publicznych. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ minister nie jest pracodawcą dla cywilnych pracowników uczelni publicznych. Należy podkreślić, iż to rektorzy uczelni publicznych odpowiadają za prowadzenie gospodarki finansowej uczelni, w tym jako pracodawcy, za zarządzanie środkami na wynagrodzenia pracowników. Ma to istotne znaczenie w kontekście treści art. 151 ust. 4 ww. ustawy, zgodnie z którym środki na wynagrodzenia dla pracowników uczelni publicznej określa senat w ramach środków posiadanych przez uczelnię pochodzących z dotacji budżetowych i z przychodów własnych.

Politechnika Krakowska, Komitet Nauk o Kulturze PAN przedstawiły uwagi dotyczące zbyt krótkiego czasu trwania poszczególnych elementów procedury habilitacyjnej, zwłaszcza w obszarze nauk humanistycznych i społecznych oraz braku możliwości zaprezentowania swojej sylwetki naukowej oraz twórczej (poza autoreferatem) bezpośrednio komisji habilitacyjnej. Według Politechniki Krakowskiej kandydat pozbawiony został także możliwości polemiki naukowej. Taka możliwość powinna być dopuszczona – na wniosek komisji lub habilitanta. W obecnej procedurze nie ma możliwości sprawdzenia czy kandydat posiada wystarczające umiejętności do prowadzenia wykładów. Uwagi nie zostały uwzględnione. Jednym z priorytetów reformy szkolnictwa wyższego w 2011 r. było skrócenie procedury habilitacyjnej. Istnieje możliwość zorganizowania rozmowy z kandydatem, a w przypadku woli zatrudnienia habilitanta w drodze konkursu – weryfikacji umiejętności prowadzenia wykładu.

Uwagi dotyczące procedury uzyskania tytułu naukowego profesora zgłosiły: Rada Główna Instytutów Badawczych, Rada Młodych Naukowców, Konferencja Episkopatu Polski oraz KSN NSZZ „Solidarność”. Wnioskowano o modyfikację przepisu określającego w procedurze wymóg wypromowania aż trzech doktorów. Uwaga nie została uwzględniona. Osiągnięcia dydaktyczne, obok osiągnięć naukowych, są podstawowymi warunkami uzyskania tytułu profesora.

W związku z propozycją nadania osobowości prawnej KRASP o nadanie osobowości prawnej wystąpiły także KRZaSP i KRePSZ. Wniosek KRZaSP został uwzględniony. Przyjęto, że osobowość prawna zostanie nadana tym konferencjom rektorów, które mają umocowanie ustawowe.

Zrezygnowano z propozycji przeniesienia akademii wychowania fizycznego pod nadzór ministra właściwego do spraw kultury fizycznej. KRASP, Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa oraz Polska Akademia Umiejętności zgłaszały konieczność dokonania zmian w ustawie – Prawo zamówień publicznych w zakresie dostosowania jej do potrzeb badań naukowych. Wnioskowana zmiana została uwzględniona w przyjętym przez Radę Ministrów 9 lipca 2013 r. projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Omówienie wyników konsultacji społecznych projektu ustawy

Najistotniejsze uwagi do projektu ustawy, które napłynęły do MNiSW, dotyczyły w szczególności:

1. Propozycji wprowadzenia zasady rotacyjnego przewodniczenia pracom Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Przeciw takiemu rozwiązaniu opowiedziały się: KRASP, KRePSZ, RGNiSW, Parlament Studentów RP, Obywatele Nauki, Rada Młodych Naukowców, Komitet Polityki Naukowej. Wskazywano, że zagadnienia ustrojowe Rady powinny pozostać w zakresie jej autonomii i być określone jedynie w jej statucie. Na nadmierną ingerencję w zasady funkcjonowania Rady wskazywały też OPZZ i Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP. Uwagi w tym zakresie zostały uwzględnione; odstąpiono od projektowanej regulacji. Na wniosek RGNiSW wprowadzono przepisy dotyczące udzielania Przewodniczącemu przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego corocznego absolutorium;

2. Przywrócenia regulacji przewidujących nadawanie statutów uczelni przez ministra, w przypadku stwierdzenia niezgodności statutu z obowiązującym prawem oraz dwukrotnego bezskutecznego wezwania do wprowadzenia zmian. Konferencje rektorów, RGNiSW, Obywatele Nauki, Stowarzyszenie TOP 500 Innovators uznali projektowane w tym zakresie rozwiązania za zbyt dużą ingerencję w autonomię szkół wyższych. Uwagi uwzględniono. Przewidziano jedynie zmianę w przepisach dotyczącą nałożenia obowiązku przesyłania ministrowi statutów przez założyciela uczelni

niepublicznej, w przypadku statutów nadawanych przez założyciela, a nie przez senat uczelni;

3. Statusu Polskiej Komisji Akredytacyjnej – w szczególności KRASP, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 25 lipca 2013 r. (SK 61/12), wnioskował o zmianę zasad funkcjonowania Komisji (doprecyzowanie procedury odwoławczej od opinii PKA oraz bezpośrednia kontrola sądowa rozstrzygnięć PKA, ilekroć kształtują one sytuację innych podmiotów). Biorąc pod uwagę ww. wyrok Trybunału Konstytucyjnego, wprowadzono przepisy uszczegóławiające zasady działania zespołu odwoławczego wewnątrz PKA. Ponadto, dokonano zmian w zakresie „związania” ministra opiniami PKA w przypadku podejmowania przez niego decyzji dotyczących uprawnień do prowadzenia kierunków studiów;

4. Proponowanych zmian w sprawie nowych rozwiązań dotyczących komercjalizacji wyników badań naukowych oraz przeniesienia praw własności intelektualnej na twórców – KRASP oraz KRePSZ krytycznie odniosły się do nowych rozwiązań. Uwagi wniosły też inne podmioty: RGNiSW, Obywatele Nauki, Stowarzyszenie TOP 500 Innovators, Rada Rzeczników Patentowych Szkolnictwa Wyższego, Rada Główna Instytutów Badawczych, OPZZ, Narodowe Centrum Nauki, Akademia Młodych Uczonych PAN.

Nie zrezygnowano z wprowadzenia ww. rozwiązania do ustawy, ponieważ powinno zmotywować naukowców do aktywnego działania na rzecz komercjalizacji i usprawnić transfer technologii z uczelni do gospodarki.

Zgłoszono wniosek o rozszerzenie grona beneficjentów zmian na wszystkich pracowników, a nie tylko pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych. Uwaga została uwzględniona. Wprowadzone przepisy będą przewidywały gwarantowanie praw własności intelektualnej do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych pracownikom, doktorantom i studentom uczelni publicznej, a także pracownikom i doktorantom instytutów naukowych PAN. Dokonano zgodnie z postulatami środowiska akademickiego zmian w definicji komercjalizacji bezpośredniej i pośredniej. Zgodnie z sugestiami podwyższono też maksymalną część dochodów (30%), jaka przysługiwałaby uczelni w przypadku komercjalizacji wyników badań lub prac rozwojowych przez pracownika, studenta lub doktoranta prowadzonej przy wsparciu uczelni. Natomiast wyjaśnienia wymaga uwaga KRASP, iż proponowane zmiany spowodują problemy z odliczaniem podatku VAT z projektów badawczych

i uwłaszczenie prawami majątkowymi naukowców spowoduje wzrost kosztów realizacji projektów. Uwaga jest nieuzasadniona. Po uwłaszczeniu pracowników, doktorantów i studentów nie dojdzie do podwyższenia kosztów realizacji projektów. Sytuacja uczelni publicznych i instytutów naukowych w zakresie rozliczania VAT w projektach po wprowadzeniu uwłaszczenia ulegnie radykalnej poprawie, gdyż VAT będzie mógł być kosztem kwalifikowalnym;

5. Propozycji zmian dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich – RGNiSW, KRASP oraz KRePSZ krytycznie odniosły się do propozycji zmian w przepisach dotyczących uprawnień ministra do wszczynania postępowań wyjaśniających w przypadku ich nieszczęścia w uczelniach, jak również powołania Konwentu Rzeczników. Uwzględniono postulat nieingerowania w postępowania dyscyplinarne na uczelniach, natomiast utrzymano obowiązek rzeczników dyscyplinarnych do zawiadomienia rektora i ministra nadzorującego o nieszczęściu postępowania. Przepisy dotyczące Konwentu Rzeczników zostały, po doprecyzowaniu, utrzymane w projekcie. Zgłoszono również szereg uwag doprecyzujących i techniczno-redakcyjnych, które w przeważającej większości zostały uwzględnione;

6. Monitoringu losów absolwentów – PSRP postulował utrzymanie obowiązku prowadzenia monitoringu karier także przez uczelnie. W projekcie od początku, poza centralnym prowadzeniem monitoringu karier zawodowych absolwentów pozostawiono możliwość prowadzenia monitoringu przez uczelnię. Uczelnie powinny być zainteresowane kontynuacją tego zadania, ponieważ w przepisach rozporządzenia prowadzenie monitoringu i wykorzystywanie wniosków z monitoringu w zakresie doskonalenia programów kształcenia będzie jednym z elementów oceny programowej PKA – oceny wyróżniającej (uwzględniony wniosek Rzecznika Praw Absolwenta). Pozwoli to też na uwzględnienie specyfiki określonych uczelni np. morskich, artystycznych. KRASP, PKA i Obywatele Nauki podnieśli kwestie dotyczące ochrony danych osobowych absolwenta i zakresu wymaganych danych przekazywanych do ZUS. Uwzględnienie w analizie danych informacji o regionie zatrudnienia absolwenta jest kluczowe dla rzetelności monitorowania. Poziom bezrobocia i poziom zarobków jest w Polsce silnie zróżnicowany regionalnie. Porównywanie „jedną miarą” losów zawodowych absolwentów mieszkających np. w Warszawie i absolwentów mieszkających np. w powiecie bartoszyckim narażałoby prowadzony przez ministra monitoring na uprawniony zarzut nierzetelności ze strony uczelni oraz opinii publicznej.

Ze względu na interes ochrony danych osobowych zaproponowano jednak ograniczenie dokładności przekazywanej przez ZUS informacji o regionie pracy absolwenta do maksymalnie dużego i ludnego obszaru geograficznego i przyjęcie za punkt odniesienia poziomu dokładności stosowanego przez GUS do podawania danych statystycznych nt. rynku pracy. Za najwyższy poziom dokładności przyjęto trzy pierwsze cyfry kodu pocztowego (pominięcie dwóch ostatnich cyfr), co zasadniczo odpowiada dzisiejszym powiatom, średnim miastom i umownym częściom największych miast. Z danych przekazanych przez ZUS osoba upoważniona do dostępu do nich mogłaby potencjalnie dowiedzieć się więc tylko tyle, że absolwent pracuje na terenie powiatu jarosławskiego, miasta Toruń albo jednej z dzielnic m.st. Warszawy. Dane przekazywane przez ZUS ministrowi będą w pełni zanonimizowane (pozbawione numeru PESEL a także wszelkich innych danych określających tożsamość danej osoby, takich jak imię i nazwisko itp.). Nie ma zatem możliwości bezpośredniej identyfikacji osoby, której te dane dotyczą;

7. Systemu POL-on – uwagi dotyczyły zakresu zbieranych danych oraz kwestii ochrony danych osobowych. Nowe przepisy są tworzone w ścisłej, oficjalnej i roboczej współpracy z GIODO, zarówno na etapie założeń do projektu ustawy, jak i projektu ustawy. Zarzut KRASP dotyczący gromadzenia danych niezgodnie z Konstytucją RP jest niczym nieuzasadniony. Minister zbiera dane określone w ustawie zgodnie z celami i zadaniami określonymi w ustawie. Dane te zbierane są zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych.

W projekcie ustawy w nazwie wykazu nauczycieli akademickich i pracowników naukowych zostaną wykreślone wyrazy „lub pracownika niebędącego nauczycielem akademickim”. Przepisy dotyczące zbierania danych o pracownikach prowadzących badania naukowe niebędących nauczycielami akademickimi zostały przeniesione do nowelizowanej ustawy o zasadach finansowania nauki. Dane te będą wykorzystywane do podziału dotacji na badania statutowe. Zapewniono Prezesowi PAN dostęp do danych zawartych w ogólnopolskim wykazie nauczycieli akademickich i pracowników naukowych.

Po wnikliwej analizie uwag i opinii, przyjęto, że w formie danych zagregowanych zbierane będą informacje na temat słuchaczy studiów podyplomowych, dane niezbędne do prawidłowego wypełnienia kwestionariuszy statystycznych dla organizacji międzynarodowych w zakresie mobilności dotyczące studentów, słuchaczy studiów

podyplomowych i doktorantów, jak również absolwentów tych poziomów kształcenia oraz inne dane obecnie zbierane na formularzach GUS S-10, S-11 i S-12, których pozyskanie nie będzie możliwe z ogólnopolskiego wykazu studentów i ogólnopolskiego wykazu doktorantów. Dane te (zagregowane) będą zbierane m.in. z uwagi na konieczność udostępniania ich GUS-owi w zakresie wynikającym z programu badań statystyki publicznej. Natomiast dane dotyczące studentów i doktorantów zbierane są z uwagi na podział dotacji budżetowej (dotacji podstawowej i dotacji na pomoc materialną dla studentów i doktorantów oraz dotacji projakościowej). Uczelnie nie będą obciążone dodatkowym zbieraniem danych do systemu POL-on. Zakres danych w rozszerzonym systemie POL-on zasadniczo nie wychodzi poza zakres danych zbieranych już przez uczelnie. Jedynym wyjątkiem będą informacje zbierane w celu wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) dotyczące tworzenia i rozwoju statystyk z dziedziny edukacji i uczenia się przez całe życie. Nowe przepisy docelowo zwolnią uczelnie z przekazywania danych do GUS-u z wyjątkiem danych na formularzu F-01/s, które będą przekazywane na dotychczasowych zasadach. Dane o studentach studiujących odpłatnie są i będą zbierane w systemie POL-on z uwagi na konieczność realizacji przepisów, które uprawniają studenta do pobierania stypendiów za wyniki w nauce lub stypendium socjalnego lub stypendium dla niepełnosprawnych tylko na jednym kierunku studiów bez względu na to czy są to studia płatne czy bezpłatne, uczelnia publiczna czy niepubliczna, pierwsze czy kolejne studia. Nadzór nad realizacją tego przepisu przez uczelnie jest istotny z uwagi na wydatkowanie dotacji budżetowej;

8. Definicji profilu ogólnoakademickiego i praktycznego – zmieniono definicje tych określeń, uwzględniając sugestie KRASP i PKA;

9. Podpisywania umów ze studentami w sprawie warunków odpłatności za studia – do proponowanego rozwiązania pozytywnie odniósł się PSRP, natomiast KRASP wskazał, że dotychczasowe regulacje dotyczące zawierania umów ze studentami, doktorantami i słuchaczami studiów podyplomowych należy pozostawić bez zmian. Została uwzględniona uwaga PSRP, iż jeżeli student nie podpisze umowy w określonym terminie zostanie skreślony z listy studentów;

10. Zmian w zakresie nadawania statusu KNOW, tj. nieokreślenia, o jaką ocenę PKA chodzi w przypadku określenia jej jako warunku ubiegania się o nadanie statusu

KNOW, oraz kwestii ograniczenia liczby KNOW w jednym obszarze wiedzy i kształcenia maksymalnie do 3 – uwagi te zostały zgłoszone przez RGNiSW. KRUA-KRASP wskazała na potrzebę doprecyzowania przepisów wskazując, iż wydziały uczelni artystycznych, starając się o status KNOW będą musiały udokumentować jedynie podejmowanie współpracy z otoczeniem społecznym, a nie społeczno-gospodarczym. Dodatkowo PAN zgłosiła uwagę, która wskazuje na ograniczenie możliwości współpracy jednostek naukowych, w tym instytutów naukowych PAN, w ramach jednostek, które mogą ubiegać się o uzyskanie statusu KNOW – odnosi się to centrum naukowego, o którym mowa w art. 31 ust. 1 ustawy PSW, i konsorcjum naukowego. Niektóre uwagi nie zostały uwzględnione – konkretne przepisy funkcjonują obecnie w ustawie i zostały jedynie przeniesione do nowelizacji ustawy (np. kwestia ograniczenia liczby KNOW w jednym obszarze wiedzy i kształcenia maksymalnie do 3 funkcjonuje obecnie w przepisach). Minister nie podzielił również uwagi PAN, ponieważ KNOW jest regulowany na podstawie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz finansowany z dotacji projakościowej wypłacanej z części budżetowej 38 – Szkolnictwo wyższe. Dlatego też w większym stopniu powinien wspierać jednostki funkcjonujące w uczelniach, współpracujące z innymi podmiotami naukowymi, niż inne jednostki naukowe. Uwzględniono natomiast uwagę RGNiSW dotyczącą doprecyzowania, że warunkiem ubiegania się o KNOW jest posiadanie co najmniej pozytywnej oceny PKA;

11. Za wkraczające w autonomię uczelni uznano, aby rozporządzenie ministra określało sposób i zakres oceny okresowej nauczycieli akademickich. Ocena okresowa musi uwzględniać misję i strategię danej jednostki (motywując pracowników do realizacji postawionych celów), a zatem musi być systemem zindywidualizowanym – nie może być schematem powielanym przez wszystkie jednostki. O odrzucenie proponowanego rozwiązania wnioskowały: KRASP, KRePSZ, RGNiSW, KEJN, Obywatele Nauki, KSN NSZZ „Solidarność”. Uwagi uwzględniono;

12. Minister nie uwzględnił ponownych uwag PSRP i KRASP dotyczących przepisów określających obligatoryjność pracy dyplomowej. Uwaga nie została uwzględniona. Weryfikacja efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia należy do fundamentalnych zasad funkcjonowania systemu KRK, a praca dyplomowa pozwala na ostateczną weryfikację zrealizowanych przez studenta efektów kształcenia zakładanych w programie kształcenia;

13. Związki zawodowe ponownie wyraziły sprzeciw wobec propozycji dotyczącej uchylecia przepisu umożliwiającego zawarcie ponadzakładowego układu zbiorowego pracy dla cywilnych pracowników uczelni publicznych przez ministra nadzorującego uczelnie.

Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ minister nadzorujący nie jest pracodawcą pracowników uczelni publicznych (jest nim rektor), ani nie ustala już limitu środków na wynagrodzenia w uczelniach. Przepisy rozporządzenia dotyczące warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej będą obowiązywać do czasu objęcia tych pracowników układem zbiorowym pracy lub regulaminem wynagradzania;

14. Minister nie uwzględnił uwag zgłaszanych przez KRASP, Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych, RGNiSW, PAN w sprawie złagodzenia jednego z warunków uzyskania tytułu profesora dotyczącego uczestniczenia co najmniej trzy razy w charakterze promotora lub promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim. Opieka naukowa nad osobami przygotowującymi rozprawy doktorskie jest istotnym elementem rozwoju młodej kadry naukowej. Uwzględniono natomiast wnioski o wprowadzenie trybu odwoławczego w postępowaniu o nadanie tytułu naukowego;

15. Uwzględniono uwagę PAN, wpisując Prezesa PAN do grona osób, którym udostępnia się informacje zawarte w ogólnopolskim wykazie osób, którym nadano stopnie naukowe i tytuł profesora oraz danych zawartych w ogólnopolskiej bazie streszczeń i recenzji rozpraw doktorskich oraz autoreferatów i recenzji w postępowaniach habilitacyjnych;

Ponadto, doprecyzowano definicje „efektów uczenia się” i „potwierdzenia efektów uczenia się”. Ujednolicono stosowaną w ustawie terminologię dotyczącą pojęć: „program kształcenia”, „program studiów”, „plan studiów”. Doprecyzowano, w związku z uwagą PKA, przepisy art. 11 ustawy dotyczące trybu uzyskiwania uprawnień do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia. W związku z uwagami zgłoszonymi przez KRASP, KRePSZ, RGNiSW, Obywateli Nauki, KEJN określono minimalny wymiar czasu pracy osób zatrudnionych w uczelni na niepełnym etacie, zaliczanych do minimum kadrowego kierunku o profilu praktycznym. Doprecyzowano przepisy zapewniające studentom kontynuację studiów w przypadku cofnięcia lub wygaśnięcia uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu. Nie uwzględniono natomiast zgłaszanego

przez uczelnie postulatu dotyczącego wprowadzenia filozofii jako drugiego kierunku studiowanego bez wnoszenia opłat. Zgodnie z art. 170b ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym na studiach stacjonarnych w uczelni publicznej jako drugi kierunek studiów bez wnoszenia opłat mogą być studiowane kierunki studiów związane z dyscyplinami artystycznymi, które ze względu na swoją specyfikę i poziom, wymagają wiedzy i umiejętności uzyskanych w drodze wcześniejszego ukończenia studiów drugiego stopnia.

Uwzględniając uwagi Prezesa PAN, w celu zrównania dostępu do kredytów studenckich przez uczestników studiów doktoranckich w uczelniach i jednostkach naukowych, zaproponowano zmianę ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. Nr 108, poz. 685, z późn. zm.) skutkującą przywróceniem możliwości ubiegania się o ten kredyt przez doktorantów, którzy odbywają studia doktoranckie poza uczelnią.

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego

Różnice w obliczeniach w porównaniu z tekstem założeń do ustawy wynikają ze zmian wprowadzonych w trakcie prac nad nowelizacją, z przesunięcia terminu wejścia w życie ustawy (trzy miesiące od dnia ogłoszenia) oraz z uwzględnienia w OSR, inaczej niż w założeniach, tylko uczelni publicznych (uczelnie niepubliczne nie są jednostkami sektora finansów publicznych, podobnie jak instytuty badawcze).

3.1. Budżet państwa

3.1.1. Koszty wymagające dodatkowych środków z budżetu państwa

Ustawa nie przewiduje kosztów, które wymagałyby dodatkowych środków z budżetu państwa.

3.1.2. Koszty niewymagające dodatkowych wydatków z budżetu

Przedstawione w tej części skutki finansowe ustawy nie będą niosły za sobą konieczności wydatkowania dodatkowych środków budżetowych. Koszty po stronie MNiSW zostaną pokryte w ramach środków będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Koszty budowy i utrzymania do 2015 r. repozytorium prac dyplomowych, a także rozszerzenia Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym „POL-on” pokryte będą ze środków europejskich przy wkładzie krajowym na poziomie

15%. Koszty utrzymania repozytorium i dodatkowych elementów systemu po 2015 r. pokryte będą ze środków własnych MNiSW.

W obliczeniach przewidziano również wzrost wydatków po stronie MNiSW w związku ze zmianami w ustawie. Wzrost zadań wiązał się będzie przede wszystkim z wprowadzeniem monitoringu karier zawodowych absolwentów z wykorzystaniem danych z systemu ubezpieczeń społecznych oraz obsługą systemu POL-on. Koszty zostały oszacowane z uwzględnieniem kosztu pracy 1 pracownika o średnim wynagrodzeniu w MNiSW (w przeliczeniu na cały rok) i będą pokrywane w ramach środków będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. W przypadku monitoringu karier koszt pracy pracowników ZUS jest zaniedbywalny i został pominięty w obliczeniach.

Uwzględniono także koszt funkcjonowania Konwentu Rzeczników działającego przy ministrze właściwym do spraw szkolnictwa wyższego. Kluczowe założenia dotyczące np. liczby spotkań w ciągu roku, liczby spraw, honorariów, zwrotu kosztów podróży przyjęte zostały na podstawie doświadczeń Ministerstwa z podmiotami o podobnym charakterze. MNiSW szacuje, że koszt ten zamknie się w kwocie 160 tys. zł rocznie.

Nie wpłynie natomiast na wzrost kosztów rozszerzenie zakresu uprawnionych do otrzymywania stypendiów o żołnierzy zawodowych, kandydatów na żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy służb publicznych oraz funkcjonariuszy służb państwowych w służbie kandydackiej, którzy nie zostali skierowani na studia przez przełożonych i nie otrzymywali pomocy w związku z pobieraniem nauki na podstawie odrębnych przepisów. Jedynym skutkiem ustawy będzie niewielki wzrost liczby osób uprawnionych do uzyskiwania stypendiów, wśród których następnie będzie rozdzielane wsparcie na podstawie właściwych w danej uczelni kryteriów.

Projekt ustawy przewiduje możliwość wprowadzenia przez Prezesa PAN oraz ministrów nadzorujących instytuty badawcze stypendiów za wybitne osiągnięcia doktorantów na studiach doktoranckich prowadzonych przez instytuty naukowe PAN lub instytuty badawcze. Stypendia te będą finansowane w ramach dotychczasowych środków właściwych dysponentów. Liczba doktorantów ww. jednostek wynosi ok. 3 tys., co stanowi ok. 7–8% liczby doktorantów ogółem. Zważywszy, iż stypendium ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego za wybitne osiągnięcia może być przyznane maksymalnie 100 doktorantom na studiach doktoranckich prowadzonych przez uczelnie w kwocie maksymalnie 25 tys. zł, przyjmując te same proporcje i realną

wysokość stypendium przyznanego na rok akademicki 2012/2013 (22 tys. zł), łączny koszt przyznania stypendium za wybitne osiągnięcia dla 12 doktorantów jednostek naukowych nie powinien przekroczyć kwoty 264 tys. zł., z czego maksymalnie 154 tys. zł (7 stypendiów) – dla doktorantów instytutów naukowych PAN (część 28) i 110 tys. zł – łącznie dla doktorantów jednostek finansowanych przez właściwych ministrów, tj. ministra właściwego ds. zdrowia, ministra właściwego ds. gospodarki, ministra właściwego ds. środowiska, ministra właściwego ds. rolnictwa oraz Ministra Obrony Narodowej (czyli koszt 22 tys. zł stypendium przyznawanego przez każdego z wymienionych ministrów). Liczba stypendiów i ich wysokość może być jednak ustalona przez właściwych ministrów i Prezesa PAN na niższym lub wyższym poziomie (rozwiązanie to ma charakter fakultatywny), np. Minister Zdrowia deklaruje przyznanie 3 stypendiów i przeznaczenie na ten cel 60 tys. zł w ramach posiadanych przez niego środków. Zatem odpowiednie środki na ten cel będą wygospodarowywane w ramach budżetu PAN i budżetów ministrów nadzorujących poszczególne instytuty badawcze. Z tego też powodu powyższe kwoty nie zostały uwzględnione w zbiorczej tabeli ze skutkami finansowymi ustawy.

Dodatkowych środków nie będzie wymagać również przyznanie prawa doktorantom instytutów badawczych i instytutów naukowych PAN do otrzymywania pożyczek i kredytów studenckich na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich. Kredyty i pożyczki dla tej grupy doktorantów będą udzielane w ramach środków, którymi obecnie dysponuje Fundusz Pożyczek i Kredytów Studenckich.

3.1.3. Skutki budżetowe likwidacji kolegiów

Przedmiotowy projekt będzie miał wpływ na sektor finansów publicznych w zakresie likwidacji wyłącznie 20 publicznych zakładów kształcenia nauczycieli prowadzonych przez 4 samorzady województw i 1 samorząd miasta, ponieważ większość organów prowadzących publiczne zakłady kształcenia nauczycieli podjęła już uchwały intencyjne w sprawie zaprzestania rekrutacji na pierwszy rok i likwidacji:

- z końcem roku szkolnego 2013/2014 – 12 kolegiów,
- z końcem roku szkolnego 2014/2015 – 21 kolegiów (stan na dzień 6 września 2013 r.).

Ponadto, z końcem roku szkolnego 2012/2013 przestały funkcjonować w systemie oświaty 2 zakłady kształcenia nauczycieli, gdyż włączono je z dniem 1 października 2013 r. w struktury szkolnictwa wyższego.

Publiczne zakłady kształcenia nauczycieli finansowane są z części oświatowej subwencji ogólnej. W odniesieniu do 20 zakładów kształcenia nauczycieli, o których mowa powyżej, w 2013 r. naliczono jednostkom samorządu terytorialnego kwotę 44.095 tys. zł, uwzględniając 4.359 słuchaczy kolegiów i 110 wychowanków internatów.

Stosownie do art. 27 i art. 28 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.) sposób ustalania subwencji oświatowej jest wprost przesądzony ustawą, a kwota subwencji określana jest corocznie w ustawie budżetowej. Podstawę działań zmierzających do zaplanowania w kolejnych latach budżetowych środków ujmowanych w części oświatowej subwencji ogólnej stanowi przepis art. 28 ust. 1 ww. ustawy. W świetle powyższego kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych.

Podziału subwencji oświatowej – po odliczeniu rezerwy ustawowej – między gminy, powiaty i województwa samorządowe dokonuje się według kryteriów ustalonych przez ministra właściwego ds. oświaty i wychowania, zgodnie z zasadami przyjmowanymi w rozporządzeniu w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w danym roku, biorąc pod uwagę zakres realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych, z uwzględnieniem w szczególności typów i rodzajów szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez jednostki, stopni awansu zawodowego nauczycieli oraz liczby uczniów i wychowanków w tych szkołach i placówkach oświatowych (art. 28 ust. 5 i 6).

Zakres zadań oświatowych realizowanych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, stanowiący podstawę do naliczenia subwencji oświatowej na dany rok budżetowy, określany jest na podstawie danych o liczbie:

- uczniów (wychowanków) wykazanych w systemie informacji oświatowej (według stanu na dzień 30 września i dzień 10 października roku poprzedzającego rok

- budżetowy) zweryfikowanych i potwierdzonych przez organy prowadzące (dotujące) szkoły i placówki oświatowe,
- etatów nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego wykazanych w systemie informacji oświatowej (według stanu na dzień 30 września i dzień 10 października roku poprzedzającego rok budżetowy) zweryfikowanych i potwierdzonych przez organy prowadzące (dotujące) szkoły i placówki oświatowe.

Mając powyższe na uwadze, jednostki samorządu terytorialnego będą otrzymywały subwencję oświatową do końca funkcjonowania kolegiów. Wysokość naliczanej subwencji będzie uzależniona od liczby słuchaczy. Wpływ ustawy na finanse publiczne począwszy od 2014 r., czyli od wstrzymania rekrutacji słuchaczy do zakładów kształcenia nauczycieli, do 2016 r. obrazuje poniższa tabela.

Tabela. Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego naliczona dla 20 publicznych kolegiów, których likwidacja rozpocznie się w roku szkolnym 2014/2015 (w tys. zł).

Nazwa placówki	Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (w tys. zł)				
	Kwota naliczona w części oświatowej subwencji ogólnej na 2013 r. (w tys. zł)	Rok 2014 – kwoty szacowane	Rok 2015 – kwoty szacowane	Rok 2016 – kwoty szacowane	Rok 2017
Kolegia nauczycielskie	22 960	15 625	8 964	1 674	0
Nauczycielskie kolegia języków obcych	21 136	16 615	10 672	2 054	0
Internaty kolegiów	843	366	191	99	0
Razem	44 095	32 240	19 636	3 728	0

Do ww. kalkulacji przyjęto założenie zmniejszenia liczby kandydatów na słuchaczy na poziomie 25% naboru na rok szkolny 2013/2014 w związku z tym, że w roku szkolnym 2012/2013 do kolegiów przyjęto mniej słuchaczy niż w roku szkolnym 2011/2012. Do szacunkowych wyliczeń wysokości części oświatowej subwencji ogólnej w kolejnych latach przyjęto Standard A na poziomie 2013 r. z uwagi na brak możliwości oszacowania wzrostu tego standardu w kolejnych latach.

W odniesieniu do wszystkich 55 zakładów kształcenia nauczycieli w części oświatowej subwencji ogólnej na 2013 r. naliczono jednostkom samorządu terytorialnego kwotę 89 593 tys. zł, uwzględniając 8 100 słuchaczy kolegiów i 218 wychowanków internatów.

Tabela. Kwoty naliczone na 2013 r. w części oświatowej subwencji ogólnej i subwencji oświatowej przypadającej na 1 słuchacza

Lp.	Nazwa placówki	Liczba słuchaczy	Kwota naliczona w części oświatowej subwencji ogólnej na 2013 r. (w tys. zł)	Średnia kwota subwencji oświatowej przypadająca na 1 słuchacza w 2013 r. (w zł)
1.	Kolegia nauczycielskie	3 660	36 821	10 060,46
2.	Nauczycielskie kolegia języków obcych	4 440	51 118	11 513,16
4.	Internaty kolegiów	218	1 654	7 744,63
X	Razem	8 100	89 593	X

Należy podkreślić, że w przypadku 35 spośród 55 zakładów kształcenia nauczycieli organy prowadzące podjęły działania dotyczące wygaszenia kształcenia w tych jednostkach. Zatem w przypadku tych 35 kolegiów przepisy projektowanej ustawy nie będą skutkować zmianami poziomu wydatków budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Z dniem 1 października 2013 r. włączono na podstawie art. 261a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym dwa zakłady kształcenia nauczycieli, tj. Kolegium Nauczycielskiego w Gliwicach do Politechniki Śląskiej i Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Lesznie do Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie. W ostatecznej kwocie części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2013 na prowadzenie Kolegium Nauczycielskiego w Gliwicach uwzględnione zostały dla Samorządu Województwa Śląskiego środki w wysokości 1326 tys. zł, zaś dla Samorządu Województwa Wielkopolskiego na prowadzenie Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Lesznie – środki w wysokości 2204 tys. zł.

Przy planowaniu kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2014 kwota subwencji z roku bazowego (2013) powinna zostać zmniejszona o kwotę 3530 tys. zł. Natomiast planowane na rok 2014 wydatki dla części 38 – Szkolnictwo wyższe, dział 803 – Szkolnictwo wyższe, rozdział 80306 – Działalność dydaktyczna, § 2520 powinny zostać zwiększone o ww. kwotę, tj. 3530 tys. zł.

Dodać należy, że subwencja oświatowa ustalana jest na dany rok kalendarzowy i przekazywana do jednostek samorządu terytorialnego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Część oświatowa subwencji ogólnej dla każdej jednostki samorządu terytorialnego stanowi jedną kwotę, a o sposobie jej wydatkowania – zgodnie z art. 7 ust. 3 ww. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Kwoty subwencji oświatowej nie można wprost odnosić do zadań oświatowych nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego. W obowiązującym systemie prawnym nie ma przepisu, z którego wynikałoby, iż budżet państwa gwarantuje w ramach części oświatowej subwencji ogólnej środki na pokrycie wszystkich wydatków na realizację zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie szkół i placówek, zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Dochodami samorządów terytorialnych, w myśl art. 167 ust. 2 Konstytucji RP, są:

- a) dochody własne,
- b) subwencje ogólne,
- c) dotacje celowe z budżetu państwa.

Nie jest możliwe oszacowanie liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych kończących się egzaminem maturalnym, którzy:

- a) podejmą naukę w szkołach policealnych i tym samym pozostaną w systemie oświaty,
- b) podejmą naukę w systemie szkolnictwa wyższego.

Tym samym nie jest możliwe oszacowanie wpływu przedmiotowej zmiany ustawy na wielkość naliczanej subwencji. Dlatego też tabela zbiorcza ze skutkami finansowymi ustawy nie zawiera skutków likwidacji kolegiów dla budżetu państwa.

3.2. Skutki dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego

W związku ze stopniowym wygaszaniem kształcenia w kolegiach należy przyjąć, że począwszy od 2014 r. ogólna liczba etatów będzie zmniejszała się o 1/3 rocznie proporcjonalnie do zmniejszonej liczby godzin zajęć z racji pobierania nauki w roku szkolnym 2014/2015 przez dwa roczniki słuchaczy i w roku szkolnym 2015/2016 przez jeden rocznik słuchaczy. Wobec nauczycieli zatrudnionych na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) zastosowanie będą miały przepisy art. 20 ust. 1 i 2 ww. ustawy dotyczące rozwiązania stosunku pracy.

Z uwagi na konieczność wypowiedzenia umów o pracę nauczycielom zatrudnionym w kolegiach na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela organy prowadzące w 2014 r., 2015 r. i 2016 r. poniosą koszty z tytułu wypłaty odpraw tym nauczycielom.

Tabela. Szacunkowe koszty odpraw dla nauczycieli z tytułu wypowiedzenia umów (w tys. zł)

Nauczyciele	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Koszty odpraw dla nauczycieli	2 913	2 913	2 913

Likwidowanym kolegiom należy zapewnić obsługę ekonomiczno-administracyjną do końca ich funkcjonowania, tj. 30 września 2016 r., należy zatem przyjąć, że organy prowadzące poniosą koszty odpraw tej grupy pracowników w 2016 r.

Tabela. Szacunkowe koszty odpraw dla pracowników niepedagogicznych z tytułu wypowiedzenia umów (w tys. zł)

Pracownicy niepedagogiczni	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Koszty odpraw dla pracowników niepedagogicznych	X	X	1 541

Wyliczenia zostały dokonane na podstawie danych o zatrudnieniu w 2013 r. z uwzględnieniem wysokości wynagrodzenia na poziomie 2013 r. i po przeliczeniu na ceny z 2012 r. zostały uwzględnione w tabeli na koniec pkt 3 OSR.

Koszty odpraw dla pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych zostaną pokryte z dochodów organów prowadzących kolegia, w szczególności ze środków części oświatowej subwencji ogólnej, w tym jej rezerwy.

Niepubliczne kolegia nauczycielskie i nauczycielskie kolegia języków obcych nie otrzymują dotacji z budżetu państwa ani z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a także nie są uwzględniane przy podziale środków części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. Koszty funkcjonowania kolegiów niepublicznych finansowane są w całości z opłat wnoszonych przez słuchaczy w ramach czesnego.

3.3. Pozostałe jednostki sektora finansów publicznych

Korzyści

Ustawa spowoduje wzrost przychodów uczelni dzięki wprowadzeniu instytucji potwierdzania efektów uczenia się – szacuje się, że uczelnie publiczne będą uzyskiwać z tego tytułu ponad 3 mln zł rocznie. Na potrzeby obliczeń założono, że począwszy od 2014 roku 4 tys. osób rocznie będzie korzystać z tego rozwiązania. Szacunki oparte zostały o doświadczenia Francji – liczba osób korzystających z analogicznej instytucji została zestawiona z liczbą osób aktywnych zawodowo ze średnim wykształceniem w obu krajach. W efekcie przyjęto, że studia płatne (rozwiązanie kierowane jest przede wszystkim do osób łączących studia z aktywnością zawodową) rozpocznie dodatkowo 4 tys. osób. Przyjęto, że osoby te będą opłacać 50% przeciętnego czesnego (osoby korzystające z instrumentu będą mogły uzyskać potwierdzenie efektów uczenia się dla maksymalnie 50% punktów ECTS, jest to więc założenie konserwatywne), co stanowić będzie przychód uczelni publicznych. Założono, że korzystający z nowej instytucji rozpoczną studia na uczelniach publicznych i niepublicznych w proporcjach odpowiadających prognozowanej strukturze studentów niestacjonarnych.

Korzyści dla budżetów uczelni przyniosą również zmiany w zakresie urlopów nauczycieli akademickich dla poratowania zdrowia. Brak jest zbiorczych danych dotyczących wykorzystywania urlopów, jednak z informacji uzyskanych w uczelniach publicznych wynika, że na urlopach dla poratowania zdrowia (w różnym wymiarze czasu) przebywa w ciągu roku ok. 1%–2% nauczycieli akademickich, przy czym urlopy dłuższe niż 12 miesięcy dotyczą ok. 10% nauczycieli korzystających z tych urlopów, tj. ok. 0,1%–0,2% wszystkich nauczycieli akademickich. Jako że w grupie tej nie wszyscy korzystają z pełnych 2 lat urlopu, to dla obliczeń przyjęto konserwatywnie, że uczelnie publiczne uzyskają oszczędności w kwocie odpowiadającej wysokości wynagrodzeń ok. 0,05% wszystkich etatów na uczelniach publicznych (dla obliczeń przyjęto średnie wynagrodzenie nauczyciela akademickiego w 2012 r.). Kwotę tę

pomniejszono jednak o koszty badań lekarskich, które będą finansować uczelnie. Na potrzeby obliczeń przyjęto, że na każdego nauczyciela akademickiego przebywającego na urlopie dla poratowania zdrowia (przyjęto górną granicę, tj. 2% wszystkich nauczycieli akademickich) przypadać będą średnio 3 badania lekarskie (wliczając w to dodatkowe badania pomocnicze oraz koszty badań w trakcie ewentualnej procedury odwoławczej), o średnim koszcie 150 zł. W efekcie obliczono, że łączne korzyści dla uczelni publicznych w związku ze zmianami w zakresie urlopów dla poratowania zdrowia wyniosą ok. 2,5 mln zł rocznie.

Uczelnie publiczne osiągną również korzyści dzięki zastąpieniu formularzy GUS S-10, S-11 i S-12 danymi zawartymi w Systemie POL-on. Zgodnie z szacunkami GUS koszt dla jednej uczelni na przygotowanie danych do formularzy oraz wprowadzenie ich do odpowiedniego portalu wynosi średnio ok. 16 godzin pracy jednego pracownika rocznie. Uwzględniając średnie wynagrodzenie pracowników uczelni niebędących nauczycielami akademickimi szacuje się, że rocznie uczelnie publiczne uzyskają oszczędności w wysokości ponad 50 tys. zł. MNiSW przewiduje, że rezygnacja z formularzy nastąpi w 2016 r.

Nie zostały natomiast uwzględnione w tabeli skutki finansowe związane z zaprzestaniem pozyskiwania przez GUS danych od uczelni w ramach formularzy oraz przekazaniem procesu weryfikacji i walidacji tych danych do MNiSW. Obecnie GUS przeznacza na te działania 184 tys. zł rocznie. Ewentualne przesunięcia środków związane z tymi zmianami zależeć będą od organizacji badań, co na obecnym etapie nie jest jeszcze możliwe do określenia.

Koszty

W obliczeniach uwzględniono koszty obsługi repozytorium prac dyplomowych po stronie uczelni. Założono, że roczna liczba absolwentów na uczelniach publicznych wynosić będzie 300 tys. (jest to liczba tylko nieco mniejsza niż liczba absolwentów w roku 2011, jest to zatem szacunek zawyżający koszty, ponieważ z powodu zmian demograficznych liczba absolwentów będzie spadać). Koszt zarządzania systemem antyplagiatowym na uczelniach został określony na podstawie szacunków firm zarządzających obecnie systemami antyplagiatowymi, a następnie zestawiony z liczbą prac dyplomowych. W efekcie uzyskano kwotę 3 zł na jedną pracę.

Uczelnie poniosą również koszty w związku z obowiązkiem wprowadzenia do repozytorium prac dyplomowych, których pozytywna obrona odbyła się po 30 września

2009 r. Łącznie uczelnie publiczne będą zobowiązane do wprowadzenia do repozytorium ok. 1,5 mln prac. Założono, że wprowadzenie jednej pracy dyplomowej wymagać będzie ok. 4 minut pracy pracownika niebędącego nauczycielem akademickim. Jako że uczelnie będą miały czas na wprowadzenie prac do 2016 r. łączny koszt został podzielony równomiernie na lata 2014–2016.

Dodatkowymi kosztami dla uczelni oraz pozostałych jednostek zobowiązanych do przekazywania informacji do Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym „POL-on” będą koszty związane z rozszerzeniem systemu. Przy obliczeniach kosztów założono, że w przypadku obsługi przez jednostki modułu obejmującego doktorantów nakładem potrzebnym do obsługi jednego rekordu będzie 6 minut czasu pracy osoby o przeciętnym wynagrodzeniu pracownika uczelni niebędącego nauczycielem akademickim. Założono przy tym, że liczba doktorantów na uczelniach publicznych, w jednostkach PAN oraz w Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego (CKMP) ustabilizuje się na poziomie 45 tys.

Pozostałe koszty związane z rozszerzeniem systemu POL-on, ze względu na ich znacznie mniejszy zasięg, z punktu widzenia skutków finansowych ustawy są zaniedbywalne.

Nie wpłynie natomiast na powstanie dodatkowych kosztów po stronie uczelni obowiązek zapewnienia praktyk zawodowych na studiach na profilu praktycznym. Praktyki stanowić będą część programu studiów na profilu praktycznym, co będzie odróżniać ten profil od profilu ogólnoakademickiego (gdzie częstszą formą zajęć są wykłady). Zatem uczelnie modyfikując odpowiednio program kształcenia i strukturę zatrudnienia nie poniosą dodatkowych kosztów. Modyfikacja struktury zatrudnienia będzie możliwa m.in. dzięki zmianom w minimum kadrowym (możliwość zatrudniania praktyków w niepełnym wymiarze czasu pracy), które sprzyjać będą ograniczeniu zapotrzebowania uczelni na samodzielnych pracowników naukowych i osoby ze stopniem doktora. Należy podkreślić, że już dziś funkcjonują uczelnie, w których programach kształcenia znajduje się wymóg nawet półrocznych praktyk, co potwierdza, że organizacja praktyk możliwa jest w ramach środków, którymi obecnie dysponują uczelnie.

Zbiorcze skutki finansowe proponowanej ustawy dla jednostek sektora finansów publicznych przedstawia poniższa tabela (kwoty w tysiącach, w cenach stałych z 2012 r.):

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Budżety uczelni publicznych oraz pozostałych jednostek sektora finansów publicznych (przychody – koszty)	4148	4114	4124	4953	4890	4822	4771	4724	4694	4685
Przychody uczelni publicznych, w tym:	6048	6014	6024	5972	5909	5841	5790	5743	5713	5704
Przychody z tytułu większej liczby studentów (korzystających z procedury potwierdzania efektów kształcenia)	3506	3472	3426	3374	3311	3243	3192	3145	3115	3106
Oszczędności w związku ze zmianami w zakresie urlopów dla poratowania zdrowia nauczycieli akademickich	2542	2542	2542	2542	2542	2542	2542	2542	2542	2542
Oszczędności uczelni publicznych z tytułu ograniczenia sprawozdawczości GUS	0	0	56	56	56	56	56	56	56	56
Koszty dla uczelni publicznych oraz pozostałych jednostek, które obejmie rozszerzenie Systemu „POL-on”, w tym:	-1900	-1900	-1900	-1019	-1019	-1019	-1019	-1019	-1019	-1019
Koszty wynikające z obsługi dodatkowych modułów Systemu „POL-on” przez uczelnie publiczne oraz pozostałe jednostki (koszt czasu pracy)	-119	-119	-119	-119	-119	-119	-119	-119	-119	-119
Koszty obsługi systemu antyplagiatowego przez uczelnie publiczne	-900	-900	-900	-900	-900	-900	-900	-900	-900	-900

Koszt wprowadzenia prac dyplomowych obronionych po 30 września 2009 r. do repozytorium prac dyplomowych	-881	-881	-881	0	0	0	0	0	0	0
Budżet państwa – koszty (pokrywane w ramach środków będących w dyspozycji ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego – część 38 budżetu), w tym:	-735	-653	-1705	-1705	-1705	-1705	-1705	-1705	-1705	-1705
Budowa repozytorium prac dyplomowych (15 proc.)	-300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utrzymanie repozytorium prac dyplomowych (do 2015 r. – 15 proc.)	0	-157	-1045	-1045	-1045	-1045	-1045	-1045	-1045	-1045
Rozszerzenie Systemu „POL-on” (15 proc.)	-150	-180	0	0	0	0	0	0	0	0
Dodatkowe koszty utrzymania Systemu „POL-on” (do 2015 r. – 15 proc.)	-30	-61	-405	-405	-405	-405	-405	-405	-405	-405
Koszt działania Konwentu Rzeczników	-160	-160	-160	-160	-160	-160	-160	-160	-160	-160
Koszt pracy pracowników MNiSW w związku ze zwiększeniem liczby zadań	-95	-95	-95	-95	-95	-95	-95	-95	-95	-95
Środki europejskie (koszty)	-2720	-2253	0	0	0	0	0	0	0	0
Budowa repozytorium prac dyplomowych (85 proc.)	-1700	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Utrzymanie repozytorium prac dyplomowych (do 2015 r. – 85 proc.)	0	-888	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozszerzenie Systemu „POL-on” (85 proc.)	-850	-1020	0	0	0	0	0	0	0	0
Dodatkowe koszty utrzymania Systemu „POL-on” (do 2015 r. – 85 proc.)	-170	-344	0	0	0	0	0	0	0	0
Budżet jednostek samorządu terytorialnego	-2867	-2867	-4384	0	0	0	0	0	0	0
Razem (przychody – koszty)	-2174	-1658	-1965	3248	3185	3117	3066	3019	2989	2980

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Jak pokazuje szereg badań (np. Bilans Kapitału Ludzkiego 2012), jednym z kluczowych problemów polskiego rynku pracy jest niedopasowanie kompetencji absolwentów do potrzeb społeczno-gospodarczych. Proponowana ustawa wprowadza instrumenty, które przyczynią się do lepszego dopasowania kompetencji absolwentów i pracowników do wymagań pracodawców i w konsekwencji pozytywnie wpłyną na rynek pracy.

Dzięki obowiązkowym 3-miesięcznym praktykom dla wszystkich studentów na studiach o profilu praktycznym, studenci już w trakcie studiów uzyskują kompetencje, które ułatwią im późniejsze uzyskanie zatrudnienia oraz zdobędą wiedzę na temat wymagań pracodawców. Dodatkowo pracodawcy będą mieli okazję silniej włączyć się w proces kształcenia, co z jednej strony korzystnie wpłynie na kompetencje absolwentów, a z drugiej strony ułatwi pracodawcom znalezienie przyszłych pracowników już na etapie studiów.

Pozytywnie na rynek pracy wpłynie również wprowadzenie możliwości prowadzenia przemianego kształcenia w formie zajęć dydaktycznych w uczelni i praktyk odbywanych u pracodawcy (tzw. „studiów dualnych”). System ten znakomicie sprawdza się z Niemczech, czyli w kraju o jednej z najniższych w Europie stóp bezrobocia wśród absolwentów szkół wyższych, gdyż pozwala absolwentom na płynne przejście między studiami a pracą zawodową. Doświadczenia tego typu szkół (np. Dualna Szkoła Wyższa Badenii-Wirtembergii) pokazują, że nawet 80% absolwentów „dualnych programów studiów” kontynuuje zatrudnienie po studiach u pracodawcy, u którego absolwent odbywał praktyczną część procesu kształcenia.

Także proponowana możliwość potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych drogą inną niż formalna będzie miała pozytywny wpływ na sytuację na rynku pracy. Osoby posiadające doświadczenie zawodowe uzyskają łatwiejszą drogę do zdobycia dyplomu szkoły wyższej (bez szkody dla jakości kształcenia), co wpłynie korzystnie na ich sytuację na rynku pracy. Rozwiązanie to umożliwi bardziej elastyczne planowanie ścieżki kariery i łączenia rozwoju zawodowego z edukacją formalną. Ministerstwo szacuje, że rocznie z potwierdzania efektów kształcenia skorzysta ok. 4 tys. osób.

Z punktu widzenia poprawy sytuacji absolwentów na rynku pracy ważną zmianą jest również wprowadzenie monitoringu karier zawodowych absolwentów na podstawie danych ZUS. Uzyskanie przez uczelnie oraz kandydatów na studia obiektywnych

i porównywalnych danych na temat sytuacji zawodowej absolwentów konkretnych kierunków i uczelni przyczyni się do lepszego dostosowania struktury kształcenia do potrzeb rynku pracy – z jednej strony kandydaci zwrócą się ku kierunkom, po których mogą liczyć na zatrudnienie, a z drugiej strony uczelnie lepiej dostosują swoją ofertę do sytuacji na rynku pracy.

Nie wpłyną natomiast znacząco na rynek pracy zmiany w zakresie kolegiów nauczycielskich. Proponowana regulacja będzie oddziaływać na 751 nauczycieli zatrudnionych na 559,36 etatach (co stanowi 0,1% ogółu etatów nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego objętych subwencją).

Tabela: Liczba etatów nauczycieli zatrudnionych w publicznych zakładach kształcenia nauczycieli (w zakresie wpływu niniejszej regulacji)

Podstawa zatrudnienia	Stopień awansu zawodowego				
	Nauczyciel stażysta	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany	Razem
Mianowanie	0	1	112,74	177,63	291,37
Umowa o pracę na czas nieokreślony zawarta na podst. ustawy – Karta Nauczyciela	0	30,35	59,68	54,25	144,28
Umowa o pracę na czas określony zawarta na podst. ustawy – Karta Nauczyciela	4,97	28,81	48,94	39,22	121,94
Umowa o pracę na czas określony – zatrudnienie na podst. art. 10 ust. 9 ustawy – Karta Nauczyciela	0,8	0	0,97	0	1,77
Razem	5,77	60,16	222,33	271,1	559,36

Wygaszanie kształcenia w kolegiach nie spowoduje gwałtownych zwolnień nauczycieli. Dane SIO wskazują, że 31% nauczycieli kolegiów ma trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze. Nauczyciele, którzy spełniali ww. warunki na dzień 31 grudnia 2008 r., mogą na podstawie art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela przejść na emeryturę. Ponadto w przypadku 19% nauczycieli odnotować można znaczną różnicę pomiędzy stażem pedagogicznym a stażem ogólnym, co może wskazywać, że praca w kolegium jest ich drugim miejscem pracy, zwłaszcza że 16% nauczycieli jest zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy.

W przypadku pracowników ekonomiczno-administracyjnych zatrudnionych w zakładach kształcenia nauczycieli istnieje możliwość utrzymania zatrudnienia. Pozostałe po kolegiach nieruchomości mogą być wykorzystane w przyszłości na cele edukacyjne w zależności od potrzeb i strategii określonej przez samorzady województw. Stopniowe wygaszanie kształcenia w kolegiach sprzyja powyższym celom.

Biorąc pod uwagę powyższe dane oraz liczbę zatrudnianych corocznie nauczycieli w szkołach i placówkach systemu oświaty, stopniowe wygaszanie zakładów kształcenia nauczycieli będzie miało nieznaczny wpływ na rynek pracy.

Planując działania w obszarze oświaty na nowy okres programowania perspektywy finansowej Unii Europejskiej w latach 2014–2020, Ministerstwo Edukacji Narodowej zaproponowało działanie „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie działań na rzecz nauczycieli zmieniających zawód lub kwalifikacje”. Projekt ma na celu wspomóc jednostki samorządu terytorialnego w udzielaniu wsparcia nauczycielom tracącym pracę w poszerzeniu kwalifikacji lub zdobyciu nowych kwalifikacji umożliwiających im odnalezienie się na rynku pracy.

Reasumując, należy powtórzyć, że proponowane zmiany w dłuższej perspektywie (co wynika choćby z kilkuletniego cyklu kształcenia na uczelniach) przyczynią się do lepszego dopasowania kompetencji absolwentów do potrzeb pracodawców, co przełoży się na poprawę sytuacji absolwentów uczelni na rynku pracy.

5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Konkurencyjna gospodarka opiera się na wysokiej jakości kapitale ludzkim. Przedsiębiorstwa, aby sprostać międzynarodowej konkurencji, potrzebują dobrze wykształconych pracowników posiadających odpowiednie kompetencje zawodowe i społeczne. Dlatego też przedstawione w pkt 4 Oceny Skutków Regulacji rozwiązania, które wpłyną na lepsze dopasowanie kompetencji absolwentów do potrzeb pracodawców, przełożą się w dłuższej perspektywie na większą konkurencyjność polskich przedsiębiorstw.

Poza rozwiązaniami wspomnianymi w pkt 4, projekt ustawy przewiduje także inne instrumenty, które pozytywnie wpłyną na konkurencyjność polskiej gospodarki.

Słabą stroną polskiej gospodarki jest niezadowalający poziom wykorzystywania w praktyce przez przedsiębiorstwa wyników badań naukowych, czego skutkiem jest niska innowacyjność polskich przedsiębiorstw. Zgodnie z projektem wprowadzone zostaną rozwiązania przewidujące zagwarantowanie pracownikowi uczelni publicznej praw własności intelektualnej do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych powstałych w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tej uczelni. Podobne rozwiązania będą dotyczyły pracowników instytutów naukowych PAN. Studentowi oraz doktorantowi uczelni publicznej albo instytutu naukowego PAN również będą przysługiwać prawa własności intelektualnej do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych uzyskanych przez nich w czasie trwania studiów w tej uczelni albo instytucji. Projektowana ustawa wprowadza znaczący impuls dla pracowników naukowych (doktorantów, studentów) do aktywnych działań w zakresie komercjalizacji wyników prowadzonych przez nich badań. Obecnie bowiem jedynie niewielka część uzyskanych patentów jest komercyjnie wykorzystywana (część zgłoszeń może być dokonywana jedynie w celu uzyskania punktów w ramach oceny parametrycznej). Proponowane zmiany mają na celu przezwyciężenie tego stanu rzeczy, gdyż kładą nacisk przede wszystkim na wdrożenie wyników badań naukowych do gospodarki.

Co istotne, wprowadzony zostanie również wymóg, aby instytut naukowy PAN, a w przypadku uczelni publicznej centrum transferu technologii (jeżeli zostało utworzone) lub spółka celowa, zobowiązany był do udzielania pracownikowi,

doktorantowi lub studentowi uczelni, na jego wniosek, wsparcia w zakresie komercjalizacji przez tych twórców wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez nich stworzonych. Jednocześnie jednak zmiany umożliwią podniesienie efektywności usług związanych ze wsparciem procesu komercjalizacji, gdyż twórcy będą zainteresowani współpracą z tymi podmiotami (np. centra transferu technologii, brokerzy innowacji), które będą udzielały skutecznego wsparcia w procesie komercjalizacji (dysponowanie przez naukowców prawami majątkowymi da im swobodę w wyborze podmiotu, z którego usług doradczych będą korzystać).

Utworzenie ogólnopolskiego repozytorium prac dyplomowych korzystnie wpłynie na rynek usług związanych ze sprawdzaniem prac dyplomowych. Istnienie jednego, finansowanego ze środków publicznych repozytorium, dostępnego dla różnych programów antyplagiatowych, ułatwi działalność funkcjonującym na rynku przedsiębiorcom. W efekcie projektowana zmiana sprzyjać będzie większej konkurencyjności pomiędzy przedsiębiorcami, co przełoży się na wyższą jakość usług świadczonych na rzecz uczelni.

Opisane powyżej instrumenty przewidziane przez ustawę, skutkujące lepszym dostosowaniem kompetencji pracowników do potrzeb pracodawców oraz ułatwieniami w procesie komercjalizacji wyników badań naukowych, pozytywnie wpłyną na konkurencyjność polskiej gospodarki. Efekty tych propozycji, ze względu choćby na kilkuletni cykl kształcenia czy czasochłonny proces komercjalizacji wyników badań naukowych, będą jednak widoczne dopiero za kilka lat.

6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Współpraca pomiędzy światem nauki i biznesu stanowi kluczowy element na drodze do sukcesu gospodarczego regionów. Proponowana ustawa przewiduje szereg rozwiązań, które sprzyjać będą zacieśnieniu relacji między uczelniami i przedsiębiorcami, zarówno na płaszczyźnie kształcenia, jak i badań naukowych.

Ważnym aspektem współpracy uczelni i pracodawców jest udział przedsiębiorstw w kształceniu. Nowelizacja wprowadza rozwiązania (obowiązek praktyk na studiach o profilu praktycznym oraz tzw. „studia dualne”), które stanowić będą dodatkowy impuls dla uczelni do poszukiwania partnerów wśród przedsiębiorców. W tym kontekście warto wspomnieć również o dwóch dodatkowych zmianach, mianowicie wprowadzanych przez ustawę obowiązkowym udziale przedstawicieli pracodawców

w konwentach publicznych uczelni zawodowych (wraz ze zwiększeniem kompetencji konwentów w obszarze opisu efektów kształcenia) oraz o ułatwieniach w zakresie zatrudniania praktyków na uczelniach (w przypadku profili praktycznych).

Natomiast w zakresie współpracy uczelni z przedsiębiorcami w obszarze badań naukowych nowelizacja przewiduje usprawnienia w procesie komercjalizacji wyników badań naukowych, co zostało szerzej opisane w pkt 5.

Powyższe propozycje powinny wydatnie przyczynić się do intensyfikacji współpracy pomiędzy uczelniami i firmami, co w konsekwencji będzie mieć pozytywny wpływ na rozwój polskich regionów.

Także zmiany w ustawie o systemie oświaty wpłyną na sytuację i rozwój regionalny. Wygaszenie zakładów kształcenia nauczycieli zmniejszy obciążenia administracyjne w jednostkach samorządu terytorialnego wynikające z obowiązków organów prowadzących te jednostki. Począwszy od 1 października 2016 r. kształcenie nauczycieli będzie prowadzone wyłącznie w szkołach wyższych na studiach pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich oraz studiach podyplomowych, stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 131).

Wygaszenie kształcenia w kolegiach nauczycielskich i nauczycielskich kolegiach języków obcych nie powinno wpływać negatywnie na strategię rozwoju województw. W miejsce zakładów kształcenia mogą być tworzone szkoły kształcące w zawodach, na które będzie rosło zapotrzebowanie, np. na potrzeby sektora opieki medycznej, w tym opieki osób starszych.

7. Wpływ aktu normatywnego na uczelnie publiczne i niepubliczne

Zgodnie z danymi POL-on w Polsce działają obecnie 442 uczelnie (nie licząc uczelni postawionych w stan likwidacji), z czego 134 to uczelnie publiczne a pozostałe niepubliczne (do których zaliczają się również uczelnie niepubliczne finansowane na zasadach uczelni publicznych – tzw. „uczelnie kościelne”). Z tej grupy 94 uczelnie publiczne a także 19 uczelni niepublicznych to uczelnie akademickie (nie licząc uczelni „kościelnych”). Pozostałe uczelnie to uczelnie zawodowe.

Jednym z głównych wyzwań, z jakim będą musiały zmierzyć się uczelnie w najbliższych latach, jest niż demograficzny. Zgodnie z szacunkami MNiSW liczba

studentów na uczelniach spadnie z 1,76 mln w 2011 r. do ok. 1,25 mln w 2024 r. Stąd konieczne są zmiany, które pomogą szkołom wyższym dostosować się do nadchodzącego niżu demograficznego gwarantując jednocześnie ochronę przed ewentualną likwidacją uczelni przestrzegających prawa i oferujących wysoką jakość kształcenia.

Jedną z głównych zmian w tym zakresie jest wprowadzenie możliwości potwierdzania efektów uczenia się. Instytucja ta pozwoli uczelniom szerzej otworzyć się na studentów w wieku nietradycyjnym, którzy stanowią szansę na chociaż częściowe ograniczenie negatywnych skutków niżu. Jak pokazują statystyki, w Polsce ciągle niewielki odsetek dorosłych kontynuuje edukację na późniejszym etapie kariery zawodowej. Dlatego też wprowadzana zmiana pozwoli uczelniom dostosować ofertę edukacyjną do potrzeb osób w wieku nietradycyjnym. Długofalowym skutkiem zmian będzie rozwój kultury uczenia się przez całe życie oraz poprawa wizerunku szkolnictwa wyższego wśród osób dorosłych.

Inną propozycją mającą na celu ochronę uczelni oferujących wysoką jakość kształcenia jest tzw. „lista ostrzeżeń” zawierająca informacje o uczelniach dotyczące zawieszonych lub cofniętych uprawnień do prowadzenia studiów, wygaśnięcia uprawnień do prowadzenia studiów lub cofnięcia pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej lub jej likwidacji. Lista stanowić będzie informację dla studentów, na których uczelniach studia są prowadzone nierzetelnie albo z naruszeniem prawa, w tym praw studentów, co w efekcie przełożyć się powinno na decyzje kandydatów na studia.

Proponowane rozwiązania mają również przeciwdziałać dominującemu w uczelniach zawodowych trendowi kształcenia na kierunkach studiów o profilu ogólnoakademickim, w szczególności na tzw. „kierunkach masowych”. Obecnie, zgodnie z danymi z systemu POL-on, 18% wszystkich prowadzonych kierunków ma profil praktyczny, przy czym w przypadku uczelni zawodowych odsetek ten wynosi ok. 40%. Nowelizacja przewiduje, że jednostka organizacyjna uczelni nieposiadająca uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora będzie zobowiązana do prowadzenia kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym (chyba że spełni określone wymagania dotyczące oceny jakości kształcenia przez PKA, liczebności kadry oraz prowadzi badania naukowe w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów). Skutkiem zmian będzie ograniczenie kształcenia na kierunkach ogólnoakademickich

przez jednostki, które ze względu na niedostateczne zasoby (w tym kadrowe) oferowały kształcenie niskiej jakości. W konsekwencji nastąpić powinno wyspecjalizowanie się uczelni zawodowych w kształceniu na kierunkach praktycznych rozwijających praktyczne umiejętności studentów, a także silniejsze powiązanie kształcenia na uczelniach akademickich z badaniami naukowymi.

Także dodatkowe zmiany związane z profilem praktycznym (w tym wprowadzenie obowiązkowych praktyk dla studentów) będą mieć pozytywny wpływ na szkoły wyższe. Większy nacisk na kształcenie praktyczne na uczelniach pozwoli zerwać z obecnym w mediach wizerunkiem uczelni jako instytucji oderwanych od potrzeb rynkowych. W dłuższej perspektywie zmiany przyczynią się zatem do poprawy wizerunku uczelni, co powinno przełożyć się na większe zainteresowanie ofertą edukacyjną uczelni.

Informacje na temat wpływu regulacji na finanse uczelni znajduje się w pkt 3 OSR.

8. Wpływ aktu normatywnego na rynek wydawniczy

Analiza rynku wydawniczego w Polsce wskazuje, że przeciętny nakład tytułu wydawniczego dla całego kraju w ostatnich trzech latach zawierał się w przedziale 2,5–3 tys. egzemplarzy. Z danych uzyskanych z Biblioteki Narodowej w Warszawie wynika, że dla podręczników akademickich nakład ten kształtował się w granicach tysiąca egzemplarzy, przy czym w 2011 r. wyniósł już tylko 717 egzemplarzy. Podręczniki akademickie stanowią zaledwie 2% całego rynku wydawniczego w Polsce. Dane te wskazują na bardzo ograniczone zainteresowanie wydawców komercyjnych tym segmentem rynku. W tej sytuacji niezbędna jest interwencja państwa w celu ułatwienia studentom dostępu do wartościowych i nowoczesnych podręczników akademickich.

Uwzględniając przytoczone powyżej dane należy uznać, iż mechanizm wsparcia wydawania podręczników akademickich zaproponowany w niniejszej ustawie nie wpłynie w znaczący sposób na kształt rynku wydawniczego w Polsce w kontekście warunków konkurencji i zasad funkcjonowania wydawnictw komercyjnych. Niemniej jednak planowane rozwiązania stanowią istotny element wsparcia realizacji koncepcji społeczeństwa opartego na wiedzy poprzez zapewnienie studentom w Polsce jak najszerszego dostępu do treści i pomocy dydaktycznych w postaci wysokiej jakości podręczników akademickich.

Przewiduje się, że wielkość środków przeznaczanych rocznie na wsparcie wydawania podręczników akademickich będzie kształtować się na podobnym poziomie, jak było to w latach ubiegłych. W ocenie Ministerstwa, kluczową rolę w tym przypadku odgrywa nie tyle uzyskanie oszczędności finansowych, co wprowadzenie skutecznego, transparentnego i efektywnego mechanizmu dofinansowywania podręczników akademickich. Ograniczenie możliwości ubiegania się o dofinansowanie podręczników akademickich wyłącznie do uczelni pozwoli z jednej strony na zwiększenie kontroli nad przekazywanymi środkami finansowymi, z drugiej zaś ma zapewnić lepsze dostosowanie dofinansowanych podręczników do potrzeb – uczelni i studentów – wyrażonych w programach nauczania.